

**COMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDDU
DE CYMRU
(Cyfrifon y Grŵp)**

**DATGANIAD O GYFRIFON
AR GYFER
Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH
2017**

**Geoff Petty
PRIF SWYDDOG ARIANNOL
COMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDDU**

Cynnwys	Rhif Tudalen
Adroddiad Naratif (Rhagair yn flaenorol)	3
Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol	11
Datganiad o Gyfrifon	
• Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Cyfrifon	14
• Prif Ddatganiadau (ar gyfer y Grŵp – sef cydgrynhoed o ddatganiadau Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau a Phrif Gwnstabl Heddlu De Cymru)	
• Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	15
• Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn	18
• Mantolen	20
• Datganiad Llif Arian Parod	22
• Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu	23
• Rhestr Cynnwys Nodiadau i'r Cyfrifon	24
• Rhestr Termau	80

ADRODDIAD NARATIF

Cyflwyniad

Diben y Datganiad o Gyfrifon yw darparu gwybodaeth am sefyllfa ariannol, perfformiad, rheolaeth, atebolrwydd o ran adnoddau, risgiau ac ansicrwydd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau De Cymru sy'n ddefnyddiol i ystod eang o ddefnyddwyr. Gall defnyddwyr y datganiadau ariannol gynnwys y cyhoedd, llywodraeth, cyrff dyfarnu grantiau, cyflogeion, cwsmeriaid, cyflenwyr a chontractwyr y Comisiynydd.

Blwyddyn ariannol 2016/17 oedd chweched flwyddyn yn olynol rhaglen gyni'r llywodraeth a ddeilliodd o adolygiad cynhwysfawr o wariant 2010, a geisiodd ymdrin â'r diffyg yn y gyllideb genedlaethol oherwydd yr argyfwng bancio rhyngwladol.

Dogfennir atebolrwydd o ran adnoddau cyhoeddus yn y Datganiad Llywodraethu Blyneddol sy'n nodi cyfrifoldebau'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl fel Corfforaethau Undyn. Manylir ar yr adolygiad o effeithiolrwydd y trefniadau llywodraethu yn y Datganiad Llywodraethu Blyneddol sy'n cyd-fynd â'r Datganiad o Gyfrifon.

Fframwaith Statudol ar gyfer y Datganiad o Gyfrifon

Mae sefydlu'r ddwy Gorfforaeth Undyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r naill gorff a'r llall lunio ei Ddatganiad o Gyfrifon ei hun gyda'r Comisiynydd yn llunio Datganiad o Gyfrifon ar gyfer y Grŵp a Chronfa Bensiwn yr Heddlu.

Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 yn ei gwneud yn ofynnol i Gyrff Llywodraeth Leol baratoi Datganiad o Gyfrifon yn unol ag arferion priodol. Nodir bod y Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y DU (y Cod) yn cynrychioli arferion priodol.

Mae'r Cod yn gymwys i Gyrff Llywodraeth Leol a nodir yn Neddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 y mae angen iddynt baratoi cyfrifon i'w harchwilio gan Swyddfa Archwilio Cymru. Cafodd adran 12 o'r Ddeddf hon ei diwygio gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol er mwyn cyfeirio at Gomisiynwyr a Phrif Gwnstabiliaid yn lle Awdurdodau'r Heddlu.

Mae'r Cod yn ei gwneud yn ofynnol i Awdurdodau Lleol baratoi eu datganiadau ariannol yn unol â Fframwaith y Bwrdd Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol (IASB) ar gyfer Paratoi a Chyflwyno Datganiadau Ariannol (Fframwaith IASB) fel y'i dehonglir gan y Cod. Rhydd Fframwaith IASB y cysyniadau sy'n sail i baratoi a chyflwyno datganiadau ariannol ar gyfer defnyddwyr allanol y cyfrifon. Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn parhau i ddilyn y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS).

Fformat y Datganiad o Gyfrifon

Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn cynnwys y canlynol:

- Datganiad o Gyfrifoldebau
Noda gyfrifoldebau'r Comisiynydd, y Prif Gwnstabl a'r Prif Swyddog Ariannol mewn perthynas â llunio a chymeradwyo'r Datganiad o Gyfrifon.
- Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr
Rhydd hwn gost darparu gwasanaethau plismona yn ystod y flwyddyn yn unol â Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol (IAS) yn hytrach na'r swm a ariannwyd o Grantiau'r Llywodraeth a'r Dreth Gyngor.
- Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn
Mae'n dadansoddi symudiadau mewn cronfeydd wrth gefn ac (ar y cyd â nodyn 7) yn cysoni cyllid â chost gwasanaethau plismona a ddangosir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (DIGC).

ADRODDIAD NARATIF

- Mantolen
Mae'r fantolen yn nodi'r asedau, rhwymedigaethau a chronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth 2017.
- Datganiad Llif Arian Parod
Mae'r datganiad hwn yn nodi'r newidiadau i arian parod a'r hyn sy'n cyfateb iddo yn ystod y flwyddyn ariannol.
- Dadansoddiad o Wariant a Chyllid
Mae'n dangos sut y caiff gwariant blynyddol ei ddefnyddio a'i ariannu o adnoddau (grantiau'r llywodraeth, y dreth gyngor a rhenti busnes), o gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddiwyd neu a enillwyd. Mae hefyd yn dangos sut y caiff y gwariant hwn ei ddyrannu at ddibenion gwneud penderfyniadau rhwng y gwasanaethau gwahanol. Caiff incwm a gwariant y cyfrifir amdanynt o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol eu cyflwyno'n llawnach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.
- Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu
Mae'r cyfrif hwn yn nodi'r incwm a gwariant sy'n gysylltiedig â Phensiynau Swyddogion yr Heddlu, fel taliadau pensiwn misol a chyfandaliadau ymddeol.
- Nodiadau i'r Cyfrifon
Mae'r nodiadau hyn yn rhoi gwybodaeth fanylach am eitemau incwm, gwariant, asedau, rhwymedigaethau a chronfeydd wrth gefn nad yw'n ymarferol eu dangos yn y prif ddatganiadau cyfrifyddu a nodir uchod.

ADRODDIAD NARATIF

SEFYLLFA ARIANNOL GRYNO

Mae'r crynodeb canlynol yn rhoi trosolwg o sefyllfa ariannol a pherfformiad Heddlu De Cymru ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2017.

Gwariant Refeniw a Chyllid

Ym mis Ionawr 2016, cymeradwywyd cyllideb refeniw net o £258.9m ar gyfer 2016/17 er mwyn ariannu ymrwymadau gwariant cyfredol. At hynny, arweiniodd £1.77m pellach o wariant cyfalaf (a ariannwyd gan Grant y Llywodraeth) at gyfanswm gofyniad cyllidebol o £260.7m. Mae'r tabl isod yn nodi sut y cafodd y swm hwn ei wario a'i ariannu yn ystod y flwyddyn.

	2016/17 %	2016/17 £M	2015/16 £M
Costau Swyddogion a Staff yr Heddlu	63%	191.5	190.3
Buddiannau Ymdeol Pensiynau - costau gwasanaeth presennol	17%	52.5	64.7
Costau nad ydynt yn ymwneud â Chyflogau (Eiddo, Trafnidiaeth, Cyflenwadau a Gwasanaethau, Gwasanaethau Asiantaeth ac wedi'u Contractio)	16%	49.1	44.2
Costau gwasanaeth eraill (Disrisiant, Gwariant cyfalaf nad yw'n ychwanegu gwerth)	4%	11.5	8.4
Gwariant Gros ar Wasanaethau	100%	304.7	307.6
Llai Grantiau ac Incwm		(37.6)	(39.0)
Costau Net Gwasanaethau'r Heddlu		267.1	268.6
Addasiadau Cyfrifyddu (Pensiynau, Dibrisiant, Symudiadau ar y Gronfa Gyffredinol Wrth Gefn)		(6.3)	(11.6)
Gofyniad Cyllidebol		260.7	257.0
Grantiau Cyfalaf y Llywodraeth	1%	(1.8)	(1.9)
Grantiau'r Heddlu (y Swyddfa Gartref)	33%	(87.5)	(89.3)
Grantiau Cymorth Refeniw (Llywodraeth Cynru)	17%	(51.6)	(43.1)
Incwm Ardrethi Annomestig (Llywodraeth Cymru)	11%	(20.5)	(28.1)
Talwyr y Dreth Gyngor	38%	(99.3)	(94.6)
Cyfanswm Cyllid	100%	(260.7)	(257.0)

Arian Cyfalaf a Benthycia

Y gwariant cyfalaf ar gyfer y cyfnod oedd £19.0m. Caiff y gwariant hwn, a ariannwyd o gronfeydd wrth gefn, grant penodol, benthyciadau, derbyniadau cyfalaf a chyfraniadau refeniw, ei grynhoi yn y tabl isod.

	2016/17 %	2016/17 £M	2015/16 £M
Eiddo	57.9	11	19.7
Cerbydau	12.6	2.4	2.4
Cyfrifiaduron, Cyfathrebu a Chyfarpar	29.5	5.6	5.9
Cyfanswm	100.0	19.0	28.0

ADRODDIAD NARATIF

Mae'r tabl yn dangos yr arian a wariwyd gan Heddlu De Cymru ar gyfer prynu, uwchraddio a gwella asedau fel eiddo, cerbydau a TGCh. Y gwahaniaeth rhwng yr arian hwn a gwariant referniw yw bod Heddlu De Cymru yn derbyn y budd o wariant cyfalaf ar asedau dros gyfnod hwy, a gyfrifir fel dibrisiant.

Mae gwaith cyfalaf parhaus yn mynd rhagddo a chaiff y gwaith hwn ei gwblhau yn ystod y flwyddyn ariannol sydd i ddod. Delir yr arian ar gyfer y gwaith hwn mewn Cronfeydd Cyfalaf Wrth Gefn.

Mantolen

Mae'r tabl isod yn rhoi crynodeb o Fantolen Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar 31 Mawrth 2017, gan gynnwys ei asedau, rhwymedigaethau a chronfeydd wrth gefn.

	2016/17 £M	2015/16 £M
Asedau Diriaethol (Eiddo, Cerbydau, Systemau Cyfrifiadurol a Chyfarpar)	135.7	130.7
Asedau Anniriaethol (Meddalwedd Gyfrifiadurol)	2.2	2.4
Stociau	1.1	1.0
Dyledwyr (Arian sy'n Ddyledus I HDC)	36.7	28.3
Credydwyr (Arian sy'n Ddyledus gan HDC)	(21.7)	(18.0)
Buddsoddiadau ac Adneuon Dros Dro	10.7	8.2
Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb iddo	6.4	11.9
Darpariaethau	(6.2)	(5.2)
Benthyciaethau Hirdymor	(15.2)	(17.1)
Rhwymedigaethau Hirdymor Eraill	(3,416.7)	(2,808.4)
Llai Cronfeydd Wrth Gefn Annefyddiadwy	3,297.8	2,695.4
Cyfanswm Asedau Ilai Rhwymedigaethau	30.8	29.2
Ariannwyd gan:		
Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	(30.8)	(29.2)
	(30.8)	(29.2)

Cronfa'r Heddlu

Caiff balans cyfredol Cronfa'r Heddlu ei gynnal ar y lefel darged, sef 3% o Wariant Referniw Gros. Y balans ar hyn o bryd yw £9.49m. Cedwir £21.28m mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd at ddibenion referniw a chyfalaf penodol. Ceir mwy o wybodaeth am hyn yn Nodyn 8 yn y Datganiad o Gyfrifon.

Rhwymedigaeth Pensiynau

Mae Adran Actiwari'r Llywodraeth yn cyfrifo'r rhwymedigaeth bosibl sy'n gysylltiedig â chynlluniau'r Heddlu yn seiliedig ar adolygiad Actiwaraid, gan ddefnyddio data Pensiynau a'r Gyflogres. Gwelwyd cynnydd o £2,703m i £3,279m yn y rhwymedigaeth amcangyfrifedig hon yn ystod y flwyddyn, sef cynnydd o 21.3%. Priodolwyd hyn yn bennaf i newidiadau mewn rhagdybiaethau actiwaraid. Ni chaiff Cynllun Pensiwn Swyddogion yr Heddlu ei ariannu drwy statud.

Yn achos Staff yr Heddlu, mae Heddlu De Cymru yn gorff derbyniedig mewn perthynas â Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Yn ystod y flwyddyn gwelwyd cynnydd yn asesiad yr Actiwari o gyfran Heddlu De Cymru o ddiffyg amcangyfrifedig y

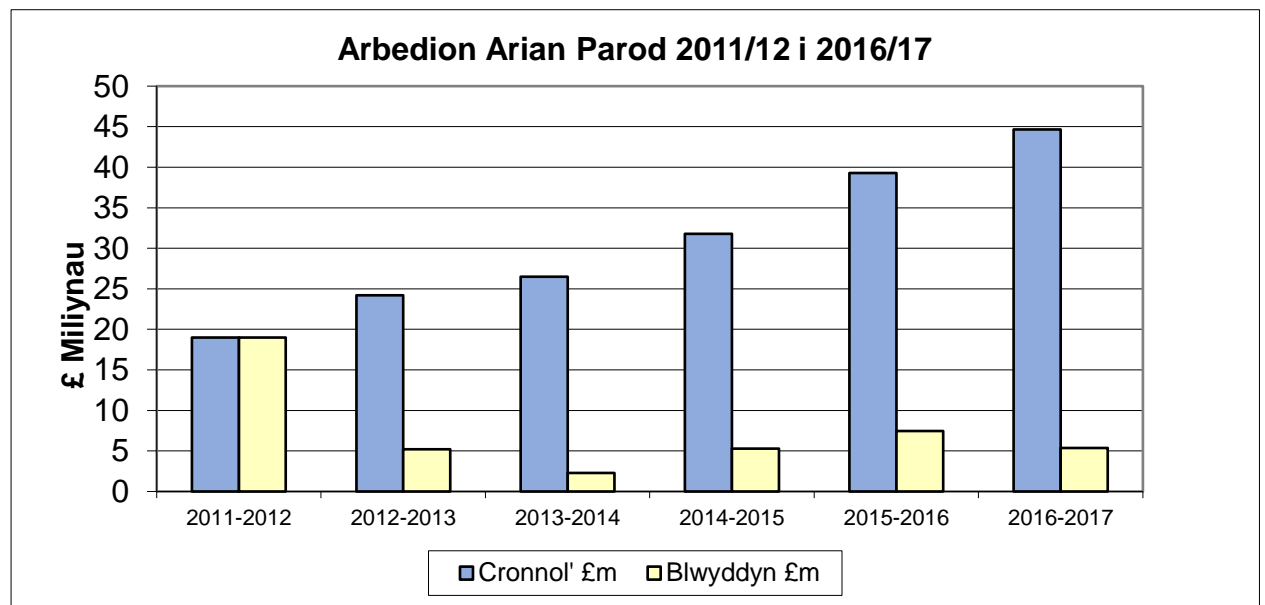
ADRODDIAD NARATIF

cynllun hwn o £105m i £137m ar 31 Mawrth 2017, sef cynnydd o 30%. Priodolwyd hyn yn bennaf i newidiadau yn y rhagdybiaethau actiwaraid.

Nid yw'r colledion na'r enillion net nas gwiredwyd ar gyfer y flwyddyn yn cael unrhyw effaith uniongyrchol ar gost gwasanaethau yn y datganiad incwm a gwariant cynhwysfawr a dim ond yn y fantolen y caiff y rhwymedigaeth dybiannol ei nodi.

Effeithlonrwydd ac Effeithiolrwydd

Nid yw cyllid canolog wedi aros yn gyson â chostau cynyddol a gofynion newidiol. Mae'r mesurau llym a roddwyd ar waith i ddelio â'r heriau ariannol yn sgil adolygiad cynhwysfawr o wariant 2010, fel y'i hamlinellir yng Nghynllun Gwerth am Arian y Comisiynydd, ynghyd â rheolaeth ariannol ddarbodus barhaus, wedi sicrhau arbedion pellach o £44.7m, sef y swm yr oedd angen ei arbed yn sgil y toriadau i grantiau'r heddlu a nodwyd yn adolygiad cynhwysfawr o wariant 2010. Mae'r cyflawniad hwn yn dangos bod y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig yn effeithiol. Dangosir hyn yn y tabl canlynol:

Fodd bynnag, disgwylir i'r rhaglen gynt barhau a rhagwelir y bydd angen sicrhau arbedion pellach o £11.7m mewn refeniw dros y pedair blynedd nesaf. Ar ben hynny, mae'r gofynion o ran gwariant cyfalaf yn amlygu diffyg pellach o £19.2m.

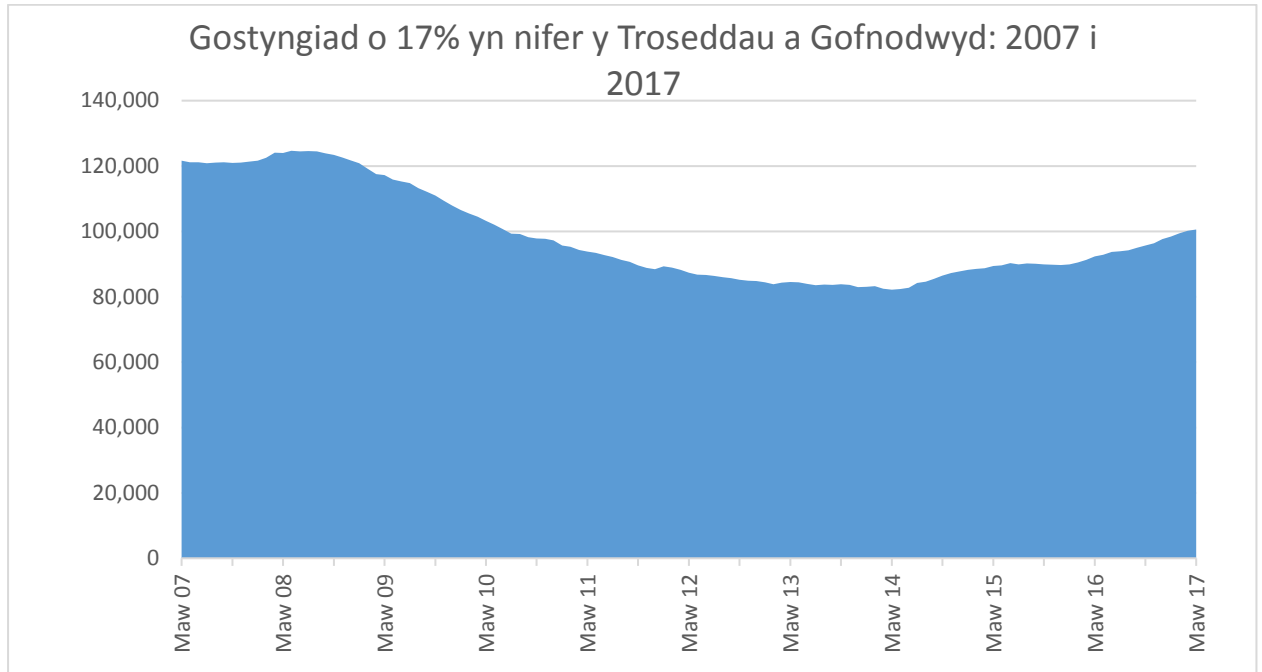
Mae Heddlu De Cymru wedi llunio strategaeth tymor canolig gynhwysfawr ar gyfer sicrhau'r arbedion sydd eu hangen er mwyn diogelu gwasanaethau rheng flaen. Gellir gweld hyn yn y siart perfformiad isod.

Mae'r crynodeb yn cynnwys ystadegau ar berfformiad gweithredol.

ADRODDIAD NARATIF

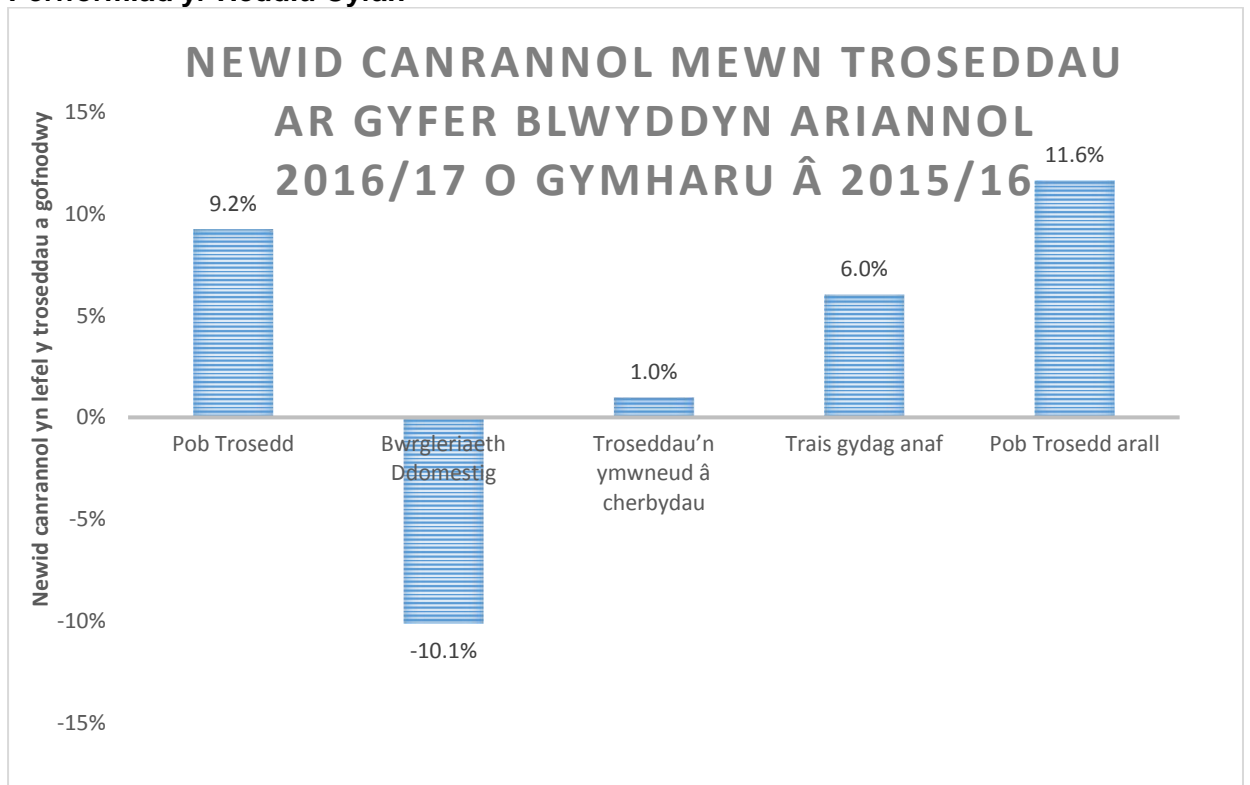
PERFFORMIAD GWEITHREDOL

Troseddau a Gofnodwyd

Gwelwyd cynnydd pellach mewn troseddau yn 2016/17 yn dilyn newidiadau i brosesau cofnodi troseddau. Ar ddiwedd y flwyddyn, nodwyd bod cynnydd o 9.2% yn nifer y troseddau a gofnodwyd o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Perfformiad yr Heddlu Cyfan

ADRODDIAD NARATIF

Gwneud i Bob Cyswilt Gyfrif

Atebwyd 87.2% o alwadau 999 o fewn 10 eiliad, sydd 2.8% islaw'r targed cenedlaethol. Yn gyffredinol, atebwyd 98.8% o alwadau 999, sydd 0.8% uwchlaw'r targed cenedlaethol.

Atebwyd 63.1% o alwadau nad oeddent yn alwadau brys o fewn 40 eiliad. Atebwyd 90.5% o alwadau nad oeddent yn alwadau brys.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Hawliau Dynol

Yn gyffredinol, mae boddhad dioddefwyr gyda'r profiad cyfan wedi aros yn gymharol sefydlog, sef 86.7% ar ddiwedd 2016-17 o gymharu â 88.7% yn 2015-16.

Cynyddodd boddhad dioddefwyr Du a Lleiafrifoedd Ethnig gyda'r profiad cyfan i 82.6% ar ddiwedd 2016-17 o gymharu â 80.5% yn 2015-16.

Gwelwyd cynnydd mewn troseddau casineb yn unol â nod yr Heddlu o sicrhau eu bod yn cael gwybod am fwy o'r troseddau hyn, o 1,673 yn 2015/16 i 1,839 yn 2016/17.

Ansawdd Gwasanaeth

RHAGLEN EFFEITHIOLRWYDD, EFFEITHLONRWYDD A CHYFREITHLONDEB YR HEDDLU (PEEL)

Gellir crynhoi trydydd asesiad PEEL (effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu) HMICFRS o'r modd y mae Heddlu De Cymru yn cadw pobl yn ddiogel ac yn lleihau troseddau fel a ganlyn:

- Mae'r graddau mae'r heddlu yn effeithiol wrth gadw pobl yn ddiogel a lleihau troseddau yn dda. Mae ganddo ddull effeithiol o atal troseddau ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, ymchwilio i droseddau, diogelu pobl sy'n agored i niwed a mynd i'r afael â throseddau difrifol a chyfundrefnol;
- Mae'r graddau mae'r heddlu yn effeithlon wrth gadw pobl yn ddiogel a lleihau troseddau yn dda. Mae gan yr heddlu ddealltwriaeth ardderchog o'r galw ac yn ei osod wrth wraidd y ffordd y mae'n gweithredu, yn cynllunio ac yn gweithio gyda phartneriaid i nodi, rhagweld a mynd i'r afael â'r galw, a'r ffordd y mae'n defnyddio adnoddau i fodloni'r galw;
- Mae'r graddau mae'r heddlu yn gweithredu'n gyfreithlon wrth gadw pobl yn ddiogel a lleihau troseddau yn dda, ac mae'n sicrhau ei fod yn trin pobl yn deg a gyda pharch. Mae'r heddlu yn ceisio adborth a heriau gan ei gymunedau o ran y graddau y mae'n eu trin yn deg a gyda pharch;
- Daeth HMICFRS i'r casgliad hefyd fod yr heddlu wedi gweithio gyda'i swyddogion a'i staff i ddatblygu ei ddisgwyliadau o ran arweinyddiaeth a bod y disgwyliadau hyn yn cael eu deall ar bob lefel ac ym mhob rhan o'r sefydliad.

ADRODDIAD NARATIF

Prif Swyddog Ariannol   GEOFF PETTY   Dyddiedig: 28 Mehefin 2017

Prif Swyddog Ariannol   GEOFF PETTY   Dyddiedig: 27 Medi 2017

Troednodyn ynghylch llofnodi:

Yn unol â'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) ... (1) Rhaid i swyddog ariannol cyfrifol ... lofnodi a dyddio'r datganiad o gyfrifon ... (3) Rhaid i'r swyddog ariannol cyfrifol ail-ardystio cyflwyniad y datganiad o gyfrifon cyn i'r corff perthnasol ei gymeradwyo.

ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL

Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru

Rwyf wedi archwilio datganiadau cyfrifyddu a nodiadau cysylltiedig:

- Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru;
- Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Heddlu De Cymru;
- Cronfa Bensiwn Heddlu De Cymru.

ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2017 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau cyfrifyddu Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru yn cynnwys y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn, y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen a nodiadau cysylltiedig.

Mae datganiadau cyfrifyddu Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru yn cynnwys Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn y Grŵp, Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp, Mantolen y Grŵp, Datganiad Llif Arian Parod y Grŵp a nodiadau cysylltiedig.

Mae datganiadau cyfrifyddu Cronfa Bensiwn Heddlu De Cymru yn cynnwys Cyfrif y Gronfa, y Datganiad am Asedau Net a nodiadau cysylltiedig.

Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith gymwys a'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2016-17 yn seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS).

Priod gyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol a'r archwilydd annibynnol

Fel yr esbonir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad o Gyfrifon, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am baratoi'r datganiad o gyfrifon, gan gynnwys datganiadau cyfrifyddu Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a datganiadau cyfrifyddu Cronfa Bensiwn Heddlu De Cymru, sy'n rhoi darlun gwir a theg.

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig yn unol â'r gyfraith gymwys a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hynny yn ei gwneud yn ofynnol i mi gydymffurfio â Safonau Moesegol y Cyngor Adrodd Ariannol ar gyfer Archwilwyr.

Cwmpas yr archwiliad o'r datganiadau cyfrifyddu

Mae a wnelo archwiliad â chael tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig i roi sicrwydd rhesymol nad oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn y datganiadau cyfrifyddu na'r nodiadau cysylltiedig, boed hynny drwy dwyll neu wall. Mae hyn yn cynnwys asesu'r canlynol: pa un a yw'r polisïau cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu De Cymru a pha un a ydynt wedi'u cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol; rhesymoldeb amcangyfrifon cyfrifyddu arwyddocaol a wnaed gan y swyddog ariannol cyfrifol a chyflwyniad cyffredinol y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig.

Yn ogystal, darllenaf yr holl wybodaeth ariannol ac anariannol yn yr Adroddiad Naratif er mwyn nodi anghysondebau perthnasol â'r datganiadau cyfrifyddu archwiliedig a'r nodiadau cysylltiedig a nodi unrhyw wybodaeth sy'n ymddangos yn anghywir mewn ffordd berthnasol yn seiliedig ar y wybodaeth a gaf wrth gynnal yr archwiliad, neu sy'n anghyson mewn ffordd berthnasol â hynny. Os dof yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau neu anghysondebau perthnasol ymddangosiadol, ystyriaf y goblygiadau i'm hadroddiad.

Barn ar ddatganiadau cyfrifyddu Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru

Yn fy marn i, mae'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig:

ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru ar 31 Mawrth 2017 ac o'i incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2016-17.

Barn ar ddatganiadau cyfrifyddu Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Heddlu De Cymru

Yn fy marn i, mae'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Heddlu De Cymru ar 31 Mawrth 2017 ac o'i incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2016-17.

Barn ar ddatganiadau cyfrifyddu Cronfa Bensiwn Heddlu De Cymru

Yn fy marn i, mae cyfrifon y gronfa pensiwn a'r nodiadau cysylltiedig:

- yn rhoi darlun gwir a theg o drafodion ariannol Cronfa Bensiwn Heddlu De Cymru yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2017 ac o swm asedau a rhwymedigaethau'r gronfa a'u gwaredu fel yr oeddent ar y dyddiad hwnnw, ac eithrio rhwymedigaethau i dalu pensiynau a buddiannau ar ôl diwedd blwyddyn y cynllun;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2016-17.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r wybodaeth a gynhwysir yn yr Adroddiad Naratif yn gyson â'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig.

ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf unrhyw beth i gyflwyno adroddiad arno mewn perthynas â'r materion canlynol, yr wyf yn cyflwyno adroddiad i chi os, yn fy marn i:

- nad yw cofnodion cyfrifyddu cywir wedi'u cadw;
- nad yw'r datganiadau cyfrifyddu yn cytuno â'r cofnodion cyfrifyddu a'r ffurflenni;
- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad; neu
- mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn cynnwys camddatganiadau perthnasol neu'n anghyson â gwybodaeth arall yr wyf yn ymwybodol ohoni o'm harchwiliad.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Ardystiaf fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau De Cymru a Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau De Cymru yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

**Dros ac ar ran
Huw Vaughan Thomas
Archwilydd Cyffredinol Cymru
29 Medi 2017**

**Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ**

Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau De Cymru sy'n gyfrifol am gynnal ei wefan a sicrhau uniondeb y wefan honno; nid yw'r gwaith a wnaed gan yr archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac yn unol â hynny nid yw'r archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a all fod wedi digwydd i'r datganiadau ariannol ers iddynt gael eu cyflwyno'n gyntaf ar y wefan.

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU

Cyfrifoldebau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau

Mae'n ofynnol i'r Comisiynydd:

- wneud trefniadau i weinyddu ei faterion ariannol yn briodol a sicrhau bod un o'i swyddogion yn gyfrifol am weinyddu'r materion hynny, sef y Prif Swyddog Ariannol.
- rheoli ei faterion er mwyn sicrhau defnydd darbodus, effeithlon ac effeithiol o'i adnoddau a diogelu ei asedau;
- cymeradwyo'r Datganiad o Gyfrifon.

Ardystiaf fod y Datganiad o Gyfrifon hwn wedi'i gymeradwyo.

Y Gwir Anrh ALUN MICHAEL YH FRSA

Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau De Cymru

Dyddiedig:

28 Medi 2017

Cyfrifoldebau'r Prif Swyddog Ariannol

Mae'r Prif Swyddog Ariannol yn gyfrifol am baratoi'r Datganiad o Gyfrifon yn unol ag arferion priodol fel y'u nodwyd yng Nghod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig CIPFA/LASAAC (y Cod).

Wrth baratoi'r Datganiad o Gyfrifon hwn, mae'r Prif Swyddog Ariannol wedi:

- dewis polisiau cyfrifyddu addas ac yna'u cymhwyso'n gyson;
- llunio barn ac amcangyfrifon a oedd yn rhesymol ac yn ddoeth;
- cydymffurfio â'r Cod.

Mae'r Prif Swyddog Ariannol hefyd wedi gwneud y canlynol:

- cadw cofnodion cyfrifyddu priodol a oedd yn gyfredol;
- cymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac achosion eraill o afreoleidd-dra.

Ardystiaf fod y Datganiad o Gyfrifon yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau De Cymru ar y dyddiad cyfrifyddu ac o'i wariant a'i incwm ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2017.

GEOFF PETTY

Prif Swyddog Ariannol

Dyddiad llofnodi (gan y swyddog ariannol cyfrifol)

Dyddiedig: 28 Mehefin 2017

GEOFF PETTY

Prif Swyddog Ariannol

Dyddiad llofnodi (cyn cymeradwyaeth Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau)

Dyddiedig: 27 Medi 2017

DATGANIADAU ARIANNOL

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr - Grŵp

Mae'r datganiad hwn yn dangos cost cyfrifyddu darparu gwasanaethau yn ystod y flwyddyn yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol, yn hytrach na'r swm i'w ariannu o drethiant. Mae Cyrrff Llywodraeth Leol yn codi trethiant er mwyn cwrpasu gwariant yn unol â'r rheoliadau; gall hyn fod yn wahanol i'r gost gyfrifyddu. Dangosir y sefyllfa o ran trethiant yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn.

	Nodyn	Grŵp 2016/17			Grŵp 2015/16		
		Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000	Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000
Cyflog a Phensiynau Swyddogian yr Heddlu		149,386	0	149,386	156,470	0	156,470
Cyflog Staff yr Heddlu		54,711	0	54,711	59,823	0	59,823
Cyllidebau Datganoledig		6,151	(1,122)	5,029	5,547	(904)	4,643
Cyllidebrau'r Heddlu/Wrth Gefn		18,597	(7,613)	10,984	14,169	(5,577)	8,592
Cyllidebau wedi'u Canoli		11,835	0	11,835	11,600	0	11,600
Cyllidibau a Ariannwyd yn Allanol		17,602	(15,995)	1,607	17,598	(16,690)	908
Cyllidebau Cydweithredol		18,614	(8,181)	10,433	17,479	(13,645)	3,834
Cyllidebau Canolog		17,072	(70)	17,002	14,265	(58)	14,207
Gwasanaethau'r Heddlu		293,968	(32,981)	260,987	296,951	(36,874)	260,077
Craidd Corfforaethol a Democraidd		1,525	(29)	1,496	1,497	0	1,497
Gwasanaethau a Gomisiynwyd (yn cynnwys Gwariant ar y Gronfa Diogelwch Cymunedol)		8,685	(4,580)	4,105	5,962	(2,092)	3,870
Costau Annosbarthedig							
- Buddiannau Ymdeol Cost Gwasanaeth a Roddwyd		250	0	250	1,680	0	1,680
- Costau Annosbarthedig Eraill yn cynnwys buddiannau Terfynu - ymddeoliad cynnar gwirfoddol		260	0	260	1,467	0	1,467
Cost Gwasanaethau		304,688	(37,590)	267,098	307,557	(38,966)	268,591
Gwariant gweithredu arall:							
- Ardollau i wasanaethau heddlu cenedlaethol		1,871	0	1,871	2,006	0	2,006
- (Enillion)/colledion ar wardu asedau anghyfredol		343	0	343	168	0	168
Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi	9	99,552	(48,263)	51,289	102,405	(40,950)	61,455
Trethiant a gwariant ariannu a buddsoddi	10	0	(260,690)	(260,690)	0	(256,981)	(256,981)
(Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau		406,454	(346,543)	59,911	412,136	(336,897)	75,239
(Gwarged)/Diffyg ar ailbriso asedau anghyfredol				1,839			(1,505)
(Enillion)/colledion actiwaraid ar asedau/rhwymedfaethau pensiwn				539,880			(380,219)
Addasiadau Cyfrifyddu Eraill oherwydd ailddatganiadau				0			0
Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn y grŵp)				0			0
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall				541,719			(381,724)
Cyfanswm a Gwariant Cynhwysfawr				601,630			(306,485)

Mae'r tabl uchod yn dangos sefyllfa'r Grŵp, a chaiff y datganiadau ar gyfer Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau a'r Prif Gwnstabl eu nodi ar wahân yn y tablau canlynol.

Mae'r symiau cymharol ar gyfer 2015/16 a ddangosir uchod ac yn y tablau canlynol wedi'u hailddatgan gan fod y penawdau incwm a gwariant a ganiateir o dan y Cod Ymarfer Adroddiadau Gwasanaethau wedi'u newid. Felly, mae'r penawdau gwrthrychol traddodiadol wedi'u disodli gan y penawdau hynny a ddefnyddir ar gyfer cyflwyno adroddiadau mewnol.

DATGANIADAU ARIANNOL

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr – Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

	Nodyn	Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 2016/17			Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 2015/16		
		Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000	Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000
Cyflog a Phensiynau Swyddogian yr Heddlu		0	0	0	0	0	0
Cyflog Staff yr Heddlu		0	0	0	0	0	0
Cyllidebau Datganoledig		0	(1,122)	(1,122)	0	(904)	(904)
Cyllidebrau'r Heddlu/Wrth Gefn		0	(7,613)	(7,613)	0	(5,577)	(5,577)
Cyllidebau wedi'u Canoli		0	0	0	0	0	0
Cyllidibau a Ariannwyd yn Allanol		0	(15,995)	(15,995)	0	(16,690)	(16,690)
Cyllidebau Cydweithredol		0	(8,181)	(8,181)	0	(13,645)	(13,645)
Cyllidebau Canolog		0	(70)	(70)	0	(58)	(58)
Gwasanaethau'r Heddlu		0	(32,981)	(32,981)	0	(36,874)	(36,874)
Craidd Corfforaethol a Democrataidd		1,525	(29)	1,496	1,497	0	1,497
Gwasanaethau a Gomisiynwyd (yn cynnwys Gwariant ar y Gronfa Diogelwch Cymunedol)		8,685	(4,580)	4,105	5,962	(2,092)	3,870
- Costau Annosbarthedig Eraill yn cynnwys buddiannau Terfynu - ymdeoliad cynnar gwirfoddol		260	0	260	1,467	0	1,467
Lleihad yng ngwerth Asedau Sefydlog		3,561	0	3,561	1,518	0	1,518
Cost Gwasanaethau		14,031	(37,590)	(23,559)	10,444	(38,966)	(28,522)
Gwariant gweithredu arall:							
- (Enillion)/colledion ar wardu asedau anghyfredol		343	0	343	168	0	168
Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi	9	711	(48,264)	(47,553)	687	(40,950)	(40,263)
Trethiant a gwariant ariannu a buddsoddi	10	0	(260,690)	(260,690)	0	(256,981)	(256,981)
Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn y grŵp)		391,370	0	391,370	400,837	0	400,837
(Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau		406,456	(346,544)	59,911	412,136	(336,897)	75,239
(Gwarged)/Diffyg ar ailbrizio asedau anghyfredol (Enillion)/colledion actiwaraid ar asedau/rhwymedifaethau pensiwn				1,839			(1,505)
Addasiadau Cyfrufyddu Eraill oherwydd ailddatganiadau				341			(379)
				0			0
Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn y grŵp)				539,539			(379,840)
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall				541,719			(381,724)
Cyfanswm a Gwariant Cynhwysfawr				601,630			(306,485)

DATGANIADAU ARIANNOL

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr – Prif Gwnstabl

	Nodyn	Prif Gwnstabl 2016/17			Prif Gwnstabl 2015/16		
		Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000	Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000
Cyflog a Phensiynau Swyddogian yr Heddlu		149,386	0	149,386	156,470	0	156,470
Cyflog Staff yr Heddlu		54,711	0	54,711	59,823	0	59,823
Cyllidebau Datganoledig		2,590	0	2,590	4,029	0	4,029
Cyllidebrau'r Heddlu/Wrth Gefn		18,597	0	18,597	14,169	0	14,169
Cyllidebau wedi'u Canoli		11,835	0	11,835	11,600	0	11,600
Cyllidibau a Ariannwyd yn Allanol		17,602	0	17,602	17,598	0	17,598
Cyllidebau Cydweithredol		18,614	0	18,614	17,479	0	17,479
Cyllidebau Canolog		17,072	0	17,072	14,265	0	14,265
Gwasanaethau'r Heddlu		290,407	0	290,407	295,433	0	295,433
Costau Annosbarthedig - Buddiannau Ymdeol Cost Gwasanaeth a Roddwyd		250		250	1,680	0	1,680
Cost Gwasanaethau		290,657	0	290,657	297,113	0	297,113
Gwariant gweithredu arall: - Ardollau l wasanaethau heddlu cenedlaethol		1,871	0	1,871	2,006	0	2,006
Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi	6	98,842	0	98,842	101,718	0	101,718
Trethiant a gwariant ariannu a buddsoddi					0	0	0
Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn y grŵp)		(391,370)	0	(391,370)	(400,837)	0	(400,837)
(Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau		0	0	0	0	0	0
(Enillon)/colledion actiwaraid ar asedau/rhwymedifaethau pensiwn				539,539			379,840
Costau Comisiynu (trosglwyddo o fewn y grŵp)				(539,539)			(379,840)
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall				0			0
Cyfanswm a Gwariant Cynhwysfawr				0			0

Mae nodyn 6 yn y tabl uchod yn cyfeirio at gyfrifon y Prif Gwnstabl.

DATGANIADAU ARIANNOL

Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn

Mae'r datganiad hwn yn dangos y symudiad yn ystod y flwyddyn yn y cronfeydd wrth gefn a ddelir, wedi'u dadansoddi'n 'gronfeydd wrth gefn defnyddiadwy' (h.y. y rhai y gellir eu defnyddio i ariannu gwariant neu leihau trethiant lleol) a chronfeydd wrth gefn annefnyddiadwy, nad oes modd eu defnyddio at y diben hwnnw. Mae'r llinell '(Gwarged) neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau' yn dangos y gost economaidd wirioneddol sy'n gysylltiedig â darparu gwasanaethau. Ceir mwy o fanylion yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mae'r llinell '(Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd' yn dangos Balans statudol Cronfa'r Heddlu cyn unrhyw drosglwyddiadau a wneir i gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd neu ohonynt, yn ôl disgrisiwn.

Nodyn	Balans Cronfa'r Heddlu	Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd o Gronfa'r Heddlu	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn	Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Balans ar 31 Mawrth 2016	(9,200)	(19,966)	0	(29,166)	2,695,389	2,666,223
Movement in reserves during 2016/17 (Gwarged) neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau	59,911	0	0	59,911	0	59,911
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall Cyanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	0	0	0	0	541,720	541,720
Addasiadau rhwng y sail gyfrifyddu a'r sail gyllido o dan y rheoliadau (Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	59,911	0	0	59,911	541,720	601,631
7	(68,584)	0	(514)	(69,098)	69,098	0
Trosglwyddiadau (i)/0 Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	8	9,217	(1,315)	514	8,416	(8,416)
Pob symudiad arall mewn cronfeydd wrth gefn - ailddatganiad cydweithredu (Cynnydd)/Gostyngiad - symudiad yn ystod y flwyddyn	33	(839)	0	(839)	0	(839)
Balans ar 31 Mawrth 2017 a gariwyd ymlaen	(9,495)	(21,281)	0	(30,776)	3,297,791	3,267,015

Nodyn	Balans Cronfa'r Heddlu	Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd o Gronfa'r Heddlu	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn	Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Balans ar 31 Mawrth 2015	(9,041)	(24,229)	0	(33,270)	3,005,894	2,972,624
Symudiad mewn cronfeydd wrth gefn yn ystod 2015/16 (Gwarged) neu ddiffyg ar ddarparu gwasanaethau	75,239	0	0	75,239	0	75,239
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall Cyanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	0	0	0	0	(381,724)	(381,724)
Addasiadau rhwng y sail gyfrifyddu a'r sail gyllido o dan y rheoliadau (Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	75,239	0	0	75,239	(381,724)	(306,485)
7	(80,392)	0	(76)	(80,468)	80,468	0
Trosglwyddiadau (i)/0 Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	8	(5,153)	0	(76)	(5,229)	(301,256)
8	4,910	4,263	76	9,249	(9,249)	0
Pob symudiad arall mewn cronfeydd wrth gefn - ailddatganiad cydweithredu (Cynnydd)/Gostyngiad - symudiad yn ystod y flwyddyn	33	84	0	84	0	84
Balans ar 31 Mawrth 2016 a gariwyd ymlaen	(9,200)	(19,966)	0	(29,166)	2,695,389	2,666,223

DATGANIADAU ARIANNOL

Mae **cronfeydd wrth gefn anefnyddiadwy** yn cynnwys y canlynol yn bennaf: Cronfa Wrth Gefn ar gyfer Diffyg mewn Pensiynau neu rwymedigaethau net ar gyfer cynlluniau'r Heddlu a Staff yr Heddlu, Cyfrif Addasiadau Cyfalaf (sy'n nodi sut mae asedau wedi'u hariannu) a Chronfa Ailbrisió Wrth Gefn sy'n nodi achosion o ailbrisió asedau nas gwireddwyd. Ceir rhagor o fanylion yn y Fantolen a Nodyn 18.

DATGANIADAU ARIANNOL

Mantolen

Mae'r Fantolen yn dangos gwerth asedau a rhwymedigaethau a gydnabyddir. Mae'r asedau net (asedau llai rhwymedigaethau) yn cyfateb i'r cronfeydd wrth gefn a ddelir. Cyflwynir adroddiadau ar ddau gategori o cronfeydd wrth gefn. Y categori cyntaf yw cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy (h.y. y cronfeydd wrth gefn hynny y gellir eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau), yn amodol ar yr angen i gynnal lefel ddarbodus o cronfeydd wrth gefn ac unrhyw gyfyngiadau statudol ar y defnydd y gellir ei wneud ohonynt (e.e. dim ond ar gyfer ariannu gwariant cyfalaf neu ad-dalu dyled y gellir defnyddio'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn). Yr ail gategori yw cronfeydd wrth gefn andefnyddiadwy neu'r rheini na ellir eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau. Mae'r categori hwn yn cynnwys cronfeydd wrth gefn sy'n cynnwys enillion a cholledion nas gwirededwyd (e.e. y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn). Dim ond pe bai'r asedau yn y cronfeydd wrth gefn hyn yn cael eu gwerthu y byddai symiau ar gael i ddarparu gwasanaethau; a chronfeydd wrth gefn sydd â gwahaniaethau amseru a ddangosir yn y llinell 'Addasiadau rhwng y sail gyfrifyddu a'r sail gyllido o dan y rheoliadau' yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn (e.e. diffygion mewn pensiynau).

31 Mawrth 2017	Nodyn	Comisiynydd yr		
		Grŵp	Heddlu a Throseddu	Prif Gwnstabl
		£000	£000	£000
Eiddo, Offer a Chyfarpar	11	135,656	135,656	0
Asedau Anniriaethol	11	2,230	2,230	0
Dyledwyr Hirdymor (trosglwyddo o fewn y grŵp)		Eithriwyd ar adeg cyfuno ar gyfer y grŵp		
Asedau Hirdymor		137,886	137,886	3,414,775
Buddsoddiadau Byrdymor	12	10,682	10,682	0
Asedau a ddelir l'w gwerthu (<1bl)	15	179	179	0
Rhestrau Eiddo		1,061	0	1,061
Dyledwyr Byrdymor	13	36,648	36,648	0
Dyledwyr (Cyfalaf gweithio o fewn y grŵp)		0	(16,342)	16,342
Arian Parod a'r Hyn sy'n cyfateb iddo	14	6,352	6,352	0
Asedau Cyfredol		54,922	37,520	17,403
Benthyciadau Byrdymor	12	(1,911)	(1,911)	0
Credydwyr Byrdymor	16	(19,863)	(2,460)	(17,403)
Rhwymedigaethau Cyfredol		(21,774)	(4,371)	(17,403)
Credydwyr Hirdymor (trosglwyddo o fewn y grŵp)		Eithriwyd ar adeg cyfuno ar gyfer y grŵp		
			(3,414,775)	0
Darpariaethau	17	(6,216)	(6,216)	0
Benthyciadau Hirdymor	12	(15,163)	(15,163)	0
Rhwymedigaethau Hirdymor Eraill				
• Cynlluniau Pensiwn Llywodraeth Leol	30.1	(137,280)	(1,895)	(135,385)
• Cynlluniau Pensiwn yr Heddlu	30.2	(3,279,390)	0	(3,279,390)
Rhwymedigaethau Hirdymor		(3,438,049)	(3,438,049)	(3,414,775)
Asedau Net		(3,267,015)	(3,267,015)	0
Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	8	(30,776)	(30,776)	0
Cronfeydd Wrth Gefn Andefnyddiadwy	18	3,297,791	3,297,791	0
Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn		3,267,015	3,267,015	0

DATGANIADAU ARIANNOL

31 Mawrth 2016	Nodyn	Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu		
		Grŵp	Prif Gwnstabl	Prif Gwnstabl
		£000	£000	£000
Eiddo, Offer a Chyfarpar	11	130,685	130,685	0
Asedau Anniriaethol	11	2,411	2,411	0
		Eithriwyd ar adeg cyfuno ar gyfer y grŵp		
Dyledwyr Hirdymor (trosglwyddo o fewn y grŵp)			0	2,806,996
Asedau Hirdymor		133,096	133,096	2,806,996
Buddsoddiadau Byrdymor	12	8,082	8,082	0
Asedau a ddelir l'w gwerthu (<1bl)	15	187	187	0
Rhestrau Eiddo		973	0	973
Dyledwyr Byrdymor	13	28,277	28,277	0
Dyledwyr (Cyfalaf gweithio o fewn y grŵp)		0	(13,457)	13,457
Arian Parod a'r Hyn sy'n cyfateb iddo	14	11,877	11,877	0
Asedau Cyfredol		49,396	34,966	14,430
Benthyciadau Byrdymor	12	(1,959)	(1,959)	0
Credydwyr Byrdymor	16	(16,067)	(1,637)	(14,430)
Rhwymedigaethau Cyfredol		(18,026)	(3,596)	(14,430)
		Eithriwyd ar adeg cyfuno ar gyfer y grŵp		
Credydwyr Hirdymor (trosglwyddo o fewn y grŵp)			(2,806,996)	0
Darpariaethau	17	(5,225)	(5,225)	0
Benthyciadau Hirdymor	12	(17,074)	(17,074)	0
Rhwymedigaethau Hirdymor Eraill				
• Cynlluniau Pensiwn Llywodraeth Leol	30.1	(105,310)	(1,394)	(103,916)
• Cynlluniau Pensiwn yr Heddlu	30.2	(2,703,080)	0	(2,703,080)
Rhwymedigaethau Hirdymor		(2,830,689)	(2,830,689)	(2,806,996)
Asedau Net		(2,666,223)	(2,666,223)	0
Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	8	(29,166)	(29,166)	0
Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy	18	2,695,389	2,695,389	0
Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn		2,666,223	2,666,223	0

DATGANIADAU ARIANNOL

Datganiad Llif Arian Parod

Mae'r Datganiad Llif Arian Parod yn dangos y newidiadau i arian parod Heddlu De Cymru/y Comisiynydd a'r hyn sy'n cyfateb iddo yn ystod y cyfnod adrodd. Mae'r datganiad yn dangos sut mae'n cynhyrchu ac yn defnyddio arian parod a'r hyn sy'n cyfateb iddo drwy ddsbarthu llifau arian parod yn weithgareddau gweithredu, buddsoddi a chyllido. Mae swm y llifau arian parod net sy'n deillio o weithgareddau gweithredu yn ddangosydd allweddol o ran y graddau y caiff y gweithrediadau eu hariannu gan drethiant ac incwm grant neu gan y sawl sy'n derbyn y gwasanaethau a ddarperir. Mae gweithgareddau buddsoddi yn cynrychioli'r graddau y mae all-lifau arian parod wedi'u gwneud ar gyfer adnoddau y bwriedir iddynt gyfrannu at y gwasanaethau a ddarperir yn y dyfodol. Mae llifau arian parod sy'n deillio o weithgareddau cyllido yn ddefnyddiol wrth ragweld hawliadau gan ddarparwyr cyfalaf (h.y. benthyciadau) mewn perthynas â llifau arian parod.

	Nodyn	2016/2017 £000	2015/2016 £000
(Gwarged) neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau		59,911	75,239
Addasiadau I warged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau anariannol	19	(77,436)	(95,920)
Addasiadau ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu'r diffyg net ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau		1,241	1,453
Llifau arian parao net o Weithgareddau Gweithredu	19	(16,284)	(19,228)
Enillion o Fuddsoddiadau a Gwasanaethu Cyllid		530	447
Gweithgareddau Buddsoddi	20	19,336	25,838
Gweithgareddau Cyllido	21	1,943	310
(Cynnydd) neu ostyngiad net mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb iddo		5,525	7,367
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb iddo ar ddechrau'r cyfnod adrodd		11,877	19,244
Arian parod a'r hyn sy'n cyfated iddo ar ddiwedd y cyfnod adrodd	14	6,352	11,877

DATGANIADAU ARIANNOL

Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu

Cynllun yr Heddlu	2016/2017 £000	2015/2016 £000
Cyfraniadau derbyniadwy		
Gan y cyflogwr:		
• Normal	(24,904)	(25,072)
• Ymddeoliadau cynnar (yn cynnwys tâl cyfalaf cyfatebol ar gyfer ymddeoliadau oherwydd salwch)	(262)	(420)
Gan yr aelodau	(14,021)	(14,203)
Cyfundaliadau treth ôl-ddyddiedig nas awdurdodwyd (arian y Swyddfa Gartref)	0	(6,500)
Trosglwyddiadau I mewn		
Trosglwyddiadau unigol I mewn o gynlluniau eraill	(1,303)	(1,064)
Buddiannau sy'n daladwy		
Pensiynau	69,290	67,259
Cymudiadau a buddiannau ymddeol cyfundaliadau	18,966	13,250
Cyfundaliadau ôl-ddyddiedig nas awdurdodwyd	0	6,500
Ffactorau cymedo diwygiedig (Milne v GAD)	0	418
Budd-daliadau marwolaeth cyfundaliadau	0	5
Taliadau I'r sy'n ymadael ac mewn perthynas â nhw		
Trosglwyddiadau unigol I mewn o gynlluniau eraill	0	557
Is-gyfanswm cyn trosglwyddo o Gronfa'r Heddlu	47,765	40,730
Arian ychwanegol sy'n daladwy o Gronfa'r Heddlu (ar ffurf grantiau ychwanegol)	(47,765)	(40,730)
Diffyg I'w dalu o Gronfa'r Heddlu	0	0
Datganiad o Asedau Net		
Asedau a rhwymedigaethau cyfredol net		
Asedau Cyfredol		
Dyledwr - balansau net sy'n ddyledus o Gronfa'r Heddlu	680	398
Balans banc	769	424
Rhwymedigaethau Cyfredol		
Credydwr - buddiannau sy'n daladwy I swyddoion sy'n ymddeol awrth talwyd Ebrill	(680)	(398)
Credydwr - balansau net sy'n ddyedus I Gronfa'r Heddlu	(769)	(424)
Net	0	0

Nodiadau i Gyfrifon Cronfa Bensiwn yr Heddlu

1. Dim ond 21.3% o gyfraniadau'r cyflogwr (cyfraniad gwirioneddol o 24.2%) a gafodd ei hariannu gan y Swyddfa Gartref, sef cost o £2.973m yn erbyn cyllideb y Comisiynydd yn ystod 2016/17.
2. Nid oes unrhyw asedau buddsoddi yn y gronfa. Caiff taliadau i mewn ac allan o'r Gronfa Bensiwn eu cydbwysu i ddim bob blwyddyn drwy gyfrwng cyfraniad ychwanegol o Gronfa'r Heddlu a gaiff ei ad-dalu, yn ei dro, gan y Swyddfa Gartref.
3. Nid yw datganiadau ariannol y gronfa yn ystyried rhwymedigaethau i dalu pensiynau a buddiannau eraill ar ôl diwedd y flwyddyn. Rhoddir cyfrif am y rhain ym mantolen y Grŵp o dan fuddiannau ymddeol yn y dyfodol.
4. Ar wahân i'r nodiadau uchod, mae Cronfa Bensiwn yr Heddlu wedi dilyn y polisïau cyfrifyddu a nodir yn nodyn 1 isod.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

CYNNWYS	Rhif Tudalen
Nodyn 1 Polisïau Cyfrifyddu	25
Nodyn 2 Safonau Cyfrifyddu a Gyhoeddwyd, Nad Ydynt wedi'u Mabwysiadu	34
Nodyn 3 Dyfarniadau Hollbwysig wrth Gymhwyso Polisïau Cyfrifyddu	34
Nodyn 4 Rhagdybiaethau a Wnaed ynglŷn â Ffynonellau o Ansicrwydd Amcangyfrif yn y Dyfodol a Ffynonellau Mawr Eraill o Ansicrwydd Amcangyfrif	35
Nodyn 5 Digwyddiadau ar ôl Dyddiad y Fantolen	35
Nodyn 6 Dadansoddiad o Wariant a Chyllid	36
Nodyn 7 Addasiadau rhwng y Sail Gyfrifyddu a'r Sail Gyllido o dan y Rheoliadau	38
Nodyn 8 Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	41
Nodyn 9 Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi	43
Nodyn 10 Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol	43
Nodyn 11 Eiddo, Offer a Chyfarpar	44
Nodyn 12 Offerynnau Ariannol	47
Nodyn 13 Dyledwyr	49
Nodyn 14 Arian parod a'r Hyn sy'n Cyfateb iddo	50
Nodyn 15 Asedau a Ddelir i'w Gwerthu	50
Nodyn 16 Credydwyr	50
Nodyn 17 Darpariaethau	51
Nodyn 18 Cronfeydd Wrth Gefn Annefnfyddiadwy	52
Nodyn 19 Gweithgareddau Gweithredu	55
Nodyn 20 Gweithgareddau Buddsoddi	55
Nodyn 21 Gweithgareddau Cyllido	55
Nodyn 22 Symiau y Rhoddwyd Gwybod Amdanynt er mwyn Gwneud Penderfyniadau ynghylch Dyrannu Adnoddau	56
Nodyn 23 Lwfansau Aelodau	56
Nodyn 24 Cydnabyddiaeth Swyddogion/Cyflogeion	56
Nodyn 25 Costau Archwilio Allanol	61
Nodyn 26 Incwm Grant ac Incwm Arall	62
Nodyn 27 Partïon Cysylltiedig	64
Nodyn 28 Gwariant Cyfalaf ac Ariannu Cyfalaf	65
Nodyn 29 Prydlesau	65
Nodyn 30 Cynlluniau Pensiwn Buddiannau Diffiniedig	66
Nodyn 31 Rhwymedigaethau Digwyddiadol/Asedau Digwyddiadol	72
Nodyn 32 Natur a Graddau'r Risgiau sy'n Deillio o Offerynnau Ariannol	73
Nodyn 33 Cydweithredu	77

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 1 Polisiâu Cyfrifyddu

Egwyddorion Cyffredinol

Yr egwyddorion a'r arferion cyffredinol a ddefnyddiwyd i lunio'r cyfrifon hyn yw'r rhai a argymhellir gan Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA). Cyfeirir at y Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2016-17 - yn seiliedig ar Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (y Cod).

Mae'r codau ymarfer hyn yn nodi'r arferion cyfrifyddu priodol sy'n ofynnol yn unol ag adran 21(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 a'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio fel y'u diwygiwyd.

Mae gan Gyrrff Llywodraeth Leol rywfaint o ddisgresiwn wrth benderfynu ar y polisiâu y mae angen eu darparu a lefel y manylion y mae angen eu datgelu ond mae'r Cod yn nodi bod rhagdybiaeth bod gan ddefnyddwyr datganiadau ariannol lefel resymol o wybodaeth am gyfrifyddu a fyddai'n cyfyngu ar y manylion y byddai angen eu darparu wrth grynhoi polisiâu cyfrifyddu arwyddocaol.

Croniadau incwm a gwariant

Cyfrifir am weithgarwch yn y flwyddyn y mae'n digwydd, ac nid pan fydd taliadau arian parod yn cael eu gwneud neu eu derbyn. Yn benodol:

- Cydnabyddir referniw o ddarparu gwasanaethau pan fydd modd mesur canran y trafodyn a gwblhawyd yn ddibynadwy ac mae'n debygol y bydd y buddiannau economaidd neu'r potensial am wasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodyn yn cael eu derbyn;
- Cofnodir cyflenwadau fel gwariant pan gânt eu defnyddio – pan fydd bwch rhwng y dyddiad y derbynnir cyflenwadau a'r dyddiad y'u defnyddir cânt eu cario fel rhestrau eiddo ar y Fantolen;
- Cofnodir treuliau mewn perthynas â gwasanaethau a dderbyniwyd (gan gynnwys gwasanaethau a ddarperir gan gyflogaion) fel gwariant pan fydd y gwasanaethau yn cael eu derbyn yn hytrach na phan fydd y taliadau yn cael eu gwneud;
- Cyfrifir llog sy'n dderbyniadwy ar fuddsoddiadau ac sy'n daladwy ar fenthyciadau fel incwm a gwariant yn y drefn honno ar sail y gyfradd llog effeithiol ar gyfer yr offeryn ariannol perthnasol yn hytrach na'r llifau arian parod a bennir gan y contract;
- Pan fydd referniw a gwariant wedi'u cydnabod ond nad oes unrhyw arian parod wedi cael ei dderbyn na'i dalu, cofnodir dyledwr neu gredydwr am y swm perthnasol yn y Fantolen. Pan na fydd dyledion wedi'u setlo o bosibl, mae balans dyledwyr yn cael ei leihau a chodir tâl ar referniw am yr incwm na allai gael ei gasglu o bosibl;
- Pan nad oedd symiau gwirioneddol ar gael, gall fod wedi bod angen defnyddio gwerthoedd amcangyfrifedig priodol.

Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau

Mae trafodion Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau yn cynnwys costau gweithredu ei Dîm a rhai costau corfforaethol eraill, y rhoddir cyfrif amdanynt fel gwariant Craidd Corfforaethol a Democrataidd o dan y Cod, ynghyd â threfn dosbarthu newydd ar gyfer comisiynu gwasanaethau. Mae gwariant gros yn cynnwys taliadau'n ymwneud ag asedau (dibrisiant a gostyngiadau ailbriso), a chaiff yr holl incwm ei gynnwys er mwyn trosglwyddo arian i Gyfrif Gwariant y Prif Gwnstabl. Mae incwm a gwariant y Grŵp yn cynnwys yr holl incwm a gwariant sy'n gysylltiedig â Chomisiynydd yr Heddlu a Throseddau a'r Prif Gwnstabl.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb iddo

Cynrychiolir arian parod gan arian mewn llaw ac adneuo gyda sefydliadau ariannol sy'n ad-daladwy heb gosb o roi rhybudd nad yw'n fwy na 24 awr. Mae hyn yn cynnwys adneuo i gyfrifon banc dirybudd a chyfrifon galw. Nid yw'r Cod yn cynnwys meini prawf llym o ran yr hyn sy'n cyfateb i arian parod ac mae gan y Comisiynydd rywfaint o ddisgresiwn o ran y polisi hwn. Awgryma cyngor pellach nad yw adneuo cyfnod penodol yn hylifol iawn ac nad yw'n hawdd eu troi'n arian parod. O dan rai amodau yn y farchnad, gallai fod risg y gwelir newid mewn gwerth. Ar y sail hon, rhoddir cyfrif am unrhyw fuddsoddiadau adneuo cyfnod penodol fel buddsoddiadau.

Rhwymedigaethau digwyddiadol

Mae rhwymedigaeth ddigwyddiadol yn codi lle bu digwyddiad sy'n gosod rhwymedigaeth bosibl, a dim ond os bydd digwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt o dan reolaeth lwyr y Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl y caiff ei bodolaeth ei chadarnhau. Mae rhwymedigaethau digwyddiadol hefyd yn codi pan fyddai darpariaeth yn cael ei gwneud ond nid yw'n debygol y bydd angen all-lif o adnoddau neu ni ellir mesur maint y rhwymedigaeth yn ddibynadwy. Ni chaiff rhwymedigaethau digwyddiadol eu cydnabod yn y Fantolen ond fe'u datgelir mewn nodyn i'r cyfrifon.

Asedau digwyddiadol

Mae ased digwyddiadol yn codi lle bu digwyddiad sy'n rhoi ased bosibl, a dim ond os bydd digwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt o dan reolaeth lwyr y Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl yn digwydd y caiff ei fodolaeth ei gadarnhau. Ni chaiff asedau digwyddiadol eu cydnabod yn y Fantolen ond fe'u datgelir mewn nodyn i'r cyfrifon pan fo'n debygol y ceir mewnlif o fudd economaidd neu botensial am wasanaeth.

Buddiannau cyflogeion

Buddiannau sy'n Daladwy yn ystod Cyflogaeth

Buddiannau byrdymor i gyflogeion yw'r buddiannau hynny a fydd yn cael eu setlo o fewn 12 mis i ddiwedd y flwyddyn. Maent yn cynnwys buddiannau megis cyflogau, gwyliau blynyddol â thâl ac absenoldeb oherwydd salwch â thâl, taliadau bonws a buddiannau anariannol (e.e. ceir) i gyflogeion cyfredol ac fe'u cydnabyddir fel traul am wasanaethau yn y flwyddyn y mae'r cyflogeion yn rhoi gwasanaeth. Gwneir cronriad ar gyfer cost hawliau gwyliau neu unrhyw fath o absenoldeb (e.e. gwyliau blynyddol ac absenoldeb hyblyg) a enillir gan gyflogeion ond nas cymerir cyn diwedd y flwyddyn, y gall cyflogeion eu cario ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf. Gwneir y cronriad ar gyfraddau cyflog sy'n gymwys yn y flwyddyn gyfrifyddu ganlynol, sef y cyfnod y mae'r cyflogeion yn cymryd y buddiant. Codir y cronriad ar Warged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau, ond yna caiff ei wrthdroi drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn fel y bydd buddiannau gwyliau yn cael eu codi i'r cyfrif refeniw yn y flwyddyn ariannol y mae'r absenoldeb oherwydd gwyliau yn digwydd ynddi.

Buddiannau Terfynu

Buddiannau terfynu yw symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad gan y Prif Gwnstabl i derfynu cyflogaeth cyflogai cyn y dyddiad ymddeol arferol neu benderfyniad swyddog i dderbyn diswyddiad gwirfoddol a chânt eu codi ar sail cronriadau ar y llinell Costau Nas Dosbarthwyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fydd ymrwymiad y gellir ei arddangos i derfynu cyflogaeth swyddog neu grŵp o swyddogion neu wneud cynnig i annog diswyddiad gwirfoddol. Pan fydd buddiannau terfynu yn cynnwys pensiynau ychwanegol, mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol bod y swm sy'n daladwy i'r gronfa bensiwn neu'r pensiynwr yn ystod y flwyddyn yn cael ei godi ar falans Cronfa'r Heddlu, yn hytrach na'r swm a gyfrifir yn ôl y safonau cyfrifyddu perthnasol. Yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn, mae angen neilltuo arian i ac o'r Gronfa Bensiynau Wrth Gefn er mwyn dileu'r dyledion a'r credydau tybiannol ar gyfer buddiannau terfynu ar ffurf pensiwn ychwanegol a rhoi dyledion ar gyfer yr arian parod a

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

delir i'r gronfa bensiwn a phensiynwyr ac unrhyw gyfryw symiau sy'n daladwy ond nas telir ar ddiwedd y flwyddyn yn eu lle.

Buddiannau Ôl-gyflogaeth

Ni chaiff pensiynau Swyddogion yr Heddlu eu hariannu drwy statud. Fodd bynnag, newidiodd y trefniadau ariannol ar 1 Ebrill 2006 o drefniant 'Talu Wrth Ddefnyddio' (h.y. yn seiliedig ar daliadau i bensiynwyr presennol), a godir yn uniongyrchol ar y Cyfrif Refeniw, i gyfraniad pensiwn blynyddol gan y cyflogwr yn seiliedig ar ganran o gyflog, gyda'r balans sy'n daladwy i bensiynwyr yn cael ei dalu o grant a ddarperir gan y Swyddfa Gartref. Mae pob cyflogai arall yn gymwys i ymuno â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn aelodau o Gronfa Bensiwn Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf ac yn gwneud cyfraniadau cyflogwr priodol i'r Gronfa Bensiwn honno.

Mae'r ddau gynllun yn rhoi buddiannau diffiniedig i'w haelodau (cyfandaliadau ymddeol a phensiynau), a enillwyd fel cyflogaeth.

Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

Digwyddiadau ar ôl dyddiad y Fantolen yw'r digwyddiadau hynny, ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y cyfnod adrodd a'r dyddiad y caiff y Datganiad o Gyfrifon ei awdurdodi i'w gyhoeddi. Nid yw digwyddiadau ar ôl dyddiad awdurdodi cyhoeddi yn cael eu hadlewyrchu yn y Datganiad o Gyfrifon.

Pan fydd digwyddiadau sy'n mynd rhagddynt cyn y dyddiad hwn (digwyddiadau sy'n arwain at addasiadau) yn rhoi gwybodaeth am amodau sy'n bodoli ar ddyddiad y fantolen, caiff y ffigurau yn y datganiadau ariannol a'r nodiadau eu haddasu ym mhob ffordd berthnasol er mwyn adlewyrchu effaith y wybodaeth hon. Pan fydd digwyddiadau sy'n mynd rhagddynt cyn y dyddiad hwn (digwyddiadau nad ydynt yn arwain at addasiadau) yn nodi amodau a welir ar ôl dyddiad y fantolen, ni chaiff y datganiadau ariannol eu haddasu. Fodd bynnag, os ydynt yn berthnasol, cânt eu datgelu mewn nodyn.

Eitemau eithriadol ac addasiadau cyfnod blaenorol

Pan fydd eitemau o incwm a gwariant yn berthnasol, datgelir eu natur a'r swm ar wahân, naill ai ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr neu yn y nodiadau i'r cyfrifon, yn dibynnu ar ba mor arwyddocaol yw'r eitemau i ddeall perfformiad ariannol.

Gall addasiadau cyfnod blaenorol godi o ganlyniad i newid mewn polisiâu cyfrifyddu neu er mwyn cywiro gwall perthnasol. Rhoddir cyfrif am newidiadau mewn amcangyfrifon cyfrifyddu yn y dyfodol, (h.y. yn y flwyddyn gyfredol a'r blynyddoedd yn y dyfodol y mae'r newid yn effeithio arnynt ac nid ydynt yn peri addasiad cyfnod blaenorol).

Dim ond pan fydd eu hangen yn unol ag arferion cyfrifyddu priodol neu pan fydd y newid yn rhoi gwybodaeth fwy dibynadwy neu berthnasol ynglŷn ag effaith trafodion, digwyddiadau eraill ac amodau ar sefyllfa ariannol neu berfformiad ariannol y bydd newidiadau i bolisiâu cyfrifyddu.

Pan fydd newid, caiff ei gymhwyso'n ôl-weithredol (oni nodir fel arall) drwy addasu balansau agoriadol a symiau cymaradwy ar gyfer y cyfnod blaenorol fel petai'r polisi newydd wedi'i gymhwyso erioed.

Caiff gwallau perthnasol a ddarganfyddir mewn ffigurau cyfnodau blaenorol eu cywiro'n ôl-weithredol drwy ddiwygio balansau agoriadol a symiau cymaradwy ar gyfer y cyfnod blaenorol.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Offerynnau ariannol

Rhwymedigaethau Ariannol

Caiff rhwymedigaethau ariannol eu cydnabod yn y Fantolen pan fydd y Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl yn ymrwmo i ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol ac fe'u mesurir i ddechrau ar sail gwerth teg a'u cario ar gost wedi'i hamorteiddio. Mae symiau blynyddol a godir ar y llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr am log sy'n daladwy yn seiliedig ar swm cario'r rhwymedigaeth, wedi'i luosi â'r gyfradd llog weithredol ar gyfer yr offeryn.

Y gyfradd llog weithredol yw'r gyfradd sy'n disgowntio taliadau arian parod amcangyfrifedig yn y dyfodol dros oes yr offeryn i'r swm a gydnabuwyd yn wreiddiol. Ar gyfer y rhan fwyaf o'r benthyciadau, y swm a gyflwynir yn y Fantolen yw'r prifswm ad-daladwy sy'n weddill (ynghyd â llog cronedig); a'r llog a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r swm sy'n daladwy am y flwyddyn yn unol â chytundeb y benthyciad.

Asedau Ariannol – Adneuon, Benthyciadau a Symiau Derbyniadwy

Caiff adneuon, benthyciadau a symiau derbyniadwy eu cydnabod yn y Fantolen pan fydd y Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl yn ymrwmo i ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol ac fe'u mesurir i ddechrau ar sail gwerth teg. Fe'u mesurir maes o law ar gost wedi'i hamorteiddio. Mae credydau blynyddol am log sy'n dderbyniadwy yn seiliedig ar swm cario'r ased wedi'i luosi â'r gyfradd llog weithredol ar gyfer yr offeryn.

Ar gyfer y rhan fwyaf o adneuon, benthyciadau a symiau derbyniadwy, y swm a gyflwynir yn y Fantolen yw'r prifswm derbyniadwy sy'n weddill (ynghyd â llog cronedig) a'r llog a gredydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r swm sy'n dderbyniadwy am y flwyddyn yng nghytundeb y benthyciad.

Trosi arian tramor

Lle mae'r Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl wedi ymrwmo i drafodyn wedi'i ddynodi mewn arian tramor, caiff y trafodyn ei drosi i sterling ar y gyfradd gyfnewid sy'n gymwys ar y dyddiad roedd y trafodyn yn weithredol.

Grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau eraill

P'un a ydynt yn cael eu talu ar gyfrif, drwy randaliadau neu fel ôl-ddyledion, cydnabyddir grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau trydydd partion fel symiau sy'n ddyledus i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd pan fo sicrwydd rhesymol:

- y bydd y Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl yn cydymffurfio â'r amodau sydd ynghlwm wrth y taliadau;
- y bydd y grantiau neu'r cyfraniadau yn cael eu derbyn.

Caiff arian a flaendelir fel grantiau a chyfraniadau na fodlonwyd eu hamodau eu cario yn y Fantolen fel credydwy. Pan fydd yr amodau wedi'u bodloni, caiff y grant neu'r cyfraniad ei gredydu i'r llinell gwasanaeth perthnasol (grantiau refeniw a chyfraniadau y gellir eu priodoli) neu Incwm Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol (grantiau refeniw nas clustnodwyd yn benodol a phob grant cyfalaf) yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Caiff rhai grantiau gwerth isel islaw *deminimus* eu cydnabod yn ystod y flwyddyn y cânt eu derbyn. Asesir balansau ar ddiwedd pob blwyddyn a gall rhai symiau *deminimus* gael eu cydnabod. Os bydd angen gwneud unrhyw addasiadau yn y dyfodol, rhoddir cyfrif amdanynt mewn cyfnod yn y dyfodol.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Asedau anniriaethol

Caiff gwariant ar asedau anariannol nad oes iddynt sylwedd ffisegol ond sy'n cael eu rheoli o ganlyniad i ddigwyddiadau yn y gorffennol (e.e. trwyddedau meddalwedd) ei gyfalafu pan ddisgwylir y bydd buddiannau economaidd neu botensial am wasanaeth yn y dyfodol yn llifo o'r ased anniriaethol. Caiff asedau anniriaethol eu mesur i ddechrau ar gost. Dim ond lle y gellir pennu gwerth teg yr asedau drwy gyfeirio at farchnad weithredol y caiff symiau eu hailbriso. Yn ymarferol, nid oes unrhyw un o'r asedau anniriaethol yn bodloni'r maen prawf hwn, ac felly cânt eu cario ar gost wedi'i hamorteiddio.

Rhestrau eiddo a chontractau hirdymor

Caiff rhestrau eiddo (stociau) eu prisio ar gost neu werth gwireddadwy net, pa bynnag yw'r isaf. Rhoddir cyfrif am gontractau hirdymor drwy godi gwerth gwaith a gwasanaethau a dderbyniwyd o dan y contract yn ystod y flwyddyn ariannol ar Warged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau.

Trefniadau ar y cyd - Rhoi cyfrif am drefniadau ar y cyd a gydgyrchoir

Pan fo'r Comisiynydd/Heddlu wedi ymrwymo i drefniadau cydweithredol â Chomisiynwyr/Heddluoedd eraill, mae asesiad wedi'i gynnal yn erbyn IFRS 11 (Trefniadau ar y Cyd) er mwyn nodi'r dull cyfrifyddu priodol. Mae IFRS 11 yn ei gwneud yn ofynnol i unrhyw drefniadau o'r fath gael eu dosbarthu naill ai fel Cyd-fentrau neu Gyd-ymgyrchoedd. Caiff holl gyfryw drefniadau'r Comisiynydd/Heddlu eu dosbarthu fel Cyd-ymgyrchoedd, a bydd gan y Comisiynydd/Heddlu yr hawl i gyfran deg o Asedau a Rhwymedigaethau'r Cyd-ymgyrchoedd.

Prydlesau

Codir costau ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr dros oes y brydles.

Asedau anghyfredol a ddelir i'w gwerthu

Pan ddaw yn debygol y caiff swm cario'r ased ei adennill yn bennaf drwy drafodyn gwerthu yn hytrach na thrwy barhau i'w ddefnyddio, caiff ei ailddosbarthu'n ased a ddelir i'w gwerthu. Caiff yr ased ei ailbriso ar unwaith cyn ei ailddosbarthu ac yna'i gario ar ba swm bynnag sydd isaf a gwerth teg llai costau i'w gwerthu. Lle mae lleihad canlyniadol mewn gwerth teg llai costau i'w gwerthu, caiff y golled ei chofnodi ar linell Gwariant Gweithredu Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Cydnabyddir enillion mewn gwerth teg dim ond hyd at swm unrhyw golledion blaenorol a gydnabuwyd yn y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau. Ni chodir dibrisiant ar asedau a ddelir i'w gwerthu.

Ar ôl iddynt gael eu cydnabod yn gychwynnol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, eir â derbyniadau cyfalaf o fwy na £10,000 i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn a dim ond ar gyfer buddsoddi cyfalaf neu adbrynu dyled y gellir eu defnyddio, gyda derbyniadau o lai na £10,000 yn cael eu cadw yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Eiddo, offer a chyfarpar

Caiff asedau sydd â sylwedd ffisegol ac a ddelir i'w defnyddio wrth gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau neu wasanaethau, ar gyfer eu rhentu i eraill, neu at ddibenion gweinyddol, ac y disgwylir iddynt gael eu defnyddio am fwy nag un flwyddyn ariannol, eu dosbarthu'n eiddo, offer a chyfarpar.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Cydnabod

Caiff gwariant ar gaffael, creu neu wella eiddo, offer a chyfarpar ei gyfalafu ar sail croniadau, ar yr amod ei bod yn debygol y bydd y buddiannau economaidd neu'r potensial am wasanaeth sy'n gysylltiedig â'r eitem yn llifo yn y dyfodol ac y gellir mesur cost yr eitem yn ddibynadwy. Codir am wariant sy'n cynnal potensial ased i sicrhau buddiannau economaidd neu botensial am wasanaeth yn y dyfodol ond nad yw'n ychwanegu at hynny (h.y. gwaith atgyweirio a chynnal a chadw) fel traul pan eir iddo.

Caiff gwerth llawn gwariant cyfalaf ei gynnwys yn y llinell ychwanegiadau ond mae'r gwerth cario wrth symud ymlaen yn adlewyrchu gwerth yr ased. Caiff asedau unigol (neu asedau cyfunol y nodir eu bod yn werth dros £5,000) eu cyfalafu, pan amcangyfrifir bod ganddynt oes ddefnyddiol o fwy na blwyddyn.

Mesur

Caiff asedau eu mesur i ddechrau ar sail cost, sy'n cynnwys:

- y pris prynu;
- unrhyw gostau sydd i'w priodoli i'r gwaith o ddod â'r ased i'r lleoliad a'r cyflwr sydd ei angen er mwyn iddo allu gweithredu yn unol â bwriad y rheolwyr.

Mae'r Cod yn rhagnodi'n gryno y seiliau canlynol ar gyfer mesur dosbarthiadau o eiddo, offer a chyfarpar:

Prisiadau ar wahân ar gyfer tir ac adeiladau ac unrhyw gydrannau.

Cynnwys amcangyfrif o oes ddefnyddiol sy'n weddill yr adeilad ac unrhyw gydrannau.

Pennir y fethodoleg gwerth gan ddsbarthiad yr ased:

- Asedau sy'n cael eu Hadeiladu - Cost Hanesyddol wedi'i Dibrisio;
- Tir ac adeiladau eraill - Gwerth cyfredol yn seiliedig ar 'Werth ar y Farchnad', defnydd presennol neu Gost Adnewyddu wedi'i Dibrisio;
- Lle nad oes unrhyw dystiolaeth o'u gwerth cyfredol ar y farchnad oherwydd natur arbenigol yr ased a'r ffaith na chaiff yr ased ei werthu'n aml, caiff y gwerth hwnnw ei amcangyfrif gan ddefnyddio dull cost adnewyddu wedi'i dibrisio;
- Cerbydau, offer, dodrefn a chyfarpar - Cost adnewyddu wedi'i dibrisio os na ellir pennu eu defnydd presennol;
- Asedau Dros Ben - Gwerth Teg yn seiliedig ar ddefnydd presennol;
- Asedau a ddelir i'w gwerthu - cânt eu mesur ar y swm cario neu'r gwerth teg, p'un bynnag yw'r isaf, llai costau i'w gwerthu, ac ni ddylent leihau mewn gwerth;
- Eiddo buddsoddi - Gwerth teg o ran ei ddefnydd uchaf a gorau (h.y. gwerth ar y farchnad).
- Caiff asedau a gaiff eu cynnwys yn y Fantolen ar eu gwerth cyfredol eu hailbrisio'n ddigon rheolaidd (o leiaf bob pum mlynedd) er mwyn sicrhau nad yw eu swm cario yn sylweddol wahanol i'w gwerth cyfredol ar ddiwedd y flwyddyn. Cynhelir prisiadau allanol gan GVA Grimley Limited, sy'n masnachu fel GVA. <http://www.gva.co.uk/>. Cyfatebir cynnydd mewn prisiadau gan gredydau i'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn er mwyn cydnabod enillion nas gwiredwyd. O dan amgylchiadau eithriadol, gall enillion gael eu credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fyddant yn deillio o wrthdroi colled a godwyd ar wasanaeth yn flaenorol.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Lle y nodir lleihad mewn gwerth, cyfrifir amdanynt fel a ganlyn:

- Lle mae balans o enillion ailbrisiu ar gyfer yr ased yn y Gronfa Ailbrisiu Wrth Gefn, mae swm cario'r ased yn cael ei leihau yn erbyn y balans hwnnw (hyd at swm yr enillion cronedig);
- Lle nad oes unrhyw falans yn y Gronfa Ailbrisiu Wrth Gefn neu lle mae balans annigonol, mae swm cario'r ased yn cael ei leihau yn erbyn y llinell(au) gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Mae'r Gronfa Ailbrisiu Wrth Gefn yn cynnwys enillion ailbrisiu a gydnabuwyd ers 1 Ebrill 2007 yn unig, sef ei dyddiad gweithredu ffurfiol. Mae enillion sy'n codi cyn y dyddiad hwnnw wedi'u cyfuno yn y Cyfrif Addasiadau Cyfalaf.

Mae dyddiad gweithredol prisiadau ar gyfer y categorïau canlynol o asedau fel a ganlyn:

- Tir ac adeiladau: Darperir prisiadau ar sail rhaglen dreigl gyda phob Uned Reoli Sylfaenol yn cael ei hailbrisiu bob pum mlynedd. Caiff Adeiladau Newydd ac unrhyw Asedau a Ddelir i'w Gwerthu eu cynnwys hefyd;
- Cerbydau, offer a chyfarpar: adolygiadau blynyddol, sy'n deillio o'r priod swyddogaethau rheoli asedau a hwylusir gan adrannau mewnol gan gynnwys Rheoli Fflyd a Systemau Gwybodaeth ar gyfer systemau cyfrifiadurol a systemau technoleg eraill.

Lleihad mewn gwerth

Asesir asedau ar ddiwedd pob blwyddyn o ran p'un a oes unrhyw arwydd y gall fod lleihad yng ngwerth yr ased. Lle mae arwyddion yn bodoli a lle yr amcangyfrifir bod unrhyw wahaniaethau posibl yn berthnasol, amcangyfrifir swm adenilladwy'r ased a, lle mae hwn yn llai na swm cario'r ased, cydnabyddir colled mewn gwerth ar gyfer y diffyg.

Lle y nodir colledion mewn gwerth, cyfrifir amdanynt fel a ganlyn:

- Lle mae balans o enillion ailbrisiu ar gyfer yr ased yn y Gronfa Ailbrisiu Wrth Gefn, mae swm cario'r ased yn cael ei leihau yn erbyn y balans hwnnw (hyd at swm yr enillion cronedig);
- Lle nad oes unrhyw falans yn y Gronfa Ailbrisiu Wrth Gefn neu lle mae balans annigonol, mae swm cario'r ased yn cael ei leihau yn erbyn y llinell(au) gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Dibrisiant

Darperir ar gyfer dibrisiant ar yr holl asedau eiddo, offer a chyfarpar drwy ddyrannu eu symiau dibrisiadwy yn systematig dros eu hoes ddefnyddiol. Gwneir eithriad ar gyfer asedau na ellir nodi eu hoes ddefnyddiol benodol (h.y. tir rhydd-ddaliadol) ac asedau nad ydynt ar gael i'w defnyddio eto (h.y. asedau sy'n cael eu hadeiladu).

Mae dibrisiant yn gymwys i bob eiddo, offer a chyfarpar p'un a gaiff ei ddal ar gost hanesyddol neu swm a ailbrisiwyd, gyda rhai eithriadau:

- Tir lle gellir dangos bod gan yr ased oes ddefnyddiol anghyfyngedig;
- Eiddo buddsoddi;
- Asedau sy'n cael eu hadeiladu nes eu bod ar gael i'w defnyddio;
- Asedau sy'n cael eu dosbarthu'n rhai a ddelir i'w gwerthu (h.y. gwarged neu ddadgydnabod);
- Asedau a ddelir ar eu gwerth gweddillion amcangyfrifedig.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Bydd y tâl dibrisiant yn seiliedig ar y swm dibrisiadwy a bennir dros oes ddefnyddiol yr ased, gan ddefnyddio dull dibrisio sy'n adlewyrchu'r patrwm a ddisgwylir o ran buddiannau economaidd neu botensial am wasanaeth yr ased yn y dyfodol. Caiff diwygiadau i'r uchod eu hystyried yn flynyddol, gan gynnwys dulliau dibrisio, oesau defnyddiol amcangyfrifedig a gwerthoedd gweddilliol, ac os bydd disgwyladau'n amrywio'n sylweddol, yr amcangyfrif cyfrifyddu ac nid y polisi cyfrifyddu a gaiff ei newid.

Pan fydd gan eitem o eiddo, offer a chyfarpar gydrannau mawr y mae eu cost yn sylweddol o'i chymharu â chyfanswm cost yr eitem, caiff y cydrannau eu dibrisio ar wahân. Pan fydd gan fwy nag un rhan sylweddol o'r un ased yr un oes ddefnyddiol a'r un dull dibrisio, gall y cyfryw rannau gael eu grwpio wrth bennu'r tâl dibrisiant.

Defnyddir y sylfeini canlynol:

Tir ac adeiladau

Ni chaiff gwerthoedd tir eu dibrisio. Ystyrir gwahanu adeiladau ag asedau sy'n werth mwy na'r trothwy o £1m yn gydrannau. Mae'r trothwy hwn yn cwmpasu'r rhan fwyaf o'r eiddo gweithredol hynny â gwerth uwch - 87% o ran cyfanswm gwerth asedau adeiladau.

Bydd cydrannau posibl yn ystyried oes amcangyfrifedig asedau sy'n weddill ac yn cael eu cyfyngu'n bennaf i'r strwythur cynnal, y to a gwasanaethau (mecanyddol a thrydanol). Ystyrir bod hyn yn briodol o ran bodloni'r gofynion. Cymhwysir trothwy *de-minimus* o 20% o werth yr adeilad. Yn y dyfodol, pan gaiff rhan o ased ei disodli, bydd angen dadgydnabod y rhan sydd wedi'i disodli.

Mae enillion ailbriso hefyd yn cael eu dibrisio, gyda swm sy'n hafal i'r gwahaniaeth rhwng dibrisiant gwerth cyfredol a godir ar asedau a'r dibrisiant y gellid bod wedi ei godi yn seiliedig ar drosglwyddo eu cost hanesyddol bob blwyddyn o'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn i'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf.

Cerbydau

Ar sail llinell syth dros y cyfnod yr amcangyfrifir y ceir budd o'u defnyddio – rhwng dwy a 10 mlynedd.

Caledwedd Gyfrifiadurol

Ar sail llinell syth dros y cyfnod yr amcangyfrifir y ceir budd o'u defnyddio - rhwng tair a saith mlynedd.

Anniriaethol – Trwyddedau Meddalwedd Gyfrifiadurol

Wedi'u hamorteiddio ar sail llinell syth dros eu hoes amcangyfrifedig, rhwng tair a saith mlynedd. Canllaw yw'r oes economaidd ddefnyddiol a nodir ac mae'n dibynnu ar yr ased unigol dan sylw.

Darpariaethau

Mae darpariaethau yn neilltuo symiau i ddarparu ar gyfer rhwymedigaethau y mae'n debygol yr eir iddynt ond lle mae ansicrwydd ynghylch y symiau neu'r dyddiadau pan fydd yn codi. Caiff darpariaethau eu codi'n uniongyrchol ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a chaiff y gwariant, pan eir iddo, ei godi yn erbyn y ddarpariaeth.

Cronfeydd Wrth Gefn

Mae'r Comisiynydd yn neilltuo symiau penodol fel cronfeydd wrth gefn at ddibenion polisiâu yn y dyfodol neu i gwmpasu trefniadau wrth gefn. Caiff cronfeydd wrth gefn eu creu drwy neilltuo symiau o Falans Cronfa'r Heddlu yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Pan eir i wariant a ariennir o gronfa wrth gefn, fe'i codir ar y gwasanaeth priodol yn y flwyddyn honno er mwyn sgorio yn erbyn y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn y Datganiad

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Yna caiff y gronfa wrth gefn ei neilltuo'n ôl i Falans Cronfa'r Heddlu yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn er mwyn sicrhau nad oes unrhyw dâl net yn erbyn treth gyngor ar gyfer y gwariant.

Cedwir rhai cronfeydd wrth gefn er mwyn rheoli'r prosesau cyfrifyddu ar gyfer asedau anghyfredol, offerynnau ariannol, buddiannau ymddeol a buddiannau cyflogeion ac nid ydynt yn cynrychioli adnoddau defnyddiadwy ar gyfer Heddlu De Cymru/y Comisiynydd – rhoddir esboniad o'r cronfeydd wrth gefn hyn yn y polisïau perthnasol.

Mae symiau wedi'u neilltuo er mwyn talu am wariant penodol yn y dyfodol, ar ffurf cronfeydd cyfalaf a referniw wrth gefn a glustnodwyd. At hynny, cynhelir cronfa gyffredinol wrth gefn (Cronfa'r Heddlu), a ariennir gan wargedau incwm cronedig uwchlaw gwariant, er mwyn talu am wariant eithriadol a gwariant nas rhagwelir. Mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ddull o gadw cronfeydd wrth gefn sy'n seiliedig ar risg, gyda'r nod o sicrhau bod gan Gronfa'r Heddlu falans o 3% o Wariant Refeniw Gros.

Treth ar werth

Mae TAW sy'n daladwy yn cael ei chynnwys fel traul dim ond i'r graddau nad yw'n gallu cael ei hadennill oddi wrth Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi. Nid yw TAW sy'n dderbyniadwy wedi'i chynnwys mewn incwm.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 2 Safonau Cyfrifyddu a Gyhoeddwyd, Nad Ydynt wedi'u Mabwysiadu

O dan y Cod, mae'n ofynnol i'r Grŵp gyflwyno gwybodaeth sy'n nodi effaith newid cyfrifyddu sy'n ofynnol o dan safon gyfrifyddu newydd sydd wedi cael ei chyhoeddi ond nad yw wedi'i mabwysiadu eto o dan y cod. Mae nifer o fân addasiadau wedi'u gwneud i IFRS ond ni ddisgwylir iddynt effeithio ar y cyfrifon.

Nodyn 3 Dyfarniadau Hollbwysig wrth Gymhwyso Polisiau Cyfrifyddu

Wrth gymhwyso'r polisiau cyfrifyddu, bu'n rhaid i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd lunio barn ar drafodion cymhleth neu'r rhai sy'n cynnwys ansicrwydd ynglŷn â digwyddiadau yn y dyfodol.

Mae'r barnau allweddol a luniwyd yn y Datganiad o Gyfrifon yn cynnwys y canlynol:

- Mae cryn ansicrwydd ynglŷn â lefelau ariannu yn y dyfodol. Mae'r Comisiynydd wedi penderfynu nad yw'r ansicrwydd hwn yn ddigon eto i ddangos y gallai gwerth yr asedau gael ei leihau ymhellach o ganlyniad i'r angen i gau cyfleusterau a lleihau lefelau'r gwasanaethau a ddarperir;
- Codir dibrisiant ar adeiladau gweithredol ond caiff ei drosglwyddo i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn flynyddol. Ym marn y Comisiynydd, mae hyn yn rhoi darlun mwy cywir o werth asedau yn y cyfnod rhwng y prisiadau, a gynhelir bob pum mlynedd. Caiff hyn ei ategu gan gyngor prisio a roddir yn flynyddol gan y prisiwr er mwyn nodi a fyddai newid sylweddol yng ngwerth yr asedau hynny a restrir gan Heddlu De Cymru. Mae hyn yn dangos na fyddai marchnad ymylol yn seiliedig ar gynnydd mewn gwerthoedd eiddo wedi effeithio'n sylweddol ar brisiadau asedau;
- Cofnodir nifer o ddarpariaethau ym mantolen y Grŵp a chodir newidiadau blynyddol yn lefel y darpariaethau ar Ddatganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp. Defnyddir ffactorau fel hynt hawliadau cyfreithiol yn erbyn yr Heddlu ac unrhyw ddata ategol a fyddai'n caniatáu i amcangyfrif rhesymol gael ei gyfrifo, i benderfynu ar lefel y ddarpariaeth. Caiff gwybodaeth ategol bellach fel penderfyniadau'r Ombwdsmon ei hystyried hefyd;
- Gall fod angen cynnwys Rhwymedigaethau Digwyddiadol yn y nodiadau i'r cyfrifon os nad yw'r data/gwybodaeth uchod mewn perthynas â darpariaethau ar gael neu os tybir nad yw'r data/gwybodaeth yn ddigon dibynadwy i gyfrifo darpariaeth resymol. Felly, mae angen penderfynu pa un a ddylid datgan rhwymedigaeth ddigwyddiadol neu wneud darpariaeth.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 4 Rhagdybiaethau a Wnaed ynglŷn â Ffynonellau o Ansicrwydd Amcangyfrif yn y Dyfodol a Ffynonellau Mawr Eraill o Ansicrwydd Amcangyfrif

Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn cynnwys ffigurau amcangyfrifedig sy'n seiliedig ar ragdybiaethau ynglŷn â'r dyfodol neu sydd fel arall yn ansicr. Llunnir amcangyfrifon gan ystyried profiad hanesyddol, tueddiadau presennol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan nad oes modd pennu balansau gyda sicrwydd, gallai canlyniadau gwirioneddol fod yn sylweddol wahanol i'r rhagdybiaethau a'r amcangyfrifon. Mae'r eitemau yn y Fantolen ar 31 Mawrth 2017 y mae risg sylweddol y bydd angen gwneud addasiad perthnasol ar eu cyfer yn y flwyddyn ariannol sydd i ddod fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith Os Bydd y Canlyniadau Gwirioneddol yn Wahanol I'r Rhagdybiaethau	
Rhwymedigaeth Pensiwn - Heddlu (Gwybodaeth gan yr Actiwari)			
Sensitifrwydd y rhwymedigaeth buddiannau diffinieg I newidiadau yn y rhagdybiaethau actiwaraidd arwddocaol:			
Newid yn y rhagdybiaeth*		Effaith ar y Rhwymedigaeth Buddiannau Diffiniedig	
		%	£ milliwn
Cyfradd ddisgowntio rhwymedigaethau'r cynllun	½% a y flwyddyn	-9.6%	-313.9
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	+½% a y flwyddyn	1.1%	37
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau / ailbrisiad a ohiriwyd	+½% a y flwyddyn	9.0%	296
Disgwyliad oes: pob pensiynwr - hirhoedledd blwyddyn yn iau nag a ragdybiwyd		2.6%	86.1
* Bydd newidiadau I'r gwrthwyneb o ran y rhagdybiaethau yn arwain at yr un newidiadau I'r gwrthwyneb o ran RhBD. Bydd dyblu'r newisiadau o ran y rhagdybiaethau yn arwain at ddyblu'r newidiadau o ran y RhBD. Mae'r sensitifrwydd yn dangos y newid yn y rhagdybiaeth ar ei ben ei hun. Yn ymarferol, prin yw'r achosion pan fydd y cyfryw ragdybiaethau yn newid ar eu pen eu hunain ac o ystyried y rhyngddibyniaethau, gall yr effeithiau arwain at rywfaint o wrthbwysio.			
Hyd cyfartalog y rhwymedigaeth buddiannau diffiedig wedi'i bwysoli yw tua 21 mlynedd ar gyfer yr holl gynuniau gyda'i gilydd.			
Rhwymedigaeth Pensiwn - LGPS (Gwybodaeth gan yr Actiwari)			
Mae'r canlyniadau a ddangosir yn yr adroddiad yn sensitif I'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd. Nodir brasamcan o'r effaith y gallai newid y rhagdybiaethau allweddol ei chael ar werth cyfredol y rhwymedigaeth buddiannau diffinieg a ariennir ar 31 Mawrth 2017 isod. Ym mhob achos, dim ond y rhagdybiaeth a nodir a gaiff ei newid; erys pob rhagdybiaeth arall fel ag y mae. Er enghraifft, rydym wedi tybio na fydd chwyddiant yn newid y ffigur chwyddiant cyflog, dim ond y cynnydd mewn pensiynau. Nid ydym wedi cynnwys sensitifrwydd buddiannau nas ariennir ar sail perthnasedd.			
Newid yn y rhagdybiaeth*		Effaith ar y Rhwymedigaeth Buddiannau Diffiniedig	
		%	£ milliwn
Addasiad I'r gyfradd ddisgowntio	-0.1% p.a	2.2	10
Addasiad I'r gyfradd cynnydd mewn cyflog	+0.1% p.a	0.6	2
Addasiad I'r gyfradd cynnydd mewn pensiwn	+0.1% p.a	1.7	7
Addasiad I'r rhagdybiaeth nodi oedran marwolaeth**	+1	-3.0	-13
**Mae sgôr o +blwyddyn yn golygu y tybir bod aelodau yn dilyn y patrwm marwolaeth a nodir yn y tabl sylfaen ar gyfer unigolyn sydd flwyddyn yn hŷn na nhw.			

Nodyn 5 Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd

Awdurdodwyd y Datganiad o Gyfrifon drafft i'w gyhoeddi gan y Prif Swyddog Ariannol ar 28 Mehefin 2017. Nid oes unrhyw ddigwyddiadau sy'n arwain at addasiadau na digwyddiadau nad ydynt yn arwain at addasiadau.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 6a Dadansoddiad o Wariant a Chyllid

Dengys y Dadansoddiad o Wariant a Chyllid sut y caiff gwariant blynyddol ei ddefnyddio a'i ariannu o adnoddau (grantiau'r llywodraeth, rhenti, y praesept ac ardrethi busnes) gan y Comisiynydd, o gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddiwyd neu a enillwyd gan y Comisiynydd yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol. Dengys hefyd sut y caiff y gwariant hwn ei ddyrannu at ddibenion gwneud penderfyniadau rhwng y mathau o wariant. Caiff incwm a gwariant y cyfrifir amdanynt o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol eu cyflwyno'n llawnach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

2016/17				2015/16		
Gwariant Net y Gellir ei Godi ar Gronfa'r Heddlu £000	Addasiadau rhwng y Sail Gyllido a'r Sail Gyfrifyddu £000	Gwariant Net yn y DIGC £000		Gwariant Net y Gellir ei Godi ar Gronfa'r Heddlu £000	Addasiadau rhwng y Sail Gyllido a'r Sail Gyfrifyddu £000	Gwariant Net yn y DIGC £000
134,786	(14,600)	149,386	Cyflog a Phensiynau Swyddogian yr Heddlu	133,061	(23,409)	156,470
51,072	(3,639)	54,711	Cyflog Staff yr Heddlu	53,830	(5,993)	59,823
6,988	1,959	5,029	Cyllidebau Datganoledig	6,669	2,026	4,643
13,389	2,405	10,984	Cyllidebrau'r Heddlu/Wrth Gefn	10,325	1,733	8,592
11,835	0	11,835	Cyllidebau wedi'u Canoli	11,600	0	11,600
1,804	197	1,607	Cyllidibau a Ariannwyd yn Allanol	2,685	1,777	908
11,402	969	10,433	Cyllidebau Cydweithredol	13,219	9,385	3,834
12,429	(4,573)	17,002	Cyllidebau Canolog	11,021	(3,186)	14,207
50	50	0	Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	0	0	
243,755	(17,232)	260,987	Cost Net Gwansanaethau	242,410	(17,667)	260,077
(252,428)	(51,352)	(201,076)	Incwm a Gwariant Arall	(247,563)	(62,725)	(184,838)
(8,673)	(68,584)	59,911	(Cynnydd)/Gostyngiad Net mewn Cronfeydd Wrth Gefn cyn trosglwyddiadau o'r cronfeydd wrth gefn	(5,153)	(80,392)	75,239
9,217			Trosglwyddiadau (i)/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	4,910		
(839)			Addasiad ar gyfer Cydweithredu	84		
(295)			(Gwarged)/Diffyg ar gyfer y Flwyddyn	(159)		
(9,200)			Balans Cronfa'r Heddlu 1 Ebrill 2016	(9,041)		
(295)			(Gwarged)/Diffyg ar gyfer y Flwyddyn	(159)		
(9,495)			Balans Cronfa'r Heddlu 31 Mawrth 2017	(9,200)		

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 6b Nodyn i'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid

2016/17				Addasiadau i Gronfa'r Heddlu er mwyn cyrraedd y Symiau a Nodir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	2015/16			
Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf £000	Addasiadau gyfer Pensiynau £000	Gwahaniaethau Eraill £000	Cyfanswm £000		Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf £000	Addasiadau gyfer Pensiynau £000	Gwahaniaethau Eraill £000	Cyfanswm £000
0	(13,921)	(679)	(14,600)	Cyflog a Phensiynau Swyddogian yr Heddlu	0	(23,902)	493	(23,409)
0	(3,470)	(169)	(3,639)	Cyflog Staff yr Heddlu	0	(6,078)	85	(5,993)
1,959	0	0	1,959	Cyllidebau Datganoledig	2,026	0	0	2,026
2,405	0	0	2,405	Cyllidebau'r Heddlu/Wrth Gefn	1,733	0	0	1,733
0	0	0	0	Cyllidebau wedi'u Canoli	0	0	0	0
197	0	0	197	Cyllidibau a Ariannwyd yn Allanol	1,777	0	0	1,777
969	0	0	969	Cyllidebau Cydweithredol	9,385	0	0	9,385
(4,573)	0	0	(4,573)	Cyllidebau Canolog	(3,186)	0	0	(3,186)
50	0	0	50	Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd	0	0	0	0
1,007	(17,391)	(847)	(17,232)	Cost Net Gwansanaethau	11,735	(29,980)	578	(17,667)
(343)	(51,009)	0	(51,352)	Incwm a Gwariant Arall	(1,686)	(61,039)	0	(62,725)
664	(68,400)	(847)	(68,584)	Y gwahaniaeth rhwng y gwarged neu'r diffyg yng Nghronfa'r Heddlu a'r Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanawthau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.	10,049	(91,019)	578	(80,392)

Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf

Addasiadau at ddibenion cyfalaf – mae'r golofn hon yn ychwanegu dibrisiant a lleihad mewn gwerth ac enillion a cholledion ailbriso i'r llinell gwasanaethau, ac yn addasu ar gyfer gwarediadau cyfalaf drwy drosglwyddo incwm o waredu asedau a'r symiau a ddlëwyd ar gyfer yr asedau hynny. Taliadau statudol ar gyfer ariannu cyfalaf h.y. didynnir Isafswm Darpariaeth Refeniw a chyfraniadau refeniw eraill o incwm a gwariant arall gan nad yw'r rhain yn symiau y gellir codi amdanynt o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol.

Addasiadau ar gyfer Pensiynau

Dyma'r newidiadau net ar gyfer dileu cyfraniadau pensiwn ac ychwanegu gwariant ac incwm *Buddiannau Cyflogeion* IAS 19 sy'n ymwneud â phensiwn.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 7 Addasiadau rhwng y Sail Gyfrifyddu a'r Sail Gyllido o dan y Rheoliadau

Mae'r nodyn hwn yn manylu ar yr addasiadau a wneir i gyfanswm yr incwm a'r gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir yn ystod y flwyddyn yn unol ag arfer cyfrifyddu priodol i'r adnoddau y mae darpariaethau statudol yn pennu eu bod ar gael i fodloni gwariant cyfalaf a referniw yn y dyfodol.

Mae'r canlynol yn disgrifio'r cronfeydd wrth gefn y gwneir yr addasiadau yn eu herbyn:

- **Balans Cronfa'r Heddlu**

Cronfa'r Heddlu yw'r gronfa statudol y mae'n ofynnol i bob swm a dderbynnir gael ei dalu iddi ac y mae'n ofynnol i bob rhwymedigaeth gael ei thalu ohoni, ac eithrio i'r graddau y gallai rheolau statudol ddarparu fel arall. Yn ogystal, gall y rheolau hyn nodi'r flwyddyn ariannol y dylai rhwymedigaethau a thaliadau effeithio ar falans Cronfa'r Heddlu ynddi. Nid yw hyn, o reidrwydd, yn gyson ag arferion cyfrifyddu priodol. Felly, mae balans Cronfa'r Heddlu yn crynhoi'r adnoddau y caiff Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ei rymuso'n statudol i'w gwario ar wasanaethau neu ar fuddsoddiad cyfalaf (neu'r diffyg adnoddau y mae'n ofynnol iddo ei adennill) ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

- **Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn**

Mae'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn yn cynnwys yr enillion o waredu tir neu asedau eraill, y cânt eu hatal drwy statud rhag cael eu defnyddio mewn unrhyw ffordd heblaw am ariannu gwariant cyfalaf newydd neu gael eu neilltuo i ariannu gwariant cyfalaf hanesyddol. Mae balans y gronfa yn dangos yr adnoddau hynny nad ydynt wedi'u cymhwyso at y dibenion hyn eto ar ddiwedd y flwyddyn.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 7 Addasiadau rhwng y Sail Gyfrifyddu a'r Sail Gyllido o dan y Rheoliadau (Parhad)

2016/2017	Balans Cronfa'r Heddlu £000	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £000	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy £000	Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy £000
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf yn bennaf:				
Gwrthdroi eitemau a ddebydwyd neu a gredydwyd I'r Datganiad incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
Taliadau a godwyd am ddibrisiant a lleihad yhg ngwerth asedau anghyfreddol	(6,160)	0	(6,160)	6,160
Colledion ailbrisiu o Eiddo, Offer, Chyfarpar	(4,324)	0	(4,324)	4,324
Amorteiddio asedau anniroaethol	(1,050)	0	(1,050)	1,050
Symiau asedau anghyfreddol a ddilëwyd ar adeg gwaredu neu werthu fel rhan o'r ennill/colled o waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(343)	0	(343)	343
Gosod eitemau nas debydwyd neu nas credydwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:				
darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf	1,959	0	1,959	(1,959)
Gwariant cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Heddlu	10,582		10,582	(10,582)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Gronfa Derbyniadau Wrth Gefn yn bennaf:				
Defnydd o'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn I ariannu gwariant cyfalaf newydd	0	(514)	(514)	514
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Gronfa Bensiwn wrth Gefn yn bennaf				
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddiannau ymdeol a ddebydwyd neu a gredydwyd I'r Datganiad incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(151,640)	0	(151,640)	151,640
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol I bensiwnwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn	83,240	0	83,240	(83,240)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd yn bennaf:				
Y swm y mae cydnabyddiaeth swyddogion a godwyd ar y Datganiad incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail cronïadau yn wahanol I'r gydnabyddiaeth y gellir codi amdani yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion Statudol	(848)	0	(848)	848
Cyfanswm yr Addasiadau	(68,584)	(514)	(69,098)	69,098

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

2015/2016	Balans Cronfa'r Heddlu £000	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £000	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy £000	Cronfeydd Wrth Gefn Annefyddiadwy £000
Addasiadau sy'n ymwneud â'r				
Cyfrif Addasiadau Cyfalaf yn bennaf:				
Gwrthdroi eitemau a ddebydwyd neu a greddydwyd I'r Datganiad incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
Taliadau a godwyd am ddibrisiant a lleihad yhg ngwerth asedau anghyfredol	(6,158)	-	(6,158)	6,158
Colledion ailbriisio o Eiddo, Offer, Chyfarpar Amorteiddio asedau anniroaethol	(1,518)	-	(1,518)	1,518
Symiau asedau anghyfreddol a ddilëwyd ar adeg gwaredu neu werthu fel rhan o'r ennill/colled o waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(678)	-	(678)	678
Gosod eitemau nas debydwyd neu nas credydwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:				
darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf	1,981	-	1,981	(1,981)
Gwariant cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Heddlu	16,590	-	16,590	(16,590)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r				
Gronfa Derbyniadau Wrth Gefn yn bennaf:				
Defnydd o'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn I ariannu gwariant cyfalaf newydd	-	(76)	(76)	76
Addasiadau sy'n ymwneud â'r				
Gronfa Bensiwn wrth Gefn yn bennaf				
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddiannau ymddeol a ddebydwyd neu a greddydwyd I'r Datganiad incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol I bensiwnwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn	(168,110)	-	(168,110)	168,110
	77,091	-	77,091	(77,091)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r				
Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd yn bennaf:				
Y swm y mae cydnabyddiaeth swyddogion a godwyd ar y Dataniad incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau yn wahanol I'r gydnabyddiaeth y gellir codi amdani yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion Statudol				
	578	-	578	(578)
Cyfanswm yr Addasiadau	(80,392)	(76)	(80,468)	80,468

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 8 Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd

Mae'r nodyn hwn yn nodi'r symiau a neilltuwyd o Gronfa'r Heddlu mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i ddarparu cyllid ar gyfer cynlluniau gwariant yn y dyfodol a'r symiau a drosglwyddwyd yn ôl o'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i fodloni gwariant Cronfa'r Heddlu yn 2016/17.

Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd	Balans ar 31 Mawrth 2015 £000	Trosglwyddiadau Allan £000	Trosglwyddiadau I Mewn £000	Balans ar 31 Mawrth 2016 £000	Trosglwyddiadau Allan £000	Trosglwyddiadau I Mewn £000	Balans ar 31 Mawrth 2017 £000
Symiau o'r Gyllibed Ddatganoledig a Gariwyd Ymlaen	(194)	193	(178)	(179)	179	(120)	(120)
Ymchwiladau Etifeddol	(609)	238	0	(371)	371	0	0
Cronfa Troseddau Mawr	(200)	0	0	(200)	0	(1)	(201)
Ymchwiladau Ariannol	(720)	720	0	0	0	0	0
Cronfa Iechyd a Lles Wrth Gefn	0	0	0	0	0	(1,852)	(1,852)
Rheoli Newid	0	0	(872)	(872)	872	0	0
Cronfa Gwyliau Banc Wrth Gefn	(558)	558	0	0	0	(203)	(203)
Cronfa Ddata	(208)	183	0	(25)	25	0	0
Diogelwch ar y Ffyrdd - ANPR	(824)	1,557	(1,224)	(491)	0	0	(491)
Prynu Arfwisgoedd Newydd I'r Corff	(639)	139	0	(500)	500	0	0
Partneriaeth Camerâu Diogelwch	(491)	491	0	0	0	0	0
Comisiynydd-Cronfa Diogelwch Cymunedol/C/G Datganoledig	(1,129)	673	(1,102)	(1,558)	1,017	(344)	(885)
Arall gan gynnwys Cronfa Bartneriaeth	0	0	0	0	0	(837)	(837)
Cronfeydd Penodol Eraill Wrth Gefn o dan £150,000	(1,138)	1,167	(749)	(720)	372	(280)	(628)
Trosglwyddo I'r Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus	(230)	190	0	(40)	40	0	0
Mentrau Buddsoddi iArbed - Trosglwyddo I Ganolfan y Tri Gwasanaeth	(184)	0	0	(184)	184	0	0
Dyfarniad Cyflogau Staff	(300)	300	0	0	0	0	0
Diwygio Prosiectau	(4,402)	4,402	0	0	0	0	0
Droniau	0	160	(160)	0	0	0	0
Cydweithredu â'r Gwasanaeth Tân ac Achub	0	3,000	(3,000)	0	0	0	0
Fusion/FIRMS	0	0	0	0	447	(447)	0
Cronfa Arfau Tanio Wrth Gefn HDC	0	0	0	0	0	(46)	(46)
Cronfa JSIU Wrth Gefn HDC	0	0	0	0	0	(217)	(217)
Cronfa ROCU/RTF Wrth Gefn HDC	0	0	0	0	0	(87)	(87)
Plismona Gweithredol	0	0	0	0	0	(250)	(250)
Cynghrair y Pencampwyr UEFA	0	0	0	0	0	(1,200)	(1,200)
WiFi'r Heddlu	0	0	0	0	1,000	(1,000)	0
Trefniadau Cymell Rhanbarthol	0	0	0	0	0	(710)	(710)
Costau Cyfieithu I'r Gymraeg	0	0	0	0	0	(120)	(120)
Pennu Tasgau'r Heddlu-Ymgyrch Red Volcano	0	0	0	0	0	(67)	(67)
Troseddau Arbengiol-Amrywiol	0	0	0	0	0	(77)	(77)
	(11,826)	13,971	(7,285)	(5,140)	5,007	(7,858)	(7,991)
Lleihau yng Ngwerth Symiau a Fuddsodwyd yng Ngwlad yr Iâ	(241)	159	0	(82)	0	0	(82)
Cyfanswm Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd	(12,067)	6,845		(5,222)	(2,851)		(8,073)
				0			0
Cronfeydd Cyfalaf Wrth Gefn	(12,162)	9,174	(11,756)	(14,744)	7,902	(6,366)	(13,208)
				0			0
Cyanswm Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	(24,229)	4,263		(19,966)	(1,315)		(21,281)
				0			0
Cronfa'r Heddlu	(9,041)		(159)	(9,200)		(295)	(9,495)
Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn	(33,270)	23,304	(19,200)	(29,166)	(1,315)	(295)	(30,776)
Symudiad yn ystod y Flwyddyn - Cynnydd/(Gostyngiad)		4,104			(1,610)		

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Gwybodaeth ychwanegol a phroffil gwariant arfaethedig ar gyfer cronfeydd refeniw wrth gefn a glustnodwyd yn y dyfodol.

	Balans ar 31 March 2017 £000	Sylwadau	Proffil Gwariant	
			2017/18 £000	2018/19 £000
Cronfa'r Heddlu				
<u>Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd</u>				
Symiau o'r Gyllideb Ddatganolsdig a Gariwyd Ymlaen	(121)	Cyllideb ddatganoleddig gymeradwy a gariwyd ymlaen yn unol â Fframwaith Rheoli'r Gyllideb	121	0
<u>Cronfa Wrth Gefn y Prif Gwnstabl</u>				
ar gyfer Troseddau Mawr	(201)	Reserve held to contribute to potential unfunded major	201	0
Cronfa Iechyd a Lles Wrth Gefn	(1,852)		926	926
Cronfa Gwyliau Banc Wrth Gefn	(203)		203	0
Uned Arfau Tanio ar y Cyd	(46)	Prynu Cyfarpar	46	0
Uned Cymorth Gwyddonol ar y Cyd	(217)	Technoleg bysbrintio - trosglwyddo o bell	217	0
ROCU	(87)		87	0
Trefniadau Cymell Rhanbarthol	(710)	Cronfa Wrth Gefn 3 Heddlu - derbyniadau ARIS	355	355
Cyngyrair Pencampwyr UEFA	(1,200)		1,200	0
Costau Cyfieithu I'r Gymraeg	(120)		120	0
Troseddau Arbenigol	(144)	gofynion amrywiol - hyfforddiant, cyfarpar a gofynion goramser	144	0
Diogelwch ar y Ffyrdd	(490)	Buddsoddiad parhau mewn galluoedd ANPR	490	0
Tim Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	(1,722)	Mentrau ariannu partneriaethau	861	861
Plismona Gweithredol	(250)	Treniadau Wrth Gefn - Gwrthderfysgaeth	250	0
Cronfeydd Penodol Eraill Wrth Gefn o dan £150,000	(628)	Amryiaeth o gronfeydd wrth gefn bach sy'n ymwneud â chynlluniau gwariant a ohiriwyd yn 2015/16	628	0
Is-gyfanswm	(7,991)		5,849	2,142
<u>Cronfa Wrth Gefn a Glustnodwyd - Lleihad yng Ngwerth Symiau a Fuddsoddiwyd yng Ngwlad yr Iâ</u>	(82)	Cronfa wrth gefn a ddelir tra'n am leihad posibl mewn gwerth. Ni ddisgwylir unrhyw daliadau buddsoddi ychwanegol yn y tymor canolig	0	0
Cyfanswm Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd	(8,073)	Cyfanswm y Proffil Gwariant	5,849	2,142

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 9 Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi

Grŵp

	2016/17 £000	2015/16 £000
Llog sy'n daladwy ar ddyled	663	635
Grant Ariannu Cyfalaf	0	(31)
Costau llog pensiynau	98,890	101,770
Grant ychwanegol derbyniadwy ar gyfer pensiynau (y Swyddfa Gartref)	(48,131)	(40,731)
Incwm o'r Llog ar Fuddsoddiadau	(133)	(188)
Cyfanswm	51,289	61,455

Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau

	2016/17 £000	2015/16 £000
Llog sy'n daladwy ar ddyled	663	635
Grant Ariannu Cyfalaf	0	(31)
Costau llog pensiynau	48	52
Grant ychwanegol derbyniadwy ar gyfer pensiynau (y Swyddfa Gartref)	(48,131)	(40,731)
Incwm o'r Llog ar Fuddsoddiadau	(133)	(188)
Cyfanswm	(47,553)	(40,263)

Nodyn 10 Trethiant ac incwm grant amhenodol

	2016/17 £000	2015/16 £000
Grantiau a chyfraniadau cyfalaf gan y llywodraeth	(1,771)	(1,900)
Incwm o'r dreth gyngor	(99,279)	(94,525)
Ardethi annomestig (Llywodraeth Cymru)	(20,521)	(28,076)
Grant Cymorth Refeniw (Llywodraeth Cymru)	(51,656)	(43,142)
Grantiau'r llywodraeth nas clustnodwyd (y Swyddfa Gartref)	(87,463)	(89,338)
Cyfanswm	(260,690)	(256,981)

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 11 Eiddo, Offer a Chyfarpar ac Asedau Anniriaethol

Symudiadau ar Falansau yn 2016/17	Eiddo, Offer, a Chyfarpar					Asedau Anniriaethol	Asedau a Ddelir I'w Gwerthu	Cyfanswm yr Asedau Sefydlog
	Tir ac Adeiladau Eraill	Cerbydau	Systemau Gwybodaeth a Chyfarpar	EO&C sy'n cael eu Hadeiladu	Cyfanswm EO&C			
	£000	£000	£000	CYFANSWM £000	£000			
Cost neu Brisiad								
Ar 1 Ebrill 2016	110,717	12,284	26,816	7,920	157,737	6,977	187	164,901
Ychwanegiadau - cyfalaf	1,996	2,365	4,093	9,018	17,472	1,542	0	19,014
Ychwanegiadau - reffeniw	0	0	0	0	0	0	0	0
Lleihad ailbriso a gydnabuwyd yn y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn	(1,838)	0	0	0	(1,838)	0	0	(1,838)
Lleihad ailbriso neu leihad mewn gwerth a gydnaduwyd yn y Gwagedd neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau - yn cynnwys Dadgydnabod - Gwarediadau	(3,424)	(640)	(253)	0	(4,317)	(673)	0	(4,990)
Aildosbarthu i/o Asedau a Ddelir I'w Gwerthu	(477)	0	0	0	(477)	0	477	0
Aildosbarthiadau	15,995	0	0	(15,995)	0	0	0	0
Gwrthdroi lleihad mewn gwerth mewn perthynas â'r GDDG	0	0	0	0	0	0	0	0
Symudiadau eraill mewn cost neu brisiad	0	0	(5,403)	0	(5,403)	0	0	(5,403)
Ar 31 Mawrth 2017	122,969	12,143	23,366	943	159,421	7,846	179	167,446
Dibrisiant a Lleihad mewn Gwerth								
Ar 1 Ebrill 2016	0	(6,471)	(20,581)	0	(27,052)	(4,566)	0	(31,618)
Tâl Dibrisiant	(2,294)	(1,187)	(2,748)	0	(6,229)	(1,050)	0	(7,279)
Dibrisiant a ddilëwyd neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanasthau	132	0	0	0	132	0	0	132
Dibrisiant a ddilëwyd I'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn	665	0	0	0	665	0	0	665
Dadgydnabod - Gwarediadau	0	1,498	1,881	0	3,379	0	0	3,379
Symudiadau eraill mewn dibrisiant a lleihad mewn gwerth	0	(3)	5,343	0	5,340	0	0	5,340
Ar 31 Mawrth 2017	(1,497)	(6,163)	(16,105)	0	(23,765)	(5,616)	0	(29,381)
Gwerth Llyfr Net								
Ar 31 Mawrth 2017	121,472	5,980	7,261	943	135,656	2,230	179	138,065
Ar 31 Mawrth 2016	110,717	5,813	6,235	7,920	130,685	2,411	187	133,283

Mae asedau sy'n cael eu hadeiladu yn cyfeirio at y gwaith adeiladu parhau sy'n gysylltiedig â chynlluniau eiddo. Mae'r balans a gariwyd ymlaen ym mis Mawrth 2017 yn cynnwys gwariant ar gyfer y Pafiliwn ym Mhencadlys yr Heddlu.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Symudiadau ar Falansau yn 2016/17	Eiddo, Offer, a Chyfarpar					Asedau Anniriaeth	Asedau a Ddelir I'w	Cyfanswm yr Asedau
	Tir ac Adeiladau	Cerbydau	Systemau Gwybodaeth a Chyfarpar	EO&C sy'n cael eu	Cyfanswm EO&C			
	£000	£000	£000	CYFANSWM £000	£000			
Cost neu Brisiad								
Ar 1 Ebrill 2015	89,254	12,267	25,536	10,027	137,084	11,514	0	148,598
Ychwanegiadau - cyfalaf	733	2,374	3,388	18,930	25,425	2,554	0	27,979
Ychwanegiadau - referniw	0	0	0	0	0	0	0	0
Cynnydd/(Lleihad) ailbriso a gydnabuwyd yn y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn	1,468	0	0	0	1,468	0	37	1,468
Cynnydd/(Lleihad) ailbriso neu leihad mewn gwerth a gydnabuwyd yn y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau - yn cynnwys gwaint nad yw'r ychwanegu gwerth	(733)	(360)	(841)	(891)	(2,825)	(1,045)	0	(3,870)
Cynnydd/(Lleihad) ailbriso a gydnabuwyd yn y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau Ailbrisiadau PRISIWR	0	0	0	0	0	0	0	0
Dadgydnabod - Gwarediadau	0	(1,282)	(1,334)	0	(2,616)	(6,046)	0	(8,662)
Aiddosbarthu i/o Asedau a Ddelir I'w Gwerthu	(150)	0	0	0	(150)	0	150	(150)
Aiddosbarthu	20,145	0	0	(20,145)	0	0	0	0
Gwrthdroi lleihad mewn gwerth mewn perthynas â'r GDDG	0	0	0	0	0	0	0	0
Symudiadau eraill mewn cost neu brisiad	0	(715)	67	0	(648)	0	0	(648)
Ar 31 Marwth 2016	110,717	12,284	26,816	7,920	157,737	6,977	187	164,902
			0					
Dibrisiant a Lleihad mewn Gwerth								
Ar 1 Ebrill 2015	0	(7,072)	(19,195)	0	(26,267)	(9,934)	0	(36,201)
Tâl Dibrisiant	(2,300)	(1,140)	(2,718)	0	(6,158)	(678)	0	(6,836)
Dibrisiant a ddilëwyd neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	2,300	0	0	0	2,300	0	0	2,300
Dadgydnabod - Gwarediadau	0	1,040	1,332	0	2,372	6,046	0	8,418
Symudiadau eraill mewn dibrisiant a lleihad mewn gwerth	0	701	0	0	701	0	0	701
Ar 31 March 2016	0	(6,471)	(20,581)	0	(27,052)	(4,566)	0	(31,618)
Gwerth Llyfr Net								
Ar 31 Mawrth 2016	110,717	5,813	6,235	7,920	130,685	2,411	187	133,283
Ar 31 Mawrth 2015	89,254	5,195	6,341	10,027	110,817	1,580	0	112,397

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nifer yr Asedau Sefydlog

	2016/17	2015/16
Pencadlys yr Heddlu, Pen-y-bont ar Ogwr	1	1
Pencadlys	4	4
Gorsafoedd a Swyddfeydd Eraill yr Heddlu	60	64
Mastiau Radio	4	4
Tai ar gyfer Swyddogion yr Heddlu	1	3
	70	0
Cerbydau	825	838

Dibrisiant

Defnyddiwyd yr oesau defnyddiol a'r cyfraddau dibrisiant canlynol wrth gyfrifo dibrisiant. Caiff manylion pellach eu cynnwys hefyd yn y polisiau cyfrifyddu:

- Tir ac Adeiladau Eraill – rhwng 10 a 70 mlynedd;
- Cerbydau, Offer, Dodrefn a Chyfarpar – rhwng dwy a 10 mlynedd.

Ymrwymadau Cyfalaf

Mae ymrwymadau gwariant yn y dyfodol o dan archebion prynu sydd heb eu talu ar gyfer cynlluniau cyfalaf fel a ganlyn:

Ymrwymadau	2016/17	2015/16
	£000	£000
Cynlluniau Eiddo	3,105	100
Cerbydau	1,036	655
Systemau Cyfrifiadurol	1,013	370
Systemau Cyfathrebu	279	148
Arall	220	15
Cyfanswm	5,653	1,288

Ni fyddai'r rhain yn cynnwys cynlluniau cyfalaf arfaethedig na chynlluniau cyfalaf newydd eraill, y cyllidebir ar eu cyfer o'r rhaglen gyfalaf.

Eiddo Buddsoddi

Nid yw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn meddu ar unrhyw eiddo lle mae'r unig ddiben yw ennill rhent, neu ei ddefnyddio ar gyfer arbrisiant cyfalaf neu'r ddau.

Asedau Anniriaethol

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn rhoi cyfrif am ei feddalwedd fel asedau anniriaethol, i'r graddau nad yw'r feddalwedd yn rhan annatod o system TG benodol ac na chyfrifir amdani fel rhan o eitem caledwedd eiddo, offer a chyfarpar. Mae asedau anniriaethol yn cynnwys trwyddedau a brynwyd a meddalwedd a grëwyd yn fewnol.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 12 Offerynnau Ariannol

Categoriâu o Offerynnau Ariannol

Caiff y categorïau canlynol o offerynnau ariannol eu cario yn y Fantolen:

	Hidymor		Cyfredol	
	31 Mawrth 2017 £000	31 Mawrth 2016 £000	31 Mawrth 2017 £000	31 Mawrth 2016 £000
Buddsoddiadau Adneuron, benthyciadau a symiau	0	0	10,682	8,082
Dyledwyr asedau ariannol a gariwyd ar symiau contractau	0	0	36,648	28,277
Benthyciadau Rhwymedigaethau ariannol ar gost wedi'i hamorteiddio	(15,163)	(17,074)	(1,911)	(1,959)
Credydwyr Rhwymedigaethau ariannol a gariwyd ar symiau contractau	0	0	(19,862)	(16,067)

Incwm, Gwariant, Enillion a Cholledion

	2016/17		2015/16	
	Rhwymedigaethau Ariannol a fesurwyd ar gost wedi'i hamorteiddio £000	Asedau Ariannol: Benthyciadau a symiau derbyniadwy £000	Rhwymedigaethau Ariannol a fesurwyd ar gost wedi'i hamorteiddio £000	Asedau Ariannol: Benthyciadau a symiau derbyniadwy £000
Traul llog	663	0	635	0
Cyfanswm traul mewn perthynas â'r Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	663	0	635	0
Incwm llog	0	(133)	0	(188)
Cyfanswm incwm mewn perthynas â'r Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	0	(133)	0	(188)

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Gwerthoedd Teg Asedau a Rhwymedigaethau

Caiff rhwymedigaethau ariannol, asedau ariannol a gynrychiolir gan adneuron, benthyciadau a symiau derbyniadwy a dyledwyr a chredydwyr hirdymor eu cario yn y Fantolen ar gost wedi'i hamorteiddio. Gellir asesu eu gwerth teg drwy gyfrifo gwerth presennol y llifau arian parod a welir dros gyfnod yr offerynnau sy'n weddill, gan ddefnyddio'r rhagdybiaethau canlynol:

- ystod amcangyfrifedig cyfraddau llog ar 31 Mawrth 2017 - rhwng 1.04% a 2.82% ar gyfer benthyciadau'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus a rhwng 0.24% a 0.71% ar gyfer adneuron eraill.
- mae benthyciadau sy'n dderbyniadwy ac yn daladwy yn seiliedig ar gyfraddau benthycyca newydd ar gyfer adneuron cyfatebol, neu fenthyciadau ar y dyddiad hwnnw.
- ni chydnyddir unrhyw ad-daliad cynnar na lleihad mewn gwerth;
- pan fydd offeryn yn aeddfedu dros y 12 mis nesaf, tybir y bydd y swm cario yn agos at y gwerth teg;
- tybir mai gwerth teg symiau masnach derbyniadwy a symiau derbyniadwy eraill yw'r swm a anfonebwyd neu a filiwyd.

Mae'r gwerthoedd teg a gyfrifwyd fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2017		31 Mawrth 2016	
	Swm cario £000	Gwerth teg £000	Swm cario £000	Gwerth teg £000
Benthyciadau byrdymor	(1,911)	(1,911)	(1,959)	(1,959)
Benthyciadau hirdymor	(15,163)	(17,022)	(17,074)	(18,741)
Total	(17,074)	(18,933)	(19,033)	(20,700)

Mae gwerth teg y rhwymedigaethau yn uwch na'r swm cario gan fod portffolio o fenthyciadau Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn cynnwys nifer o fenthyciadau cyfradd sefydlog lle mae'r gyfradd llog sy'n daladwy yn uwch na'r cyfraddau sy'n weithredol ar ddyddiad y Fantolen. Mae hyn yn dangos colled dybiannol yn y dyfodol (yn seiliedig ar amodau economaidd ar 31 Mawrth 2017) sy'n codi o ymrwymiad i dalu llog i fenthycwyr sy'n uwch na chyfraddau cyfredol y farchnad.

Prisio Offerynnau Ariannol a gaiff eu cario ar sail Gwerth Teg

Mae prisiad offerynnau ariannol wedi'i ddsbarthu'n dair lefel, yn ôl ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg:

- Lefel 1 – mae gwerth teg yn deillio o brisiau nas addaswyd a restrwyd mewn marchnadoedd gweithredol ar gyfer asedau neu rwymedigaethau unfath (ecwitiau a restrir, gwarannau sefydlog a restrir, gwarannau cysylltiedig â mynegai a restrir ac ymddiriedolaethau unedol). Dangosir buddsoddiadau a restrir ar brisiau cynnig. Mae gwerth cynnig y buddsoddiad yn seiliedig ar restr brisiau'r gyfnewidfa stoc berthnasol.
- Lefel 2 - pan nad yw prisiau'r farchnad ar gael (e.e. pan gaiff offeryn ei fasnachu mewn marchnad na chaiff ei hystyried yn weithredol neu pan ddefnyddir technegau prisio i bennu gwerth teg ac mae'r technegau hyn yn defnyddio mewnbynnau sy'n seiliedig i raddau helaeth ar ddata arsylladwy'r farchnad).
- Lefel 3 - pan nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ddata arsylladwy'r farchnad. Byddai'r cyfryw offerynnau yn cynnwys

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

buddsoddiadau ecwiti a chronfeydd rhagfantoli nas restrwyd. Nid yw'r Gronfa yn buddsoddi yn yr un ohonynt ar hyn o bryd.

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi asedau a rhwymedigaethau ariannol y Grŵp wedi'u grwpio yn ôl lefelau gwerthoedd teg:

	31 Mawrth 2017			31 Mawrth 2016		
	Pris a Restrwyd ar y Farchnad	Defnyddio Mewnbynnau Arsylladwy	Gyda Mewnbynnau Anarsylladwy Sylweddol	Pris a Restrwyd ar y Farchnad	Defnyddio Mewnbynnau Arsylladwy	Gyda Mewnbynnau Anarsylladwy Sylweddol
	Lefel 1 £000	Lefel 2 £000	Lefel 3 £000	Lefel 1 £000	Lefel 2 £000	Lefel 3 £000
Asedau Ariannol						
Benthyciadau a Symiau Derbyniadwy		20,455		0	22,228	0
Rhwymedigaethau Ariannol						
Rhwymedigaethau ar gostau wedi'u harmorteiddio		(18,933)		0	(20,700)	0
Cyfanswm Asedau Net		1,522		0	1,528	0

Lleihad yng ngwerth Asedau Ariannol gyda Banciau Gwlad yr Iâ

Yn dilyn llwyddiant y broses adennill buddsoddiad a nodwyd yn 2013/14, y lleihad mewn gwerth olaf sy'n weddill a gydnabyddir ar hyn o bryd yw'r un mewn perthynas â Heritable Bank, sef £82,000. Derbyniwyd y difidend ad-dalu olaf o £159,000 (3.98c yn y £) ym mis Medi 2015, sy'n gadael balans gostyngol o £81,600 fel prifswm (2.04c). Mae balans y gronfa wrth gefn yn dangos swm o £81,600 o hyd gan na wnaed unrhyw ad-daliadau pellach yn ystod y flwyddyn. Disgwylir rhagor o wybodaeth o ran y posibilrwydd a'r terfynau amser ar gyfer taliadau pellach.

Nodyn 13 Dyledwyr

Mae'r symiau sy'n ddyledus gan drydydd partiön ar ddyddiad y fantolen fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2017 £000	31 Mawrth 2016 £000
Cyrff llywodraeth leol	19,745	18,432
Awdurdodau lleol eraill ac awdurdodau'r heddlu	8,268	7,025
Cyrff y GIG	126	95
Endidau ac unigolion eraill:		
Dyledwyr amrywiol eraill	1,349	517
Rhagdaliadau	7,160	2,122
Blaendaliadau dros dro o'r gyflogres	0	86
Cyfanswm	36,648	28,277
<i>Cyflwynir yr eitem ym mhob llinell yn glir o leihad mewn gwerth</i>		

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 14 Arian parod a'r Hyn sy'n Cyfateb iddo

Mae'r balans Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb iddo yn cynnwys yr elfennau canlynol:

	31 Mawrth 2017 £000	31 Mawrth 2016 £000
Arian a ddelir gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu	72	120
Cyfrifon banc cyfredol	(3,503)	(2,433)
Adneuon byrdymor gyda chyfrifon galw banc	9,783	14,190
Cyfanswm yr Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb iddo	6,352	11,877

Nodyn 15 Asedau a Ddelir i'w Gwerthu

	Current 2016/17 £000	2015/16 £000
Balans sy'n weddill ar ddechrau'r flwyddyn	187	0
Asedau a daospartnwyd/(all-daospartnwyd) yn daiweddar rei rhan a daeir i'w gwerthu		
Eiddo, offer a chyfarpar	477	150
Enillion ailbriso	0	37
Asedau a werthwyd	(485)	0
Balans sy'n weddill ar ddiwedd y flwyddyn	179	187

Nodyn 16 Credydwy

Mae'r symiau sy'n ddyledus i drydydd partion ar ddyddiad y fantolen fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2017 £000	31 Mawrth 2016 £000
Cyrff llywodraeth leol	6,105	5,297
Awdurdodau lleol eraill	2,242	2,306
Endidau ac unigolion eraill (yn cynnwys cronfeydd eraill)	11,516	8,464
Cyfanswm	19,863	16,067

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 17 Darpariaethau

Mae darpariaethau yn cynrychioli symiau a neilltuir mewn perthynas â rhwymedigaethau y gwyddys amdanynt neu rwymedigaethau sy'n sicr o godi, ond mae eu hamseru a'u gwerth yn ansicr. Cynhwysir y darpariaethau canlynol yn y Fantolen ar 31 Mawrth 2017, gyda symudiadau yn pasio drwy'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:

	Hawliadau Cyfreithiol sydd Heb eu Talu	Hawliadau Yswiriant par: u Erail MMI	Darpariaetha Cyfanswm u Erail	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill 2016	(2,967)	(1,173)	(1,085)	(5,225)
Darpariaethau ychwanegol a waned	(1,842)	0	(65)	(1,907)
Symiau a ddefnyddiwyd	597	0	319	916
Balans ar 31 Mawrth 2017	(4,212)	(1,173)	(831)	(6,216)

Hawliadau Cyfreithiol ac Yswiriant sydd Heb eu Talu

Mae'r rhain yn grwpio'r darpariaethau ar gyfer hawliadau Atebolrwydd Cyhoeddus, costau Atebolrwydd Cyflogwr, Hawliadau Tribiwnlys Cyflogaeth ac amrywiaeth o Hawliadau Atebolrwydd Eraill.

Mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ddarpariaeth ar gyfer talu taliadau dros ben tebygol polisïau a risgiau hunanyswriedig ar gyfer achosion/hawliadau presennol. Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn darparu swm o'i gyllideb refeniw a darpariaethau blynnyddoedd blaenorol er mwyn helpu i dalu'r costau hyn. Mae'r asesiad cyfredol yn gofyn am swm ychwanegol o £1.9m.

Cedwir y rhwymedigaeth amcangyfrifedig a gydnabuwyd yn flaenorol mewn perthynas â hawliadau a reolwyd gan Municipal Mutual Insurance (MMI), sy'n glir o lefi taledig o 25% hyd yma.

Darpariaethau Eraill

Mae'r darpariaethau grŵp hyn sy'n ddibwys yn unigol yn cynnwys:

- llog ar gronfeydd a atafaelwyd. Mae Heddlu De Cymru yn dal arian trydydd parti, a atafaelir gan unigolion a gaiff eu harestio ac a ddelir tra bod ymchwiliadau pellach yn mynd rhagddynt i fater troseddol. Yn dibynnu ar y canlyniad, gall fod angen talu llog ar yr arian a ad-delir;
- hawliadau ôl-ddyddiedig sy'n ymwneud â'r Lwfans Cyflogaeth a Chymorth a ddiwynir yn barhaus o fudd-daliadau anafiadau'r heddlu. Mae darpariaeth o £0.2m ar ôl ar ddiwedd y flwyddyn a thalwyd £0.4m mewn perthynas â'r hawliadau hyn yn 2016/17;
- amser i ffwrdd o'r gwaith yn lle tâl (TOIL) ar gyfer Swyddogion yr Heddlu sy'n gadael yr Heddlu ond sydd wedi cronni swm 'sy'n ddyledus' iddynt a gaiff ei gymryd fel arfer fel amser oddi ar ddyledswydd. Bydd y swm sy'n ddyledus yn crisialu pan fyddant yn gadael a gwneir taliad arian parod iddynt.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Mae'r rhestr ganlynol yn amlinellu'r prif risgiau yr yswirir yn eu herbyn yn allanol a'r rhai y trefnir hunanyswiriad mewn perthynas â nhw:

Risgiau yr yswirwyd yn eu herbyn	Risgiau 'hunanyswiriadig'
Atebolrwydd Cyflogwr uwchlaw £660,000 gyda'i gilydd ac uwchlaw £100,000 ar gyfer hawliadau unigol	Atebolrwydd Cyflogwr islaw £660,000 gyda'i gilydd ac islaw £100,000 ar gyfer hawliadau unigol
Atebolrwydd Cyhoeddus uwchlaw £575,000 gyda'i gilydd ac uwchlaw £100,000 ar gyfer hawliadau unigol	Atebolrwydd Cyhoeddus islaw £575,000 gyda'i gilydd ac islaw £100,000 ar gyfer hawliadau unigol
Damwain Personol i Gyflogeion	
Adeiladau - Pob Risg uwchlaw £10,000	Adeiladau - Pob Risg islaw £10,000
Cerbydau - Trydydd parti yn unig	Cerbydau - Difrod oherwydd damwain oni chaiff costau eu hadfer gan drydydd parti
Pob Risg - cyfarpar, cyfrifiaduron ac arian	Dwyn cyfarpar
Gwarant Ffyddlondeb uwchlaw £100,000	Hawliadau Ffyddlondeb islaw £100,000

Nodyn 18 Cronfeydd wrth Gefn Annefyddiadwy

	31 Mawrth 2017 £000	31 Mawrth 2016 £000
Cronfa Ailbrisió Wrth Gefn	(8,327)	(10,369)
Cyfrif Addasiadau Cyfalaf	(112,678)	(103,910)
Cronfa Diffyg Pensiwn Wrth Gefn – Llywodraeth Leol	137,280	105,310
Cronfa Diffyg Pensiwn Wrth Gefn – Heddlu	3,279,390	2,703,080
Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd	2,126	1,278
Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn Annefyddiadwy	3,297,791	2,695,389

Cronfa Ailbrisió Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Ailbrisió Wrth Gefn yn cynnwys yr enillion a wnaed gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd sy'n deillio o gynnydd yng ngwerth eu heiddo, offer a chyfarpar a'i Asedau Anniriaethol. Caiff y balans ei leihau pan fydd asedau ag enillion cronedig yn cael:

- eu hailbrisió tuag i lawr neu y lleiheir eu gwerth a bod yr enillion yn cael eu colli;
- eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau a bod yr enillion yn cael eu colli drwy ddibrisiant; neu
- eu gwaredu a bod yr enillion yn cael eu gwireddu.

Dim ond enillion ailbrisió a gronnwyd ers 1 Ebrill 2007, sef y dyddiad y crëwyd y Gronfa Wrth Gefn, a geir yn y Gronfa Wrth Gefn. Mae'r enillion cronedig cyn y dyddiad hwnnw wedi'u cyfuno ym malans y Cyfrif Addasiadau Cyfalaf.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill	(10,369)	(9,010)
Ailbriso asedau (tuag i fyny)/tuag i lawr a cholledion lleihad mewn gwerth na chânt eu codi ar Warged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	1,839	(1,505)
Gwarged neu ddiffyg ar ailbriso asedau anghyfredol na chânt eu cofnodi ar y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	(8,530)	(10,515)
Swm a ddilëwyd i'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf	203	146
Balans ar 31 Mawrth	(8,327)	(10,369)

Cyfrif Addasiadau Cyfalaf

Mae'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf yn darparu ar gyfer y gwahaniaethau amseru sy'n deillio o'r gwahanol drefniadau ar gyfer cyfrifyddu am ddefnyddio asedau anghyfredol ac ariannu caffael, adeiladu neu wella'r asedau hynny o dan ddarpariaethau statudol. Mae'r cyfrif hefyd yn cynnwys enillion ailbriso a gronnwyd ar eiddo, offer a chyfarpar cyn 1 Ebrill 2017, sef y dyddiad y crëwyd y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn er mwyn dal y cyfryw enillion. Mae Nodyn 7 yn rhoi manylion am ffynonellau'r holl drafodion yn y cyfrif, ar wahân i'r rhai sy'n ymwneud â'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn.

Caiff cost caffael, adeiladu neu wella ei debydu o'r cyfrif gan fod dibrisiant, colledion lleihad mewn gwerth ac amorteiddiadau yn cael eu codi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gyda chofnodion cysoni o'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn i drosi ffigurau gwerth cyfredol yn sail cost hanesyddol).

Caiff y symiau a neilltuwyd gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fel cyllid ar gyfer costau caffael, adeiladu a gwella eu credydu i'r cyfrif. Mae'r cyfrif yn cynnwys enillion a cholledion cronedig o Eiddo Buddsoddi ac enillion a gydnabuwyd ar asedau a roddwyd.

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Balance at 1 April	(103,910)	(84,542)
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â gwariant cyfalaf a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:		
Taliadau a godwyd am ddibrisiant a lleihad yng ngwerth asedau anghyfredol	6,160	6,158
Colledion ailbriso ar Eiddo, Offer a Chyfarpar	4,324	1,518
Amorteiddio asedau anniriaethol	1,050	678
Symiau o asedau anghyfredol a ddilëwyd ar adeg gwaredu neu werthu fel rhan o'r ennill/colled o waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	858	244
	12,392	8,598
Symiau addasu a ddilëwyd o'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn	(203)	(146)
Y swm net a ddilëwyd mewn perthynas â chost asedau anghyfredol a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn	12,189	8,452
Arian cyfalaf a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn:		
Defnydd o'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn i ariannu gwariant cyfalaf newydd	(514)	(76)
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a ddefnyddiwyd i ariannu cyfalaf	(1,771)	(1,900)
Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Heddlu	(1,959)	(1,981)
Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	(7,902)	(9,173)
Gwariant cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Heddlu	(8,811)	(14,690)
	(20,957)	(27,820)
Balance at 31 March	(112,678)	(103,910)

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Cronfa Bensiwn Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn yn darparu ar gyfer gwahaniaethau amseru sy'n deillio o'r gwahanol drefniadau ar gyfer cyfrifyddu am fuddiannau ôl-gyflogaeth ac am ariannu buddiannau yn unol â darpariaethau statudol. Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn rhoi cyfrif am fuddiannau ôl-gyflogaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr gan fod y buddiannau yn cael eu hennill gan gyflogeion sydd wedi cronni blynyddoedd o wasanaeth, gan ddiweddarau'r rhwymedigaethau a gydnabyddir er mwyn adlewyrchu chwyddiant, rhagdybiaethau sy'n newid ac enillion buddsoddi o unrhyw adnoddau a neilltuwyd i dalu am gostau. Fodd bynnag, mae'r trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i fuddiannau a enillwyd gael eu hariannu am fod Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn gwneud cyfraniadau cyflogwr i gronfeydd pensiwn neu yn y pen draw yn talu unrhyw bensiynau y mae'n uniongyrchol gyfrifol amdanynt. Felly, mae'r balans debyd ar y Gronfa Bensiynau Wrth Gefn yn dangos diffyg sylweddol yn y buddiannau a enillwyd gan gyn-gyflogeion a chyflogeion presennol a'r adnoddau y mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd wedi'u neilltuo i'w bodloni. Bydd y trefniadau statudol yn sicrhau y bydd cyllid wedi'i neilltuo erbyn adeg talu'r buddiannau.

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill	2,808,390	3,097,590
(Enillion) neu golledion actiwaraidd o asedau a rhwymedigaethau pensiwn	539,880	(380,219)
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddiannau ymddeol a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	151,640	168,110
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn	(83,240)	(77,091)
Balans ar 31 Mawrth	3,416,670	2,808,390

Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd

Mae'r Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd yn darparu ar gyfer y gwahaniaethau a fyddai fel arall yn codi ar Falans Cronfa'r Heddlu sy'n cronni o ddigolledu am absenoldebau a enillwyd ond nas cymerwyd yn ystod y flwyddyn (e.e. hawl i wyliau blynyddol a gariwyd ymlaen ar 31 Mawrth). Mae'r trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i'r effaith ar Falans Cronfa'r Heddlu gael ei niwtraleiddio drwy drosglwyddo symiau i'r cyfrif neu o'r cyfrif.

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill	1,278	1,856
Setlo neu ganslo cronriad a waned ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol	(1,278)	(1,856)
Symiau a gronnwyd ar ddiwedd y flwyddyn gyfredol	2,126	1,278
Balans ar 31 Mawrth	2,126	1,278

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 19 - 21 Nodiadau i'r Datganiad Llif Arian Parod

Nodyn 19 Datganiad Llif Arian Parod – Gweithgareddau Gweithredu

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Mae'r llifau arian parod ar gyfer gweithgareddau gweithredu yn cynnwys yr eitemau canlynol:		
(Gwarged) neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau	59,911	75,239
Addasiadau i'r gwarged neu'r diffyg net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau anariannol		
Dibrisiant a Lleihad yng Ngwerth Asedau Sefydlog	(10,484)	(7,676)
Amorteiddio Asedau Sefydlog anniriaethol	(1,050)	(678)
Addasiadau i'r Gronfa Bensiwn	(68,400)	(91,019)
Cyfraniadau i Ddarpariaethau	(991)	8,836
Enillion neu (golledion) o waredu asedau sefydlog	(335)	(168)
Ailddatganiad cydweithredu	(839)	84
Cynnydd/(Lleihad) mewn Stoc	88	98
Cynnydd/(Lleihad) mewn Dyledwyr	8,371	(12,104)
Cynnydd/(Lleihad) mewn Credydwyr	(3,796)	6,707
	(77,436)	(95,920)
Addasiadau ar gyfer eitemau wedi'u cynnwys yn y gwarged neu'r diffyg net ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi ac ariannu		
Grantiau cyfalaf	1771	1,900
Enillion o Fuddsoddiadau a Gwasanaethu Cyllid	(530)	(447)
Llifau arian parod net o Weithgareddau Gweithredu	(16,284)	(19,228)

Nodyn 20 Datganiad Llif Arian Parod – Gweithgareddau Buddsoddi

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Prynu eiddo, offer a chyfarpar, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	19,014	27,979
Prynu buddsoddiadau byrdymor a hirdymor	10,682	8,082
Elw o werthu eiddo, offer a chyfarpar, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	(507)	(76)
Grantiau cyfalaf	(1,771)	(1,900)
Elw o fuddsoddiadau byrdymor a hirdymor	(8,082)	(8,247)
Llifau arian parod net o weithgareddau buddsoddi	19,336	25,838

Nodyn 21 Datganiad Llif Arian Parod – Gweithgareddau Ariannu

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Derbyniadau arian parod mewn perthynas â benthyciadau byr	(16)	(1,671)
Ad-daliadau mewn perthynas â benthyciadau byrdymor a hird	1959	1,981
Llifau arian parod net o weithgareddau ariannu	1,943	310

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 22 Symiau y Rhoddwyd Gwybodaeth Amdanynt er mwyn Gwneud Penderfyniadau ynghylch Dyrannu Adnoddau

Dadansoddiad Goddrychol – Incwm a Gwariant

	2016/17 £000	2015/16 £000
Ffioedd, taliadau ac incwm arall o wasanaethau	(37,590)	(9,249)
Grantiau'r llywodraeth	-	(29,718)
Cyfanswm yr Incwm	(37,590)	(38,967)
Treuliau cyflogeion	192,406	191,172
Treuliau gweithredu eraill	112,282	116,386
Cyfanswm y treuliau gweithredu	304,688	307,558
Cost Net Gwasanaethau	267,098	268,591

Nodyn 23 Lwfansau Aelodau

Talwyd y lwfansau canlynol i aelodau'r Cydbwyllgor Archwilio:

	2016/17 £000	2015/16 £000
Lwfansau a threuliau	5	7

Nodyn 24 Cydnabyddiaeth Swyddogion/Cyflogeion

Cymhareb Cydnabyddiaeth

Mae hwn yn ofyniad datgelu newydd o dan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 sy'n gyson â'r argymhelliad a wnaed gan Adolygiad Hutton, sef y dylid sicrhau tryloywder ac atebolrwydd endidau sector cyhoeddus.

Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau

Y gymhareb rhwng cydnabyddiaeth y Pennaeth Staff (Prif Weithredwr) a'r gydnabyddiaeth ganolrifol o fewn Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau oedd:

	2016/17 £	2015/16 £
Band y cyfarwyddwr sydd â'r cyflog mwyaf (Pennaeth Staff) – Cyfanswm Cydnabyddiaeth (heb gynnwys cyfraniadau pensiwn)	70,000-74,999	70,000-74,999
Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ganolrifol	27,863	25,844
CYMHAREB	2.6	2.8

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y Prif Gwnstabl

Y gymhareb rhwng cydnabyddiaeth y Prif Gwnstabl a'r gydnabyddiaeth ganolrifol o fewn yr Heddlu oedd:

	2016/17	2015/16
	£	£
Band y cyfarwyddwr sydd â'r cyflog mwyaf (Prif Gwnstabl) – Cyfanswm Cydnabyddiaeth (heb gynnwys cyfraniadau pensiwn)	160,000-164,999	160,000-164,999
Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ganolrifol	31,806	31,921
CYMHAREB	5.2	5.2

Bandiau Cydnabyddiaeth

Nodir nifer swyddogion yr heddlu a chyflogeion yr heddlu a dderbyniodd gydnabyddiaeth o fwy na £60,000 yn ystod y flwyddyn isod. Mae hwn yn un o ofynion penodol Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014. Mae'r diffiniad yn cynnwys cyflogau blynyddol a lwfansau treuliau y mae'n rhaid talu treth incwm y Deyrnas Unedig arnynt, ond nid yw'n cynnwys cyfraniadau pensiwn. Mae'r tabl yn cynnwys swyddogion yr heddlu ac uwch gyflogeion yr heddlu y rhoddir mwy o fanylion amdanant isod.

Grŵp

Nifer Swyddogion yr Heddlu a Staff yr Heddlu (Cyflogeion):		
Cydnabyddiaeth	2016/17	2015/16
£60,000 - £64,999	21	15
£65,000 - £69,999	10	12
£70,000 - £74,999	9	6
£75,000 - £79,999	7	4
£80,000 - £84,999	9	2
£85,000 - £89,999	4	7
£90,000 - £94,999	2	0
£95,000 - £99,999	0	0
£100,000 - £104,999	2	0
£105,000 - £109,999	0	1
£110,000 - £114,999	1	2
£115,000 - £119,999	0	0
£120,000 - £124,999	0	2
£125,000 - £129,999	1	1
£130,000 - £134,999	0	0
£135,000 - £139,999	0	0
£140,000 - £144,999	0	0
£145,000 - £149,999	0	0
£150,000 - £154,999	0	0
£155,000 - £159,999	0	0
£160,000 - £164,999	1	1
	67	53

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Tim Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Staff yr Heddlu (Cyflogeion):			
Cydnabyddiaeth	2016/17	2015/16	
£60,000 - £64,999	1	1	0
£65,000 - £69,999	0	0	1
£70,000 - £74,999	1	1	1
£75,000 - £79,999	0	0	0
£80,000 - £84,999	1	1	0
		3	2

Ceir manylion pellach yn y nodyn isod ar gydnabyddiaeth.

Mae'r tablau uchod yn cydymffurfio â'r rheoliadau sy'n ei gwneud yn ofynnol i hepgor Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu gan fod y swydd yn cael ei hethol yn uniongyrchol.

Pecynnau Ymadael

Nodir nifer y pecynnau ymadael, gyda chyfanswm cost fesul band a chyfanswm cost diswyddiadau gorfodol a diswyddiadau eraill, yn y tabl isod. Nid yw'r ffigurau hyn yn cynnwys ymddeoliadau cynnar gwirfoddol fel y'u nodir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Band cost pecyn ymadael (yn cynnwys taliadau arbennig)	Nifer y diswyddiadau gorfodol		Nifer yr ymadawiadau eraill y cytunwyd arnynt (Diswyddiadau gwirfoddol)		Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael yn ôl band cost		Cyfanswm cost pecynnau ymadael ym mhob band	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
£0 - £20,000	1	3	12	14	13	17	158	227
£20,001 - £40,000	0	0	1	7	1	7	28	194
£40,001 - £60,000	0	1	0	1	0	2	0	105
Total	1	4	13	22	14	26	186	526

Adroddiad ar gydnabyddiaeth uwch swyddogion perthnasol yr heddlu ac uwch gyflogeion yr heddlu

Mae'r tabl canlynol yn datgelu cydnabyddiaeth swyddogion perthnasol yr heddlu (uwchlaw rheng Uwch-arolygydd) ac uwch gyflogeion (deiliaid swyddi dynodedig corff llywodraeth leol) y mae eu cyflog yn hafal i £60,000 y flwyddyn neu'n fwy na hynny. Yn unol â'r rheoliadau, mae angen nodi enwau unigolion y mae eu cyflog yn fwy na £150,000 y flwyddyn hefyd. Yn ogystal â'r gydnabyddiaeth a nodir uchod, mae'r datgeliadau canlynol yn cynnwys cyfraniadau pensiwn y cyflogwr. Lle nodir '0' yn y colofnau, nid oes angen eu cynnwys. Tâl a godwyd am y flwyddyn.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 2016/17

Gwybodaeth am ddeiliad y swydd (Teitl y swydd)		Cyflwg (Yn cynnwys ffioedd a lwfansau)	Taliadau bonws	Lwfansau Treuliau	lawndal am gollu swydd	Buddiannau mewn Da (e.e. Lwfans Car)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth yn cynnwys cyfraniadau pensiwn	Cyfraniadau pensiwn (Cyflogwr)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth yn cynnwys cyfraniadau pensiwn
Nodyn		£	£	£	£	£	2016/17 £	£	2016/17 £
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu		85,000	0	0	0	0	85,000	10,115	95,115
Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu	Nodyn 1	6,801	0	0	0	75	6,876	0	6,876
Comisiynydd Cynorthwyol yr Heddlu a Throseddu	Nodyn 2	17,043	0	0	0	0	17,043	1,781	18,824
Comisiynydd Cynorthwyol yr Heddlu a Throseddu	Nodyn 3	54,203	0	0	0	0	54,203	6,450	60,653
Comisiynydd Cynorthwyol yr Heddlu a Throseddu	Nodyn 4	43,293	0	0	0	0	43,293	5,152	48,445
Comisiynydd Cynorthwyol yr Heddlu a Throseddu	Nodyn 5	33,034	0	0	0	0	33,034	3,930	36,964
Pennaeth Staff		73,021	0	0	0	129	73,150	8,690	81,840
Prif Swyddog Ariannol	Nodyn 6	67,697	0	0	0	2	67,699	8,056	75,755

- Nodyn 1 DCHT rhwng 1 Ebrill 2016 a 31 Mai 2016 - cyflwg blynyddol £68,008. Ddim yn aelod o'r cynllun pensiwn
- Nodyn 2 CCHT rhwng 1 Ebrill 2016 a 18 Gorffennaf 2016 - cyflwg blynyddol £50,154.
- Nodyn 3 CCHT rhwng 1 Ebrill 2016 a 5 Mehefin 2016 - talwyd fel Prif Swyddog 7 SCP53 (£50,154). Rhwng 6 Mehefin 2016 a 31 Mawrth 2017 - talwyd fel Cyfarwyddwr Cynorthwyol Lefel 7.1 SCP58 (£55,253).
- Nodyn 4 CCHT rhwng 6 Mehefin 2016 a 31 Mawrth 2017 - cyflwg blynyddol £49,567.
- Nodyn 5 CCHT rhwng 5 Medi 2016 a 31 Mawrth 2017 - cyflwg blynyddol £57,711.
- Nodyn 6 Cyflwg blynyddol o £85,302. Cyflwg yn seiliedig ar gytundeb gwaith rhan amser.

Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 2015/16

Gwybodaeth am ddeiliad y swydd (Teitl y swydd)		Cyflwg (Yn cynnwys ffioedd a lwfansau)	Taliadau bonws	Lwfansau Treuliau	lawndal am gollu swydd	Buddiannau mewn Da (e.e. Lwfans Car)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth yn cynnwys cyfraniadau pensiwn	Cyfraniadau pensiwn (Cyflogwr)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth yn cynnwys cyfraniadau pensiwn
Nodyn		£	£	£	£	£	2015/16 £	£	2015/16 £
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu		85,000	0	0	0	0	85,000	10,115	95,115
Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu	1	56,674	0	0	0	147	56,821	6,744	63,565
Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu	2	6,801	0	0	0	16	6,817	0	6,817
Comisiynydd Cynorthwyol yr Heddlu a Throseddu	3	34,002	0	0	0	83	34,085	0	34,085
Pennaeth Staff		72,598	0	0	0	291	72,889	8,639	81,528
Prif Swyddog Ariannol	4	67,356	0	0	0	25	67,381	8,009	75,390

- Nodyn 1 Terfynwyd 31 Ionawr 2016. Cyflwg blynyddol £68,008.
- Nodyn 2 DCHT Dros Dro rhwng 1 Chwefror a 31 Mawrth 2016. Cyflwg blynyddol £68,008.
- Nodyn 3 CCHT rhwng 1 Ebrill 2015 a 31 Ionawr 2016. Cyflwg blynyddol £68,008.
- Nodyn 4 Cyflwg blynyddol £84,131. Cyflwg yn seiliedig ar gytundeb gwaith rhan amser.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y Prif Gwnstabl 2016/17

Gwybodaeth am ddeiliad y swydd (Teitl y swydd ac enw)	Nodiadau	Cyflwg (Yn cynnwys ffioedd a lwfansau)	Taliadau bonws	Lwfansau treuliau	lawndal am golli swydd	Buddiannau mewn Da (e.e. Lwfans Car)	Taliadau eraill (Swyddogi on yr Heddlu yn unig)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth ac eithrio cyfraniadau pensiwn	Cyfraniadau pensiwn (Cyflogwyr)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth yn cynnwys cyfraniadau pensiwn
		£	£	£	£	£	£	£	£	£
Prif Gwnstabl P. Vaughan	Nodyn 1	159,461	0	0	0	4,527	4,651	168,639	0	168,639

Gwybodaeth am ddeiliad y swydd (Teitl y swydd ac enw)	Nodyn	Cyflwg (Yn cynnwys ffioedd a lwfansau)	Taliadau bonws	Lwfansau treuliau	lawndal am golli swydd	Buddiannau mewn Da (e.e. Lwfans Car)	Taliadau eraill (Swyddogi on yr Heddlu yn unig)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth ac eithrio cyfraniadau pensiwn	Cyfraniadau pensiwn (Cyflogwyr)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth yn cynnwys cyfraniadau pensiwn
		£	£	£	£	£	£	£	£	£
Dirprwy Brif Gwnstabl		126,648	0	0	0	5,522	0	132,170	30,661	162,831
PGC Plismona Tiriogaethol		111,911	0	0	0	5,215	1,850	118,976	26,420	145,396
PGC Troseddau Arbenigol	Nodyn 2	82,164	0	0	0	15,961	0	98,125	19,680	117,805
Cyfarwyddwr Cyllid		103,057	0	0	0	8,535	0	111,592	12,278	123,870
PGC Gweithrediadau Arbenigol	Nodyn 4	77,841	0	0	0	19,734	0	97,575	18,838	116,413
Cyfarwyddwr Adnoddau Dynol	Nodyn 3	102,739	0	0	0	4,767	0	107,506	12,278	119,784

Nodyn 1 Ddim yn aelod o'r cynllun pensiwn.

Nodyn 2 PGC rhwng 31 Mai 2016 a 31 Mawrth 2017.

Nodyn 3

Yn darparu gwasanaethau ar gyfer Heddlu De Cymru a Heddlu Gwent a chaiff cyfran o'r costau eu hailgodi.

Nodyn 4

PGC rhwng 13 Mehefin 2016 a 31 Mawrth 2017.

Y Prif Gwnstabl 2015/16

Gwybodaeth am ddeiliad y swydd (Teitl y swydd ac enw)	Nodiadau	Cyflwg (Yn cynnwys ffioedd a lwfansau)	Taliadau bonws	Lwfansau treuliau	lawndal am golli swydd	Buddiannau mewn Da (e.e. Lwfans Car)	Taliadau eraill (Swyddogi on yr Heddlu yn unig)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth ac eithrio cyfraniadau pensiwn	Cyfraniadau pensiwn (Cyflogwyr)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth yn cynnwys cyfraniadau pensiwn
		£	£	£	£	£	£	£	£	£
Prif Gwnstabl P. Vaughan	Nodyn 1	157,648	0	0	0	2,461	4,334	164,443	0	164,443

Gwybodaeth am ddeiliad y swydd (Teitl y swydd ac enw)	Nodyn	Cyflwg (Yn cynnwys ffioedd a lwfansau)	Taliadau bonws	Lwfansau treuliau	lawndal am golli swydd	Buddiannau mewn Da (e.e. Lwfans Car)	Taliadau eraill (Swyddogi on yr Heddlu yn unig)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth ac eithrio cyfraniadau pensiwn	Cyfraniadau pensiwn (Cyflogwyr)	Cyfanswm Cydnabyddiaeth yn cynnwys cyfraniadau pensiwn
		£	£	£	£	£	£	£	£	£
Dirprwy Brif Gwnstabl		125,444	0	0	0	3,653	0	129,097	30,357	159,454
PGC Plismona Tiriogaethol		81,612	0	0	0	7,971	0	89,583	19,174	108,757
PGC Troseddau Arbenigol	Nodyn 2	95,789	0	0	0	5,512	0	101,301	25,377	126,678
Cyfarwyddwr Cyllid		102,578	0	0	0	7,878	0	110,456	12,207	122,663
PGC Gweithrediadau Arbenigol		107,834	0	0	0	5,364	1,764	114,962	25,427	140,389
Cyfarwyddwr Adnoddau Dynol	Nodyn 3	102,384	0	0	0	5,237	0	107,621	12,207	119,828
PGC a Secondiwyd i Heddlu Gwent	Nodyn 4	9,920	0	0	0	0	0	9,920	2,302	12,222

Nodyn 1 Ddim yn aelod o'r cynllun pensiwn.

Nodyn 2 Terfynwyd 3 Ionawr 2016. Y cyflwg blyneddol yw £105,945.

Nodyn 3

Yn darparu gwasanaethau ar gyfer Heddlu De Cymru a Heddlu Gwent a chaiff cyfran o'r costau eu hailgodi.

Nodyn 4

PGC wedi'i Secondio i Heddlu Gwent rhwng 1 Ebrill a 6 Mai 2015. Y cyflwg blyneddol yw £96,597.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 25 Costau Archwilio Allanol

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd wedi mynd i'r costau canlynol mewn perthynas ag archwilio'r Datganiad o Gyfrifon, ardystio hawliadau grant ac arolygiadau statudol a gwasanaethau a ddarparwyd gan archwilwyr allanol y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl nad ydynt yn rhai archwilio. Caiff cyfanswm y ffi yn y tabl ei rhannu'n gyfartal rhwng y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl.

	2016/17 £000	2015/16 £000
Ffioedd sy'n daladwy i archwilwyr allanol mewn perthynas â'r gwasanaethau archwilio allanol a gynhaliwyd gan yr archwilydd penodedig ar gyfer y flwyddyn	96	99
Total	96	99

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 26 Incwm Grant ac Incwm Arall

Credydodd Heddlu De Cymru/y Comisiynydd y grantiau a'r cyfraniadau canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn 2016/17:

		2016/17	2015/16
		£000	£000
Credydwyd i Wasanaethau	Corff Ariannu		
Cyfleusterau a ariennir gan y Swyddfa Gartref	Y Swyddfa Gartref	(477)	(7,621)
Swyddogion Cymorth Cymunedol	Llywodraeth Cymru	(6,893)	(6,494)
Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth	Y Swyddfa Gartref	(6,418)	(5,660)
Pencadlys – Datblygiad Cyfalaf	Y Swyddfa Gartref	0	(2,859)
Pencadlys – Datblygiad	Y Swyddfa Gartref	(147)	0
Gwrthderfysgaeth/Arfau Tanio	Y Swyddfa Gartref	(187)	0
Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol/Uned Cudd-wybodaeth Ranbarthol	Y Swyddfa Gartref	(2,013)	(2,013)
Partneriaeth Camerâu Lleihau Cyflymder	Y Swyddfa Gartref	(1,669)	(1,640)
Cronfa Arloesi'r Heddlu	Y Swyddfa Gartref	(749)	(1,788)
Cymorth i Ddiodefwyr	Y Weinyddiaeth Gyfiawnder	(1,538)	(1,443)
Trawsnewid – doeth	Y Swyddfa Gartref	(490)	0
Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant	Y Swyddfa Gartref	(211)	0
Ymyrraeth Gynnar	Y Swyddfa Gartref	(312)	0
Swyddi Diogelwch penodol	Y Swyddfa Gartref	(857)	(979)
Rhaglen Ysgolion Cymru Gyfan	Cymru/Cyrff Llywodraeth Leol Eraill Llywodraeth Cymru/ Y-	(856)	(913)
Tasglu Rhanbarthol/Tarian	Swyddfa-Gartref	(500)	(500)
Swyddfa Cofnodion Troseddol	Y Swyddfa Gartref	0	(478)
Cynghorwyr Diogelwch Gwrthderfysgaeth	Y Swyddfa Gartref	(486)	(451)
Cronfa Gymelldaliadau'r Heddlu	Y Swyddfa Gartref	(248)	(294)
Seiberdroseddu	Y Swyddfa Gartref	(360)	(295)
Gwyddoniaeth Fforensig – Bysbrintio	Y Swyddfa Gartref	(572)	0
Ymarfer Cynllunio Cenedlaethol	Y Swyddfa Gartref	(360)	(175)
Tîm Gorfodi - Atafaelu Asedau	Y Swyddfa Gartref	(162)	(126)
Grantiau Amrywiol Eraill (llai na £150,000)	Amrywiol	(586)	(542)
Llai grantiau a rennir gyda phartneriaid cydweithredol eraill		6,728	4,553
Cyfanswm a Gredydir i Wasanaethau		(19,363)	(29,718)
Grantiau Corfforaethol			
Grant Ariannu Cyfalaf – Dyled benthyciadau cyn 1990	Y Swyddfa Gartref	0	(31)
Grant Ychwanegol ar gyfer Pensiynau	Y Swyddfa Gartref	(48,131)	(40,731)
		(48,131)	(40,762)
Cyfanswm		(67,494)	(70,480)

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 26 Incwm Grant ac Incwm Arall (parhad)

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Incwm arall		
Adennill Costau oddi wrth Heddluoedd Eraill	(947)	(2,302)
Swyddogion a Secondiwyd	(750)	(824)
Taliadau Dyletswydd Arbennig	(801)	(396)
Gwasanaethau Arbennig i Lywodraeth Cymru	(588)	(642)
Cynllun Adfer Cerbydau	(187)	(184)
Rhenti	(340)	(299)
Cymorth a Roddir i Heddluoedd eraill	(473)	(103)
Costau'r Heddlu a adenillwyd	(6,563)	(2,375)
Ffioedd Cyrsiau Hyfforddi	(542)	(415)
Cyfraniadau tuag at Bartneriaethau	(2,812)	(1,192)
Gwerthu Cerbydau	(315)	(237)
Gwerthu Adroddiadau ar Ddamweiniau	(120)	(118)
Ymwybyddiaeth o gyflymder	(314)	0
Ad-dalu Ffioedd Cyfreithiol	(3,000)	0
Arall (llai na £150,000)	(630)	(1,019)
Llai incwm a rennir â phartneriaid cydweithredol eraill	155	858
	(18,227)	(9,248)

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Arian a roddir gan Dalwyr y Dreth Gyngor

Ar 24 Chwefror 2014, cyhoeddodd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd De Cymru y praeseptau canlynol mewn perthynas â Chronfeydd Casglu Treth Gyngor yr Awdurdodau Lleol canlynol, yn unol â Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011.

	Sylfaen dreth (nifer yr eiddo Band D)	2016/17 £000	2015/16 £000
Praeseptau:			
Cyngor Sir Caerdydd	141,288.00	29,367	27,880
Dinas a Sir Abertawe	89,151.00	18,530	17,800
Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr	51,916.19	10,791	10,207
CBS Merthyr Tudful	17,896.23	3,720	3,543
CBS Castell-nedd Port Talbot	46,538.38	9,673	9,258
CBS Rhondda Cynon Taf	74,301.87	15,444	14,649
Cyngor Bro Morgannwg	56,550.00	11,754	11,188
	477,641.67	99,279	94,525
Y dreth gyngor ganlyniadol sy'n daladwy gan dalwyr y dreth gyngor ym mhob ardal Awdurdod:			
Band A		£138.57	£133.24
Band B		£161.66	£155.44
Band C		£184.76	£177.65
Band D		£207.85	£199.86
Band E		£254.04	£244.27
Band F		£300.23	£288.68
Band G		£346.42	£333.10
Band H		£415.70	£399.71
Band I		£484.99	£466.33

Nodyn 27 Partion Cysylltiedig

Mae'n ofynnol i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ddatgelu trafodion perthnasol â phartion cysylltiedig – cyrff neu unigolion sydd â'r potensial i reoli neu ddylanwadu ar Heddlu De Cymru/y Comisiynydd neu'r potensial i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd eu rheoli neu ddylanwadu arnynt. Drwy ddatgelu'r trafodion hyn gall darllenwyr asesu i ba raddau y gallai Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fod wedi'i gyfyngu yn ei allu i weithredu'n annibynnol neu y gallai fod wedi sicrhau'r gallu i gyfyngu ar allu parti arall i fargeinio'n ddirwysr â Heddlu De Cymru/y Comisiynydd.

Mae gan Lywodraeth Ganolog ddylanwad sylweddol ar weithrediadau cyffredinol Heddlu De Cymru/y Comisiynydd gan ei bod yn gyfrifol am ddarparu'r fframwaith statudol y mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn gweithredu oddi mewn iddo, yn darparu'r rhan fwyaf o'i gyllid ar ffurf grantiau ac yn rhagnodi telerau llawer o'r trafodion sydd gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd â phartion eraill. Nodir y grantiau a dderbyniwyd gan adrannau'r llywodraeth yn Nodyn 26, y mae gan y rhan fwyaf ohonynt delerau ac amodau caeth.

- Dangosir cyfanswm y lwfansau a dalwyd i aelodau yn Nodyn 23. Nid oes unrhyw fuddiannau perthnasol y mae angen eu datgelu mewn perthynas ag aelodau. Mae gan y Comisiynydd gyfrifoldeb statudol i ddatgan unrhyw fuddiannau a chaiff y buddiannau hynny eu cyhoeddi ar y wefan, o dan 'materion a buddiannau ariannol'.
<http://commissioner.south-wales.police.uk/cy/eich-hawl-i-wybodaeth/gwybodaeth-benodol/>
- Nid oes gan y Prif Swyddogion na'u teuluoedd uniongyrchol unrhyw fuddiannau na chydberthnasau perthnasol a allai reoli neu ddylanwadu ar benderfyniadau, polisïau na thrafodion ariannol Heddlu De Cymru/y Comisiynydd. Mae proses gadarn ar waith hefyd i gymeradwyo a chofrestru buddiannau busnes staff a swyddogion yr heddlu.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 28 Gwariant Cyfalaf ac Ariannu Cyfalaf

Dangosir cyfanswm y gwariant cyfalaf yr aed iddo yn ystod y flwyddyn yn y tabl isod (ni chaffaelwyd unrhyw asedau o dan brydlesau cyllid na chontractau PFI/PP), ynghyd â'r adnoddau a ddefnyddiwyd i'w ariannu. Lle y bwriedir ariannu gwariant cyfalaf yn y dyfodol drwy daliadau a godir ar refeniw, wrth i asedau gael eu defnyddio gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd, mae'r gwariant yn arwain at gynnydd yn y Gofyniad Ariannu Cyfalaf, sef mesur o'r gwariant cyfalaf yr aed iddo'n hanesyddol gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd sydd eto i'w ariannu. Dadansoddir y Gofyniad Ariannu Cyfalaf yn ail ran y nodyn hwn.

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Gofyniad Ariannu Cyfalaf Agoriadol	19,004	18,845
Buddsoddiad cyfalaf		
Eiddo, Offer a Chyfarpar	8,171	6,495
Asedau sy'n cael eu Hadeiladu	9,301	18,930
Asedau Anniriaethol	1,542	2,554
Ffynonellau cyllid		
Derbyniadau cyfalaf	(514)	(76)
Isafswm Darpariaeth Refeniw	(1,959)	(1,981)
Grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau eraill	(1,771)	(1,900)
Cyfraniadau refeniw uniongyrchol	(16,713)	(23,863)
Gofyniad Ariannu Cyfalaf Wrth Gau	17,061	19,004
Symudiad – (Cynnydd)/Lleihad	1,943	(159)
Esboniad o symudiadau yn ystod y flwyddyn		
Arian Cyfalaf a Ad-dalwyd (MRP)	1,959	1,981
Symudiadau eraill	0	(469)
Cynnydd yn yr angen sylfaenol i fenthycu (heb gymorth ariannol gan y llywodraeth)	(16)	(1,671)
(Cynnydd)/Lleihad yn y Gofyniad Ariannu Cyfalaf	1,943	(159)

Mae'r ffigurau ar gyfer 2015/16 wedi'u hailddatgan er mwyn rhoi mwy o eglurder drwy nodi'r ffigurau ar sail fwy ystyrllon.

Nodyn 29 Prydlesau

Prydlesau Gweithredu

Caiff asedau a gaffaelir o dan brydlesau eu prydlesu'n gyfreithlon gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddau ond cânt eu defnyddio gan y Prif Gwnstabl. Mae'r rhain yn cynnwys prydlesau eiddo a phrydlesau cyfarpar. Yr isafswm taliadau prydles yn y dyfodol sy'n ddyledus o dan brydlesau na ellir eu canslo yn y dyfodol yw:

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Dim hwyrach na blwyddyn	985	1,139
Yn hwyrach na blwyddyn a dim hwyrach na phum mlynedd	1,924	1,273
Yn hwyrach na phum mlynedd	256	364
	3,165	2,776

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y gwariant a godwyd ar Wasanaethau'r Heddlu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn ystod y flwyddyn mewn perthynas â'r prydlesau hyn oedd:

	2016/17	2015/16
	£000	£000
Isafswm taliadau prydles (cost flynyddol)	1,236	1,619
	1,236	1,619

Nodyn 30 Cynlluniau Pensiwn Buddiannau Diffiniedig

30.1 Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS - ar gyfer Staff yr Heddlu)

Cymryd rhan mewn Cynlluniau Pensiwn

Fel rhan o delerau ac amodau cyflogaeth ei swyddogion, mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn gwneud cyfraniadau tuag at gost buddiannau ôl-gyflogaeth. Er na fydd y buddiannau hyn yn daladwy mewn gwirionedd nes bod cyflogeion yn ymddeol, mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ymrwymiad i wneud y taliadau y mae angen eu datgelu ar yr adeg y mae cyflogeion yn ennill eu hawl iddynt yn y dyfodol.

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn cymryd rhan mewn dau gynllun ôl-gyflogaeth:

- Y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a weinyddir yn lleol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Cynllun cyflog terfynol buddiannau diffiniedig a ariennir ydyw, sy'n golygu bod Heddlu De Cymru/y Comisiynydd a chyflogeion yn talu cyfraniadau i mewn i gronfa, a gyfrifir ar lefel y bwriedir iddi fantoli'r rhwymedigaethau pensiwn â'r asedau buddsoddi. Mae'r dull a ddefnyddir i bennu cyfradd cyfraniadau'r cyflogwr yn seiliedig ar adolygiad gan actiwariaid y cynllun. Nid oes unrhyw gytundeb â chyrrff cyhoeddus eraill i rannu diffygion cyflogwyr eraill.
- Trefniadau ar gyfer dyfarnu buddiannau yn ôl disgrisiwn ar ôl ymddeol yn gynnar. Trefniant buddiannau diffiniedig nas ariennir yw hwn a chaiff rhwymedigaethau eu cydnabod pan ddyfernir y buddiannau. Fodd bynnag, nid oes unrhyw asedau buddsoddi ar gael i fodloni'r rhwymedigaethau pensiwn hyn, ac mae'n rhaid i arian parod gael ei gynhyrchu er mwyn talu'r taliadau pensiwn gwirioneddol wrth iddynt ddod yn ddyledus yn y pen draw.

Trafodion sy'n ymwneud â Buddiannau Ôl-gyflogaeth

Rydym yn cydnabod cost buddiannau ymddeol yng nghost gwasanaethau a nodwyd pan gânt eu hennill gan gyflogeion, yn hytrach na phan delir y buddiannau ar ffurf pensiynau yn y pen draw. Yn dilyn prisiad actiwaraid llawn o'r Cynllun hwnnw, fel ag yr oedd ym mis Mawrth 2016, mae gwaith interim pellach wedi'i wneud gan Actiwariaid y Gronfa er mwyn nodi bras amcangyfrifon cost addas ar gyfer y cyrrff sy'n cymryd rhan.

Fodd bynnag, mae'r taliad y mae'n rhaid i ni ei godi yn erbyn y dreth gyngor yn seiliedig ar yr arian parod sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn, felly caiff cost wirioneddol buddiannau ôl-gyflogaeth/buddiannau ymddeol ei gwrthdroi o Gronfa'r Heddlu drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Mae'r trafodion canlynol wedi'u gwneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a Balans Cronfa'r Heddlu drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn ystod y flwyddyn:

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a Buddiannau Disgresiwn nas Ariennir	Trefniadau Buddiannau Disgresiwn			Trefniadau Buddiannau Disgresiwn		
	Cynllun Pensiwn 2016/17 £000	Buddiannau Disgresiwn 2016/17 £000	Cyfanswm 2016/17 £000	Cynllun Pensiwn 2015/16 £000	Buddiannau Disgresiwn 2015/16 £000	Cyfanswm 2015/16 £000
Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr						
Cost Gwasanaethau:						
• Cost gwasanaeth cyfredol	12,070	0	12,070	12,620	0	12,620
• Costau gwasanaeth a roddwyd	240	0	240	1,680	0	1,680
Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi						
• Llog ar rhwymedigaethau/(asedau) buddiannau diffiniedig net	3,480	50	3,530	3,870	50	3,920
Cyfanswm Buddiannau Ôl-gyflogaeth a godwyd ar Warged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	15,790	50	15,840	18,170	50	18,220
Buddiannau Ôl-gyflogaeth Eraill a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr						
• Elw o asedau'r cynllun (uwchlaw)/islaw'r hyn a gydnabuwyd mewn llog net	(43,170)	0	(43,170)	(600)	0	(600)
• (Enillion)/colledion actiwaraid:						
Oherwydd newidiadau mewn rhagdybiaethau ariannol	94,520	150	94,670	(23,580)	(60)	(23,640)
Oherwydd newidiadau mewn rhagdybiaethau demograffig	(16,190)	(50)	(16,240)	0	0	0
Oherwydd profiad o ran rhwymedigaeth	(10,520)	(10)	(10,530)	(2,610)	(30)	(2,640)
Cyfanswm Buddiannau Ôl-gyflogaeth a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	24,640	90	24,730	(26,790)	(90)	(26,880)
Cyfanswm a Gydabuwyd	40,430	140	40,570	(8,620)	(40)	(8,660)
Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn						
• Gwrthdroi taliadau net a waned i Warged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau ar gyfer buddiannau ôl-gyflogaeth yn unol â'r Cod	(15,790)	(50)	(15,840)	(18,170)	(50)	(18,220)
Y swm gwirioneddol a godwyd yn erbyn Balans Cronfa'r Heddlu mewn perthynas â phensiynau yn y flwyddyn:						
• Cyfraniadau'r cyflogwr sy'n daladwy i'r cynllun (nodyn 1)	8,163	0	8,163	8,222	0	8,222
• Buddiannau ymddeol sy'n daladwy i bensiynwyr						
Asedau a Rhwymedigaethau mewn Perthynas â Buddiannau Ôl-gyflogaeth						
Cysoni gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun (rhwymedigaeth buddiannau diffiniedig):						
	Cynllun Pensiwn a Ariennir 2016/17 £000	Buddiannau Disgresiwn Nas Ariennir 2016/17 £000	Cyfanswm 2016/17 £000	Cynllun Pensiwn a Ariennir 2015/16 £000	Buddiannau Disgresiwn Nas Ariennir 2015/16 £000	Cyfanswm 2015/16 £000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill	(349,300)	(1,440)	(350,740)	(357,700)	(1,570)	(359,270)
Cost gwasanaeth cyfredol	(12,070)	0	(12,070)	(12,620)		(12,620)
Cost llog	(12,120)	(50)	(12,170)	(11,670)	(50)	(11,720)
Cyfraniadau gan aelodau'r cynllun	(3,530)	0	(3,530)	(3,600)		(3,600)
Buddiannau a dalwyd	9,640	90	9,730	11,780	90	11,870
Costau gwasanaeth a roddwyd	(240)	0	(240)	(1,680)	0	(1,680)
Oherwydd newidiadau mewn rhagdybiaethau ariannol	(94,520)	(150)	(94,670)	23,580	60	23,640
Oherwydd newidiadau mewn rhagdybiaethau demograffig	16,190	50	16,240	0	0	0
Oherwydd profiad o ran rhwymedigaeth	10,520	10	10,530	2,610	30	2,640
Balans wrth gau ar 31 Mawrth	(435,430)	(1,490)	(436,920)	(349,300)	(1,440)	(350,740)

Cysoni gwerth teg asedau'r cynllun: Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	2016/17 £000	2015/16 £000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill	245,430	235,280
Incwm o'r llog ar asedau	8,640	7,800
Enillion/(colledion) ail-fesur ar asedau	43,170	600
Cyfraniadau'r cyflogwr	8,510	9,930
Cyfraniadau gan aelodau'r cynllun	3,530	3,600
Buddiannau a dalwyd	(9,640)	(11,780)
Balans wrth gau ar 31 Mawrth	299,640	245,430

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Hanes y Cynllun	2016/17	2015/16	2014/15
	£000	£000	£000
Gwerth presennol rhwymedigaethau:			
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	(435,430)	(349,300)	(357,700)
Buddiannau Disgresiwn	(1,490)	(1,440)	(1,570)
Gwerth teg asedau yn y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	299,640	245,430	235,280
Cyfanswm	(137,280)	(105,310)	(123,990)
Gwarged/(diffyg) yn y cynllun:			
Llywodraeth Leol Cynllun Pensiwn	(135,790)	(103,870)	(122,420)
Buddiannau yn ôl Disgresiwn	(1,490)	(1,440)	(1,570)
Cyfanswm	(137,280)	(105,310)	(123,990)

Mae'r rhwymedigaethau'n dangos ymrwymïadau sylfaenol sydd gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn yr hirdymor i dalu buddiannau (ymddeol) ôl-gyflogaeth. Mae cyfanswm y rhwymedigaeth, sef £137.28m, yn cael effaith sylweddol ar werth net Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fel y'i cofnodwyd yn y Fantolen, gan arwain at falans cyffredinol negyddol. Fodd bynnag, mae'r trefniadau statudol ar gyfer ariannu'r diffyg yn golygu bod sefyllfa ariannol Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn dal i fod yn iach:

- gwneir iawn am y diffyg yn y cynllun llywodraeth leol drwy gynyddu cyfraniadau dros oes gweithio cyflogeion sy'n weddill (h.y. cyn bod taliadau yn mynd yn ddyledus), fel y'i haseswyd gan actiwari'r cynllun;
- dim ond er mwyn talu buddiannau a ddyfernir yn ôl disgresiwn pan gaiff y pensiynau eu talu y bydd angen cyllid.

Sail dros Amcangyfrif Asedau a Rhwymedigaethau

Mae'r rhwymedigaethau wedi cael eu hasesu ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau credyd, amcangyfrif o'r pensiynau a fydd yn daladwy yn y dyfodol yn dibynnu ar ragdybiaethau ynglŷn â chyfraddau marwolaethau, lefelau cyflog ac ati. Mae rhwymedigaethau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a rhwymedigaethau Buddiannau yn ôl Disgresiwn wedi cael eu hasesu gan Aon Hewitt Limited, sef cwmni annibynnol o actiwari'aid, ac mae amcangyfrifon ar gyfer Cronfa'r Cyngor Sir yn seiliedig ar y prisiad llawn diweddaraf o'r cynllun ar 31 Mawrth 2016.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodir y prif ragdybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari yn y tabl canlynol:

Llywodraeth Leol	Buddiannau yn ôl		Buddiannau yn ôl	
	Cynllun Pensiwn 2016/17	Disgresiwn 2016/17	Cynllun Pensiwn 2015/16	Disgresiwn 2015/16
Rhagdybiaethau ynglŷn â marwolaethau				
Hirhoedledd yn 65 ar gyfer pensiynwyr presennol:				
• Dynion	22.8	22.8	23.1	23.1
• Merched	24.9	24.9	26.0	26.0
Hirhoedledd yn 65 ar gyfer pensiynwyr yn y dyfodol:				
• Dynion	25.0		25.3	-
• Merched	27.2		28.4	-
Prif Ragdybiaethau Ariannol:				
Cyfradd RPI chwyddiant				
Cyfradd CPI chwyddiant			1.9%	1.8%
Cyfradd y cynnydd mewn cyflogau	3.3%		3.3%	-
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau	2.0%	2.0%	1.8%	1.8%
Cyfradd ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau'r cynllun	2.6%	2.6%	3.5%	3.5%
Nifer sydd wedi dewis yr opsiwn i droi pensiwn blynyddol yn gyfandaliad ar ôl ymdeol				
• hawliadau pensiwn cyn 1 Ebrill 2010	75%	-	75%	-
• hawliadau pensiwn ar ôl 31 Mawrth 2010	75%	-	75%	-

Dyrannu Asedau

Dangosir brasman o'r modd y mae asedau'r Gronfa wedi'u rhannu (yn seiliedig ar ddata a gyflenwyd gan yr Actiwari a'r Awdurdod sy'n Gweinyddu'r Gronfa) yn y tabl isod.

	31 Mawrth 2017 %	31 Mawrth 2016 %
Buddsoddiadau Ecwiti	72.60%	70.10%
Eiddo	5.90%	6.40%
Bondiau'r Llywodraeth	9.40%	9.20%
Bondiau Corfforaethol	10.00%	10.60%
Arian Parod ac Asedau eraill	2.10%	3.70%
	100.0%	100.0%

Cyfraniadau ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu sy'n dod i ben 31 Mawrth 2018

Amcangyfrifir y bydd y cyflogwr yn gwneud cyfraniadau rheolaidd o £10.79m i'r Gronfa ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu sy'n dod i ben 31 Mawrth 2018. Efallai y bydd cyfraniadau ychwanegol yn ddyledus hefyd mewn perthynas ag unrhyw fuddiannau yn y Gronfa y bydd y cyflogwr yn penderfynu eu rhoi i aelodau yn ôl disgrisiwn yn ystod y cyfnod cyfrifyddu nesaf.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 30 Cynlluniau Pensiwn Buddiannau Diffiniedig (parhad)

30.2 Cynllun Pensiwn yr Heddlu (ar gyfer Swyddogion yr Heddlu)

Mae hyn yn cynnwys cynlluniau pensiwn yr heddlu ar gyfer 1987, 2006 a 2015 ynghyd â'r cynllun budd-dal anafiadau.

Cymryd rhan mewn Cynlluniau Pensiwn

Fel rhan o delerau ac amodau cyflogaeth ei swyddogion, mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn gwneud cyfraniadau tuag at gost buddiannau ôl-gyflogaeth. Er na fydd y buddiannau hyn yn daladwy mewn gwirionedd nes bod cyflogeion yn ymddeol, mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ymrwymiad i wneud y taliadau y mae angen eu datgelu ar yr adeg y mae cyflogeion yn ennill eu hawl iddynt yn y dyfodol.

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn cymryd rhan mewn dau gynllun ôl-gyflogaeth:

- Cynllun Pensiwn yr Heddlu, a weinyddir gan Capita plc. Cynllun buddiannau diffiniedig nas ariennir yw hwn, sy'n golygu nad oes unrhyw asedau buddsoddi ar gael i fodloni rhwymedigaethau pensiwn. Yn hytrach, o 1 Ebrill 2006, caiff taliadau pensiwn gwirioneddol eu talu drwy gyfuniad o gyfraniadau'r cyflogwr a chyfraniadau'r cyflogai, yn seiliedig ar ganrannau o gyflog yr heddlu, a'r balans o ran Grant y Llywodraeth.
- Buddiannau yn ôl disgrisiwn ar ôl ymddeol yn gynnar. Trefniant buddiannau diffiniedig nas ariennir yw hwn a chaiff rhwymedigaethau eu cydnabod pan ddyfernir y buddiannau. Fodd bynnag, nid oes unrhyw asedau buddsoddi ar gael i fodloni'r rhwymedigaethau pensiwn hyn, ac mae'n rhaid i arian parod gael ei gynhyrchu er mwyn talu'r taliadau pensiwn gwirioneddol wrth iddynt ddod yn ddyledus yn y pen draw.

Trafodion sy'n ymwneud â Buddiannau Ôl-gyflogaeth

Rydym yn cydnabod cost buddiannau ymddeol yng nghost gwasanaethau a nodwyd pan gânt eu hennill gan gyflogeion, yn hytrach na phan delir y buddiannau ar ffurf pensiynau yn y pen draw. Mae model meddalwedd, a ddatblygwyd gan Adran Actiwari'r Llywodraeth, wedi'i ddefnyddio i gyfrifo rhwymedigaeth hirdymor posibl a chostau amcangyfrifedig cynllun yr Heddlu yn seiliedig ar adolygiad Actiwaraid, gan ddefnyddio data Pensiynau a'r Gyflogres.

Fodd bynnag, mae'r taliad y mae'n rhaid i ni ei godi yn erbyn y dreth gyngor yn seiliedig ar yr arian parod sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn, felly caiff cost wirioneddol buddiannau ôl-gyflogaeth/buddiannau ymddeol ei gwrthdroi o Gronfa'r Heddlu drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Mae'r trafodion canlynol wedi'u gwneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a Balans Cronfa'r Heddlu drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn ystod y flwyddyn:

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Cynllun Pensiwn yr Heddlu a Budd-daliadau Anafiadau Nas Ariennir	Cynllun Pensiwn a Buddiannau Disgresiwn		Pensiwn a Buddiannau Disgresiwn		
	Cyfanswm	Cyfanswm	Cyfanswm	Cyfanswm	Cyfanswm
	2016/17 £000	2016/17 £000	2015/16 £000	2015/16 £000	2015/16 £000
Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfwr					
Cost Gwasanaethau					
• Cost gwasanaeth cyfredol	40,430	40,430	49,720	2,320	52,040
• Costau gwasanaeth a roddwyd	10	10	0	0	0
Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi	0	0	0	0	0
• Llog ar rhwymedigaethau/(asedau) buddiannau diffiniedig net	95,360	95,360	95,050	2,800	97,850
Cyfanswm y Buddiannau Ôl-gyflogaeth a godwyd ar Warged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	135,800	135,800	144,770	5,120	149,890
Buddiannau Ôl-gyflogaeth Eraill a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfwr					
(Enillion)/colledion actiwaraidd					
Oherwydd newidiadau mewn rhagdybiaethau ariannol	612,640	612,640	(253,940)	(6,120)	(260,060)
Oherwydd newidiadau mewn rhagdybiaethau demograffig	(71,060)	(71,060)	(46,720)	(740)	(47,460)
Oherwydd profiad o ran rhwymedigaeth	(26,430)	(26,430)	(38,490)	(4,900)	(43,390)
Buddiannau Ôl-gyflogaeth Eraill a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfwr	515,150	515,150	(339,150)	(11,760)	(350,910)
Cyfanswm a Gydabuwyd	650,950	650,950	(194,380)	(6,640)	(201,020)
Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn					
• Gwrthdroi taliadau net a wnaed i Warged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau ar gyfer buddiannau ôl-gyflogaeth yn unol â'r Cod	(135,800)	(135,800)	(144,770)	(5,120)	(149,890)
Y swm gwirioneddol a godwyd yn erbyn Balans Cronfa'r Heddlu mewn perthynas â phensiynau yn y flwyddyn					
• Cyfraniadau'r cyflogwr sy'n daladwy i'r cynllun	25,334	25,334	25,498	2,640	28,138
• Buddiannau ymddeol sy'n daladwy i bensiynwyr (arian grant)	0	0	0	0	0

Asedau a Rhwymedigaethau mewn Perthynas â Buddiannau Ôl-gyflogaeth Cysoni gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun (Rhwymedigaeth buddiannau diffiniedig)	Cynllun Pensiwn		Cynllun Pensiwn a Buddiannau Disgresiwn		
	2016/17 £000	2016/17 £000	2015/16 £000	2015/16 £000	2015/16 £000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill	(2,703,080)	(2,703,080)	(2,888,690)	(84,910)	(2,973,600)
Opening/ restatement actuarial adjustment- injury	0	0	0	0	0
Cost gwasanaeth cyfredol	(40,430)	(40,430)	(49,720)	(2,320)	(52,040)
Cost gwasanaeth a roddwyd	(10)	(10)	0	0	0
Cost llog	(95,360)	(95,360)	(95,050)	(2,800)	(97,850)
Cyfraniadau gan aelodau'r cynllun	(14,150)	(14,150)	(14,210)	0	(14,210)
Enillion a (cholledion) actiwaraidd	(515,150)	(515,150)	339,150	11,760	350,910
Buddiannau a dalwyd	88,790	88,790	81,070	2,640	83,710
Balans wrth gau ar 31 Mawrth	(3,279,390)	(3,279,390)	(2,627,450)	(75,630)	(2,703,080)

Mae'r rhwymedigaethau'n dangos ymrwymadau sylfaenol sydd gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn yr hirdymor i dalu buddiannau (ymddeol) ôl-gyflogaeth. Mae cyfanswm y rhwymedigaeth, sef £3.3b, yn cael effaith sylweddol ar werth net Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fel y'i cofnodwyd yn y Fantolen, gan arwain at falans cyffredinol negyddol. Fodd bynnag, mae'r trefniadau statudol ar gyfer ariannu'r diffyg yn golygu bod sefyllfa ariannol Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn dal i fod yn iach:

- gwneir iawn am y diffyg yng nghynllun pensiwn yr heddlu drwy grant y llywodraeth a/neu drwy gynyddu cyfraniadau dros oes gweithio cyflogaion sy'n weddill (h.y. cyn bod taliadau yn mynd yn ddyledus), fel y'i haseswyd gan y llywodraeth ac actiwarai'r cynllun;
- dim ond er mwyn talu buddiannau a ddyfernir yn ôl disgresiwn pan gaiff y pensiynau eu talu y bydd angen dod o hyd i arian.

Sail dros Amcangyfrif Asedau a Rhwymedigaethau

Mae'r rhwymedigaethau wedi cael eu hasesu ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau credyd, sef amcangyfrif o'r pensiynau a fydd yn daladwy yn y dyfodol yn dibynnu ar ragdybiaethau ynglŷn â chyfraddau marwolaethau, lefelau cyflog ac ati. Mae Cynllun Pensiwn yr Heddlu a rhwymedigaethau Buddiannau Disgresiwn wedi cael eu hasesu gan Adran

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Actiwari'r Llywodraeth (GAD), un o asiantaethau Llywodraeth y DU, gan ddefnyddio data'r gyflogres a data ar bensiynau a ddarparwyd gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd neu ar ei ran.

Nodir y prif ragdybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari yn y tabl canlynol:

Heddlu	Cynllun Pensiwn 2016/17	Cynllun Pensiwn 2015/16	Buddiannau Disgresiwn 2015/16
Rhagdybiaethau ynglŷn â marwolaethau:			
2016/17 yn cynnwys Buddiannau Disgresiwn			
Hirhoedledd yn 65 ar gyfer pensiynwyr presennol:			
• Dynion	23.2	23.1	20.6
• Merched	25.2	25.1	22.6
Hirhoedledd yn 65 ar gyfer pensiynwyr yn y dyfodol:			
• Dynion	25.2	25.1	22.8
• Merched	27.3	27.2	25.9
Prif Ragdybiaethau Ariannol			
Cyfradd RPI chwyddiant	2.65%	3.35%	
Cyfradd CPI chwyddiant	2.35%	2.20%	
Cyfradd y cynnydd mewn cyflogau	4.35%	4.20%	
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau	2.35%	2.20%	
Cyfradd ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau'r cynllun	2.65%	3.55%	
Cyfradd elw tybiedig uwchlaw pensiynau	0.30%	1.35%	
Cyfradd elw tybiedig uwchlaw enillion	-1.70%	-0.65%	
Nifer sydd wedi dewis yr opsiwn i droi pensiwn blynyddol yn gyfandaliad ar ôl ymddeol	yn niwtral yn actiwaraid	yn niwtral yn actiwaraid	

Cyfraniadau ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu sy'n dod i ben 31 Mawrth 2018

Amcangyfrifir y bydd y Cyflogwr yn gwneud cyfraniadau rheolaidd o £29.0m i'r Gronfa ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu sy'n dod i ben 31 Mawrth 2018.

Bydd nifer yr aelodau yn y cynlluniau pensiwn gwahanol yn amrywio o'r rheini a amcangyfrifwyd. Bydd cyfraniadau'r cyflogwr yn newid oherwydd y gwahaniaeth rhwng y niferoedd a amcangyfrifwyd a'r niferoedd gwirioneddol. Bydd budd-daliadau anafiadau hefyd yn amrywio oherwydd materion yn ymwneud â marwolaethau a gall aelodau ychwanegol gael eu derbyn i'r cynllun Budd-daliadau Anafiadau. Mae'n anodd rhagweld y ffactorau hyn.

Nodyn 31 Rhwymedigaethau Digwyddiadol ac Asedau Digwyddiadol

Ni chaiff rhwymedigaethau digwyddiadol eu cydnabod yn y Fantolen ond fe'u datgelir mewn nodyn i'r Cyfrifon. Ceir rhagor o fanylion yn y polisïau cyfrifyddu.

31.1 Ymddeoliadau o dan Adran A19

Ym mis Chwefror 2017, cadarnhaodd y Llys Apêl benderfyniad y Tribiwnlys Apêl Cyflogaeth nad oedd pum heddlu wedi gwahaniaethu'n anuniongyrchol ar sail oedran drwy ddefnyddio rheoliad A19 o Reoliadau Pensiwn yr Heddlu. Mae posibilrwydd o hyd y gall dyfarniad y Llys Apêl fod yn destun gwrandawriad yn y Goruchaf Lys. Fodd bynnag, ni ellir nodi unrhyw gostau y gallai Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fod yn atebol am eu talu yn y dyfodol ar yr adeg hon.

31.2 Her Gyfreithiol Cynllun Pensiwn yr Heddlu 2015

"Mae Prif Gwnstabl Heddlu De Cymru, ynghyd â Phrif Gwnstablaid eraill a'r Swyddfa Gartref, yn wynebu nifer o hawliadau a gyflwynwyd yn eu herbyn yn Nhribiwnlys Cyflogaeth Llundain Ganolog. Mae'r hawliau yn ymwneud â gwahaniaethu anghyfreithlon honedig sy'n codi o'r Darpariaethau Trosiannol yn Rheoliadau Pensiwn yr Heddlu 2015. Mae hawliadau gwahaniaethu anghyfreithlon hefyd wedi'u cyflwyno mewn perthynas â'r newidiadau i reoliadau Pensiwn y Farnwriaeth a Diffoddwyr Tân. Yn achos hawliadau'r Farnwriaeth, yr hawlwyd fu'n llwyddiannus

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

ac yn achos y Diffoddwyr Tân yr atebwyr fu'n llwyddiannus. Mae'r ddau ddyfarniad hyn yn destun apêl, y gall ei chanlyniad benderfynu canlyniad hawliadau'r Heddlu. Nid yw'r Tribiwnlys wedi pennu dyddiad ar gyfer gwrandawriad rhagarweiniol na sylweddol i'r Heddlu eto. Awgryma'r cyngor cyfreithiol fod amddiffyniad cryf yn erbyn hawliadau'r Heddlu. Ceir ansicrwydd hefyd ynglŷn â'r cwantwm a phwy fydd yn ysgwyddo'r gost, os yw'r hawliadau'n llwyddo'n rhannol neu'n gyfan gwbl. Am y rhesymau hyn, nid oes unrhyw ddarpariaeth wedi'i gwneud yn Natganiadau Cyfrifyddu 2016/17."

Nodyn 31.3 Rheoliadau Pensiwn oherwydd Salwch

Gwnaethpwyd hawliad yn erbyn yr Heddlu mewn perthynas â'r ffordd y mae'n dehongli ac yn cymhwysio Rheoliadau Pensiwn yr Heddlu 1987 a 2006. Gwrandawyd yr achos yn y Llys Cyfiawnder yn Llundain ar 9 Mehefin 2017. Fodd bynnag, ni ddisgwylir dyfarniad tan ddiwedd mis Gorffennaf 2017. Hyd nes y ceir dyfarniad y Llys, a fyddai hefyd yn destun apêl gan y naill barti a'r llall, ni ellir gwneud darpariaeth gan nad yw'n sicr y bydd buddiannau economaidd yn llifo o un parti i'r llall yn y dyfodol.

Nodyn 31.4 Asedau Digwyddiadol

Ni chaiff yr asedau hyn eu cydnabod yn y Fantolen ychwaith.

Nid oes unrhyw asedau digwyddiadol ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben 31 Mawrth 2017.

Nodyn 32 Natur a Graddau'r Risgiau sy'n Deillio o Offerynnau Ariannol

Mae gweithgareddau Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn ei amlygu i amrywiaeth o risgiau ariannol:

- Risg credyd – y posibilrwydd y bydd partïon eraill yn methu â thalu symiau sy'n ddyledus i'r Comisiynydd;
- Risg hylifedd – y posibilrwydd na fydd gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yr arian i gyflawni ei ymrwymadau i wneud taliadau;
- Risg o ran y farchnad – y posibilrwydd y gallai Heddlu De Cymru/y Comisiynydd wynebu colled ariannol o ganlyniad i newidiadau mewn mesurau megis cyfraddau llog a symudiadau yn y farchnad stoc.

Mae rhaglen rheoli risg gyffredinol Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn canolbwyntio ar natur anrhagweladwy marchnadoedd ariannol ac yn ceisio lleihau'r effaith y gallent ei chael ar yr adnoddau sydd ar gael i ariannu gwasanaethau cymaint â phosibl. Tîm trysorlys canolog sy'n gyfrifol am y gwaith o reoli risg, o dan bolisiau a gymeradwywyd gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn Strategaeth Rheoli flynyddol y Trysorlys.

Risg o ran Credyd

Mae risg o ran credyd yn codi o adneuon gyda banciau a sefydliadau ariannol, yn ogystal ag amlygiadau credyd i gwsmeriaid Heddlu De Cymru/y Comisiynydd. Caiff y risg hon ei lleihau cymaint â phosibl drwy'r Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol sy'n nodi na ddylid adneuo arian gyda sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn bodloni meini prawf credyd gofynnol, fel y'u nodir gan Wasanaethau Sgorio. Mae'r Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol hefyd yn nodi uchafswm y dylid ei fuddsoddi gyda sefydliad ariannol ym mhob categori.

Nodir manylion y meini prawf credyd a bennwyd mewn perthynas ag asedau ariannol a ddelir gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd isod:

- Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn dibynnu ar statws credyd a gyhoeddir gan Fitch Ratings, Moody's Investors Service neu Standard & Poor's er mwyn cadarnhau ansawdd credyd cydpartiön (dyroddwyr a dyroddiadau) a chynlluniau buddsoddi. Mae Heddlu De

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Cymru/y Comisiynydd hefyd wedi pennu'r hirdymor a'r byrdymor lleiaf a statws credyd arall y mae'n tybio ei fod yn "uchel" ar gyfer pob categori o fuddsoddiad;

- Mae'r uchafswm y dylid ei fenthylg i bob sefydliad yn amodol ar ystyriaeth o'r sgoriau risg uchod, ffactorau eraill a chyngor gan gynghorwyr rheoli'r trysorlys.

Ceir rhagor o fanylion yn Strategaeth Rheoli flynyddol y Trysorlys a gaiff ei hystyried gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd bob mis Chwefror.

Caiff cwsmeriaid ar gyfer nwyddau a gwasanaethau eu hasesu, gan ystyried eu sefyllfa ariannol, eu profiad yn y gorffennol a ffactorau eraill.

Ni all amlygiad mwyaf i risg credyd mewn perthynas â'i fuddsoddiadau mewn banciau a chymdeithasau adeiladu gael eu hasesu'n gyffredinol gan y bydd y risg y bydd unrhyw sefydliad yn methu â gwneud taliadau llog neu ad-dalu'r prifswm yn benodol i bob sefydliad unigol. Mae profiad diweddar wedi dangos mai anaml y bydd endidau o'r fath yn methu â bodloni eu hymrwymiaid. Mae risg na fydd modd adennill symiau yn gymwys i bob adnau, ond nid oedd unrhyw dystiolaeth ar 31 Mawrth 2017 bod hyn yn debygol o grisialu. Bydd trefniadau diogelu adneuo yn cyfyngu ar unrhyw golledion a allai godi.

Nid yw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn caniatáu credyd i ddyledwyr fel arfer, gan gynnwys balansau sy'n ddyledus gan adrannau'r llywodraeth, awdurdodau lleol eraill, sefydliadau busnes ac unigolion. Gellir dadansoddi symiau sy'n ddyledus ond nad yw eu gwerth wedi lleihau yn ôl oedran fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2017 £000	31 Mawrth 2016 £000
Llai na thri mis	1,522	1,594
Rhwng tri a chwe mis	1,057	58
Rhwng chwe mis a blwyddyn	100	654
Mwy na blwyddyn	826	1,836
	3,505	4,142
Dangosir y profiad o ddiffygdlu drwy falansau lleihad mewn gwerth dyledion amheus:		
Balansau ar 31 Mawrth (£000)	239	100
%	6.8	2.4

Risg Hylifedd

Mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd system rheoli llif arian parod gynhwysfawr sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael yn ôl yr angen. Os bydd symudiadau annisgwyl yn digwydd, gall Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fenthylca o'r marchnadoedd arian a'r Bwrdd Benthylciadau Gwaith Cyhoeddus. Nid oes unrhyw risg sylweddol na fydd yn gallu codi arian i fodloni ei ymrwymiaidau o dan offerynnau ariannol. Yn hytrach, y risg yw y bydd Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn rhwym i ad-dalu cyfran sylweddol o'r arian a fenthylciwyd ganddo ar adeg pan fydd cyfraddau llog yn anffafriol. Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn pennu terfynau ar gyfran ei fenthylciadau cyfradd sefydlog yn ystod cyfnodau penodol.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Mae'r dadansoddiad aeddfedu o'r rhwymedigaethau ariannol fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2017 £000	31 Mawrth 2016 £000
Llai na blwyddyn	0	48
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	136	0
Rhwng dwy flynedd a phum mlynedd	2,640	2,520
Rhwng pum mlynedd a deng mlynedd	4,495	6,085
Mwy na deng mlynedd	9,803	10,380
	17,074	19,033

*Mae'r ffigurau ar gyfer 2015/16 wedi'u hailddatgan er mwyn rhoi mwy o eglurder drwy nodi'r ffigurau ar sail fwy ystyrlon.

Risg o ran y Farchnad - Risg o ran Cyfradd Llog

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn cael ei amlygu i risg o ran ei amlygiad i symudiadau mewn cyfraddau llog ar ei fenthyciadau a'i fuddsoddiadau. Mae symudiadau mewn cyfraddau llog yn cael effaith gymhleth ar Heddlu De Cymru/y Comisiynydd. Er enghraifft, byddai cynnydd mewn cyfraddau llog yn cael yr effeithiau canlynol:

- benthyciadau ar gyfraddau amrywiol – bydd y draul llog a godir ar Warged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn cynyddu. Nid yw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn benthycia ar gyfraddau amrywiol fel arfer;
- benthyciadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg benthyciadau rhwymedigaethau yn gostwng;
- buddsoddiadau ar gyfraddau amrywiol – bydd yr incwm llog a gredydir i Warged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn cynyddu. Nid yw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn buddsoddi ar gyfraddau amrywiol fel arfer;
- buddsoddiadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg asedau hirdymor yn gostwng. Caiff buddsoddiadau byrdymor eu cario ar gost gan fod hwn yn frasmcan teg o'u gwerth.

Ni chaiff benthyciadau eu cario ar werth teg, felly ni fyddai enillion a cholledion nominal ar fenthyciadau cyfradd sefydlog yn effeithio ar y Gwaged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau nac Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall. Fodd bynnag, caiff newidiadau yn y llog sy'n daladwy a'r llog derbyniadwy ar fenthyciadau a buddsoddiadau cyfradd amrywiol eu cofnodi ar y llinell Gwaged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau, gan effeithio ar Falans Cronfa'r Heddlu. Caiff symudiadau yng ngwerth teg buddsoddiadau cyfradd sefydlog sydd â phris marchnad a restrir eu hadlewyrchu yn Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall.

Mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd nifer o strategaethau ar gyfer rheoli'r risg o ran cyfradd llog. Ei nod yw sicrhau mai uchafswm o 25% o'r hyn y mae'n ei fenthycia sy'n destun cyfraddau amrywiol. Yn ystod cyfnodau pan fydd cyfraddau llog yn gostwng, a phan geir amgylchiadau economaidd ffafriol, gall benthyciadau cyfradd sefydlog gael eu had-dalu'n gynnar er mwyn cyfyngu'r amlygiad i golledion. Caiff y risg o golled ei lleddfu gan y ffaith y bydd cyfran o grant y llywodraeth sy'n daladwy ar gostau ariannu yn symud fel arfer gyda'r cyfraddau llog sy'n weithredol neu gost benthycia Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ac yn gwneud iawn am gyfran o unrhyw gostau uwch.

Mae gan dîm rheoli'r trysorlys strategaeth ar gyfer asesu'r amlygiad i gyfraddau llog a chaiff y strategaeth hon ei hystyried wrth fynd ati i lunio'r gyllideb flynyddol a'i defnyddio i ddiweddarau'r gyllideb yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn golygu y gellir darparu ar gyfer unrhyw newidiadau

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

andwyol. Bydd y dadansoddiad hefyd yn nodi a yw unrhyw fenthyciadau newydd a drefnwyd yn destun cyfradd sefydlog neu amrywiol. Yn ôl y strategaeth asesu hon, ar 31 Mawrth 2017, pe bai cyfraddau llog wedi bod 1% yn uwch a phe bai'r holl newidynnau eraill a ddelir wedi bod yn gyson, byddai'r effaith ariannol fel a ganlyn:

	£000
Cynnydd yn y llog sy'n daladwy ar fenthyciadau cyfradd amrywiol	0
Cynnydd yn y llog sy'n dderbyniadwy ar fuddsoddiadau cyfradd amrywiol	0
Cynnydd yng ngrantiau'r llywodraeth sy'n dderbyniadwy ar gyfer costau ariannu	0
Effaith ar y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	0
<hr/>	
Lleihad yng ngwerth teg asedau buddsoddi hirdymor cyfradd sefydlog	0
Effaith ar Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	0
<hr/>	
Lleihad yng ngwerth teg rhwymedigaethau benthyca cyfradd sefydlog (ond dim effaith ar y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau)	1,061
<hr/>	
Byddai effaith gostyngiad o 1% mewn cyfraddau llog fel uchod ond byddai'r symudiadau yn cael eu gwrthdroi.	

Mae benthyciadau neu fuddsoddiadau yn destun cyfraddau sefydlog fel arfer.

Risg o ran y Farchnad – Risg o ran Prisiau

Nid yw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn buddsoddi mewn cyfrannau ecwiti na chyfranddaliadau fel arfer.

Risg o ran Cyfraddau Cyfnewid Arian Tramor

Nid oes gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd unrhyw asedau ariannol na rhwymedigaethau mewn arian cyfred tramor ac felly ni chaiff ei amlygu i golledion sy'n deillio o symudiadau mewn cyfraddau cyfnewid.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Nodyn 33 Cydweithredu

Mae gan heddluoedd yng Nghymru hanes hir a llwyddiannus o gydweithredu i ddatblygu meysydd plismona arbenigol, gan gynnwys y rhai o dan gylch gwaith Cydbwyllgor Awdurdodau Heddlu Cymru gynt. Caiff cydweithredu yn y dyfodol ei sbarduno gan yr angen i fodloni'r Gofyniad Plismona Strategol a chan ganlyniadau'r Asesiad Strategol Rhanbarthol o fygythiadau, risgiau a niwed i ranbarth deheuol Cymru.

Bydd Comisiynydd Heddlu a Throseddau pob Heddlu yn gyfrifol am sicrhau bod y Gofyniad Plismona Strategol yn cael ei fodloni. Fel rhan o hyn, byddant yn ceisio cydweithredu â'r Comisiynwyr a'r Heddluoedd eraill i ddarparu'r gwasanaeth mwyaf effeithiol posibl. Caiff cytundebau o'r fath eu rheoleiddio gan Adran 22A o Ddeddf yr Heddlu 1996, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011.

Mae'r gwasanaethau cydweithredol a'u cyllid yn parhau o dan drefniadau llywodraethu diwygiedig i'r Comisiynwyr a'r Heddluoedd. Ystyrir y rhain yn gyllidebau cyfunol i bob diben, gyda chytundebau ar gyfer cyfraniadau cyllido yn cael eu gwneud a'u hamrywio o bryd i'w gilydd, a rhai grantiau penodol gan y Llywodraeth. Mae'r cyllidebau cyfunol yn cael eu cynnal gan Gomisiynydd a Heddlu De Cymru i bob diben ar ran y pedwar Heddlu yng Nghymru.

Mae'r tabl cyntaf isod yn rhoi crynodeb o'r Datganiad Incwm a Gwariant ar gyfer prif weithgareddau'r unedau cydweithredol yn seiliedig ar yr arian y mae pob Heddlu yn ei gyfrannu at y trefniant cydweithredol.

Yn y polisiau cyfrifyddu o dan drefniadau ar y cyd, ceir diffiniadau ac esboniad o'r gofynion cyfrifyddu newydd ar gyfer cyd-ymgyrchoedd. Mae'r olaf ohonynt yn cynnwys cyfran yr incwm, gwariant, asedau a rhwymedigaethau. O ganlyniad i ofynion IFRS 11, mae'r ail dabl isod yn darparu gwybodaeth ddiwygiedig mewn perthynas â Heddlu De Cymru a heddluoedd eraill er mwyn dangos y cyfansymiau ar gyfer pob cyd-ymgyrch.

O ganlyniad i ofynion IFRS 11, mae gwariant gros yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr wedi'i leihau £6.04m ac mae incwm/grantiau wedi'u lleihau £6.88m, sef cynnydd o £0.84m mewn gwariant net. Mae'r cynnydd net hwn wedi'i wrthdroi yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn heb unrhyw effaith ar falans Cronfa'r Heddlu.

Mae asedau, dyledwyr a chredydwyr mewn perthynas â'r trefniadau wedi parhau i gael eu nodi ym mantolenni heddluoedd ar sail eu perthnasedd.

* Mae Heddlu Gogledd Cymru yn seilio ei gostau Swyddi Diogelwch Penodol ar incwm a gwariant yn hytrach na dyraniad ar sail poblogaeth Cymru. Felly ni chaiff ei incwm a'i wariant ar gyfer Swyddi Diogelwch penodol eu cynnwys yn y tablau isod ac mae'r ffigurau cymharol ar gyfer 2015/16 wedi'u hailddatgan yn unol â hynny. Nid ydynt wedi'u cynnwys yn y Tasglu Rhanbarthol, sy'n gweithredu yn Heddluoedd y Rhanbarth Deheuol. O ran yr Uned Troseddau Cyfundrefnol Rhanbarthol, mae Heddlu Gogledd Cymru yn cyfrannu at Ranbarth Gogledd-orllewin Lloegr a Gogledd Cymru.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

MAES GWASANAETH CYDWEITHREDOL	Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth	Cynghorwyr Gwrthderfysgaeth Arbenigol	Diogelwch Gwrthderfysgaeth Porthladdoedd/ Penodol	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol	Tasglu Rhanbarthol	Cangen Gwrthderfysgaeth Arbennig	Uned Ymchwilio Gwyddonol	Uned Arfau Tanio ar y Cyd	Cyfanswm
Dosbarthiad y Gwasanaeth yn y DIGC	Plismona Cenedlaethol	Plismona Cenedlaethol	Plismona Cenedlaethol	Cudd- wybodaeth/Ymchwilio	Cudd-wybodaeth	Plismona Cenedlaethol	Cymorth Ymchwilio	Ymgyrchoedd Arbenigol	
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
2015/16									
Gwariant ar gyflogau	4,179	411	2,389	3,610	1,873	1,161	6,157	9,670	29,450
Gwariant nad yw'n ymwneud â chyflogau	1,504	29	172	965	627	100	740	1,569	5,706
Gwariant Gros	5,683	440	2,561	4,575	2,500	1,261	6,897	11,239	35,156
Incwm Grantiau Penodol	(5,664)	(440)	(2,556)	(2,613)	(500)	0	0	0	(11,773)
Incwm	(19)	0	(5)	(274)	(99)	(123)	(15)	(16)	(551)
Cyfanswm Incwm a Grantiau	(5,683)	(440)	(2,561)	(2,887)	(599)	(123)	(15)	(16)	(12,324)
Heddlu De Cymru	0	0	0	(999)	(895)	(1,138)	(4,411)	(5,383)	(12,826)
Heddlu Dyfed Powys	0	0	0	(318)	(456)	0	0	(3,110)	(3,884)
Heddlu Gwent	0	0	0	(371)	(550)	0	(2,471)	(2,730)	(6,122)
Heddlu Gogledd Cymru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfraniadau'r Heddlu	0	0	0	(1,688)	(1,901)	(1,138)	(6,882)	(11,223)	(22,832)
(Gwarged) neu Ddiffyg	0	0	0	0	0	0	0	0	0

MAES GWASANAETH CYDWEITHREDOL	Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth	Cynghorwyr Gwrthderfysgaeth Arbenigol	Diogelwch Gwrthderfysgaeth Porthladdoedd/ Penodol	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol	Tasglu Rhanbarthol	Cangen Gwrthderfysgaeth Arbennig	Uned Ymchwilio Gwyddonol	Uned Arfau Tanio ar y Cyd	Cyfanswm
Dosbarthiad y Gwasanaeth yn y DIGC	Plismona Cenedlaethol	Plismona Cenedlaethol	Plismona Cenedlaethol	Cudd- wybodaeth/Ymchwilio	Cudd-wybodaeth	Plismona Cenedlaethol	Cymorth Ymchwilio	Ymgyrchoedd Arbenigol	
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
2016/17									
Gwariant ar gyflogau	4,792	458	4,551	4,121	1,790	2,030	4,856	10,358	32,956
Gwariant nad yw'n ymwneud â chyflogau	1,701	28	358	1,174	381	110	565	1,366	5,683
Gwariant Gros	6,493	486	4,909	5,295	2,171	2,140	5,421	11,724	38,639
Incwm Grantiau Penodol	(6,471)	(486)	(4,909)	(2,705)	(500)	0	0	0	(15,071)
Incwm	(22)	0	0	(56)	(54)	(161)	(12)	0	(305)
Cyfanswm Incwm a Grantiau	(6,493)	(486)	(4,909)	(2,761)	(554)	(161)	(12)	0	(15,376)
Heddlu De Cymru	0	0	0	(1,377)	(873)	(1,059)	(3,708)	(5,432)	(12,449)
Heddlu Dyfed Powys	0	0	0	(544)	(340)	(494)	0	(3,475)	(4,853)
Heddlu Gwent	0	0	0	(613)	(404)	(426)	(1,701)	(2,817)	(5,961)
Heddlu Gogledd Cymru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfraniadau'r Heddlu	0	0	0	(2,534)	(1,617)	(1,979)	(5,409)	(11,724)	(23,263)
(Gwarged) neu Ddiffyg	0	0	0	0	0	0	0	0	0

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

MAES GWASANAETH CYDWEITHREDOL	Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth	Cynghorwyr Gwrthderfysgaeth Arbenigol	Diogelwch Gwrthderfysgaeth Porthladdoedd/ Penodol	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol	Tasglu Rhanbarthol	Cangen Gwrthderfysgaeth Arbennig	Uned Ymchwilio Gwyddonol	Uned Arfau Tanio ar y Cyd	Cyfanswm
Cyfran o fudd y gwasanaeth	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Cyfraniad ariannol cytûn (darpariaeth leol)	Gwariant ei Hun	Cyfraniad ariannol cytûn (darpariaeth leol)	Cyfraniad ariannol cytûn (darpariaeth leol)	
2015/16									
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Gwariant Gros									
Heddlu De Cymru	2,391	185	1,389	2,482	1,350	1,261	4,392	5,294	18,743
Heddlu Dyfed Powys	950	74	552	986	525	0	0	3,182	6,268
Heddlu Gwent	1,067	83	620	1,107	625	0	2,505	2,764	8,770
Heddlu Gogledd Cymru	1,276	99	0	0	0	0	0	0	1,375
	5,683	440	2,561	4,575	2,500	1,261	6,897	11,240	35,156
Cyfanswm Incwm a Grantiau									
Heddlu De Cymru	(2,391)	(185)	(1,389)	(1,566)	(323)	(123)	(10)	(8)	(5,996)
Heddlu Dyfed Powys	(950)	(74)	(552)	(622)	(126)	0	0	(5)	(2,328)
Heddlu Gwent	(1,067)	(83)	(620)	(699)	(149)	0	(5)	(4)	(2,626)
Heddlu Gogledd Cymru	(1,276)	(99)	0	0	0	0	0	0	(1,375)
	(5,683)	(440)	(2,561)	(2,887)	(599)	(123)	(15)	(17)	(12,324)

MAES GWASANAETH CYDWEITHREDOL	Uned Cudd-wybodaeth Gwrthderfysgaeth	Cynghorwyr Gwrthderfysgaeth Arbenigol	Diogelwch Gwrthderfysgaeth Porthladdoedd/ Penodol	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol	Tasglu Rhanbarthol	Cangen Gwrthderfysgaeth Arbennig	Uned Ymchwilio Gwyddonol	Uned Arfau Tanio ar y Cyd	Cyfanswm
Cyfran o fudd y gwasanaeth	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol) – Ac eithrio HGC	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol) – Ac eithrio HGC	Cyfraniad ariannol cytûn (darpariaeth leol)	Gwariant ei Hun	Cyfraniad ariannol cytûn (darpariaeth leol)	Cyfraniad ariannol cytûn (darpariaeth leol)	
2016/17									
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Gwariant Gros									
Heddlu De Cymru	2,738	205	1,300	2,878	1,172	1,212	3,716	5,432	18,653
Heddlu Dyfed Powys	1,081	81	513	1,136	456	494	0	3,475	7,236
Heddlu Gwent	1,219	91	578	1,281	543	434	1,705	2,817	8,668
Heddlu Gogledd Cymru	1,455	109	2,518	0	0	0	0	0	4,082
	6,493	486	4,909	5,295	2,171	2,140	5,421	11,724	38,639
Cyfanswm Incwm a Grantiau									
Heddlu De Cymru	(2,738)	(205)	(1,300)	(1,501)	(299)	(153)	(8)	0	(6,204)
Heddlu Dyfed Powys	(1,081)	(81)	(513)	(592)	(116)	0	0	0	(2,383)
Heddlu Gwent	(1,219)	(91)	(578)	(668)	(139)	(8)	(4)	0	(2,707)
Heddlu Gogledd Cymru	(1,455)	(109)	(2,518)	0	0	0	0	0	(4,082)
	(6,493)	(486)	(4,909)	(2,761)	(554)	(161)	(12)	0	(15,376)

RHESTR TERMAU

AMORTEIDDIO

Dylai asedau anniriaethol gael eu hamorteiddio ar sail systematig dros eu hoes economaidd. Mae hyn yn debyg i ddibrisiant.

ARCHWILIO

Archwiliad annibynnol o weithgareddau sefydliad.

ARDRETH ANNOMESTIG CENEDLAETHOL

Yr Ardreth Annomestig Cenedlaethol, neu'r ardreth busnes, yw'r tâl a godir ar ddeiliaid eiddo busnes er mwyn ariannu cyfran o wariant referniw Llywodraeth Leol a'r Heddlu. Caiff swm yr ardreth ei bennu gan Lywodraeth Ganolog drwy gyfrwng lluosydd a gymhwysir at werthoedd ardrethol. Mae'r lluosydd yn gyson ledled Cymru a chaiff y cyfanswm a gesglir ei ddosbarthu gan y Llywodraeth Ganolog, ond ei weinyddu gan Lywodraeth Cymru.

ASED

Asedau diriaethol ac anniriaethol sy'n dod â buddiannau i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd am gyfnod o fwy na blwyddyn. Caiff buddiannau sy'n para am lai na blwyddyn eu hystyried yn asedau cyfredol.

BENTHYCIADAU/BUDDSODDIADAU DROS DRO

Arian a fenthycir/a fuddsoddir am gyfnod cychwynnol o lai na blwyddyn.

BWRDD BENTHYCIADAU GWAITH CYHOEDDUS

Un o asiantaethau'r Llywodraeth sy'n darparu benthyciadau tymor hwy i Awdurdodau Lleol ar gyfraddau llog sydd ond ychydig yn uwch na'r rhai y gall y llywodraeth ei hun eu benthyca.

COST GWASANAETH A RODDWDYD (PENSIYNAU)

Y cynnydd yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun sy'n ymwneud â gwasanaeth cyflogai mewn cyfnodau blaenorol sy'n codi yn y cyfnod cyfredol o ganlyniad i gyflwyno neu wella buddiannau ymddeol.

COST GWASANAETH CYFREDOL (PENSIYNAU)

Y cynnydd yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun pensiwn a ddisgwylir o wasanaeth cyflogeion yn y cyfnod cyfredol.

CREDYDWR

Swm sy'n ddyledus gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ar gyfer gwaith a wnaed, nwyddau a dderbyniwyd neu wasanaethau a ddarparwyd yn ystod y cyfnod cyfrifyddu, ond nad oes taliad wedi'i wneud mewn perthynas â nhw eto.

CRONFA DERBYNIADAU CYFALAF WRTH GEFN

Diben y gronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn yw ariannu gwariant cyfalaf yn y dyfodol, yn unol â chyllideb y Rhaglen Gyfalaf.

CRONFA'R HEDDLU

Caiff y gronfa wrth gefn hon ei chynnal er mwyn talu am wariant eithriadol a gwariant nas rhagwelir.

CRONFA WRTH GEFN

Symiau a neilltuir at ddibenion nad ydynt yn dod o dan y diffiniad o ddarpariaethau ac sydd ar gael, yn gyffredinol, ar gyfer ariannu gwariant ar ôl dyddiad y fantolen. Caiff cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd eu neilltuo at ddibenion penodol.

CRONFEYDD CYFALAF WRTH GEFN A GLUSTNODWYD

RHESTR TERMAU

Diben y cronfeydd wrth gefn hyn, a gynhyrchir gan gyfraniadau refeniw gwirfoddol ychwanegol, yw ariannu gwariant cyfalaf yn y dyfodol, yn unol â chyllideb y Rhaglen Gyfalaf.

CRONIAD

Swm a gaiff ei gynnwys yn y cyfrifon terfynol i gwmpasu'r incwm a'r gwariant y gellir eu priodoli i gyfnod y cyfrifon ond nad oes taliad wedi'i wneud/wedi'i dderbyn ar ei gyfer ar ddyddiad y fantolen.

CYFRIF ADDASIADAU CYFALAF

Mae'r cyfrif addasiadau cyfalaf yn cynnwys y symiau y mae'n ofynnol eu neilltuo, yn ôl statud, o dderbyniadau cyfalaf ar gyfer ad-dalu benthyciadau allanol a swm y gwariant cyfalaf a ariennir gan grantiau, refeniw a derbynebaw cyfalaf. Mae hefyd yn cynnwys y gwahaniaeth rhwng symiau a ddarperir ar gyfer dibrisiant a'r swm y mae angen ei godi ar refeniw i ad-dalu prif elfen benthyciadau allanol.

CYFRIF REFENIW/CYFRIF INCWM A GWARIANT

Cyfrif sy'n cofnodi incwm a gwariant o ddydd i ddydd ar eitemau fel cyflogau, y costau sy'n gysylltiedig â darparu gwasanaethau ac ariannu gwariant cyfalaf.

DARPARIAETH

Swm a neilltuir yn y cyfrifon ar gyfer rhwymedigaethau yr aethpwyd iddynt, pan fo amseru neu swm y rhwymedigaethau hynny yn ansicr.

DATGANIAD LLIF ARIAN PAROD

Datganiad sy'n crynhoi'r symudiadau mewn arian parod, refeniw a chyfalaf, yn ystod y flwyddyn.

DERBYNIAD CYFALAF

Elw o werthu asedau sefydlog (e.e. tir neu adeiladau, neu arian arall a dderbynnir tuag at wariant cyfalaf).

DIBRISIANT

Mesur cost neu swm wedi'i ailbriso buddiannau'r ased anghyfredol a ddefnyddiwyd yn ystod y cyfnod. Mae defnydd yn cynnwys treulio ased sefydlog, ei ddefnyddio neu leihad yn ei oes ddefnyddiol p'un a yw hynny'n codi o ddefnydd, am fod amser wedi mynd heibio neu anarferiant drwy newidiadau mewn technoleg neu'r galw am y nwyddau a'r gwasanaethau a gynhyrchwyd gan yr ased.

DYLEDWR

Swm sy'n ddyledus i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn ystod y cyfnod cyfrifyddu, ond nad yw wedi'i dderbyn ar ddyddiad y fantolen.

ENILLION A CHOLLEDION ACTIWARAIDD

Gall newidiadau mewn diffygion neu wargedau actiwaraidd godi oherwydd enillion a cholledion profiad (nid yw digwyddiadau yn unol â'r rhagdybiaethau actiwaraidd a wnaed ar gyfer y prisiad diwethaf) neu newidiadau mewn rhagdybiaethau actiwaraidd.

GRANT CYFALAF YR HEDDLU

Swm grant y Swyddfa Gartref sy'n cyfrannu tuag at dalu am wariant cyfalaf Heddlu De Cymru/y Comisiynydd.

GRANT CYNNAL REFENIW

Grant a weinyddir gan Lywodraeth Cymru a delir i gefnogi gwariant refeniw Llywodraeth Leol a'r Heddlu.

RHESTR TERMAU

GRANT YR HEDDLU

Swm grant y Swyddfa Gartref sy'n cyfrannu tuag at fodloni gofynion referniw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd.

GWARIANT CYFALAF

Gwariant ar gaffael ased sefydlog neu wariant sy'n ychwanegu at werth ased sefydlog presennol, yn hytrach na'i gynnal yn unig.

GWASANAETHAU ASIANTAETH

Gwasanaethau a ddarperir gan un corff (yr asiantaeth) ar ran y corff cyfrifol, ac a ad-delir yn gyffredinol gan y corff hwnnw.

GWERTH CYFREDOL

Gwerth cyfredol ased yw'r pris y gellid ei gyfnewid amdano mewn trafodyn hyd braich, llai, lle y bo'n gymwys, unrhyw grantiau derbyniadwy tuag at brynu neu ddefnyddio'r ased.

LLEIHAD MEWN GWERTH

Lleihad yng gwerth ased sefydlog, islaw ei swm cario yn y fantolen.

MANTOLEN

Datganiad o asedau, rhwymedigaethau a balansau eraill a gofnodwyd ar y dyddiad a nodwyd.

PRAESEPT

Swm yr incwm a gesglir gan Gyngorau Bwrdeistref Sirol cyfansoddol gan dalwyr y dreth gyngor i dalu am wasanaethau Heddlu De Cymru/y Comisiynydd

PRYDLESU

Dull o ariannu'r asedau a ddefnyddir lle y caiff tâl prydles ei dalu dros gyfnod penodol o amser.

RHESTRAU EIDDO (STOCIAU)

Iwnifformau, rhannau ar gyfer cyfarpar cyfathrebu, diesel, petrol a rhannau ar gyfer cerbydau a gaffaelir gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd i'w defnyddio ar sail barhaus. Caiff gwerth yr eitemau hynny na chânt eu defnyddio ar y dyddiad penodol ei ddangos fel asedau yn y fantolen.

RHWYMEDIGAETH

Swm sy'n ddyledus i unigolyn neu sefydliad a gaiff ei dalu rywbyrd yn y dyfodol.